

Crna Gora
Ministarstvo ekologije,
održivog razvoja i razvoja sjevera

Adresa: Cetinjski put bb
81000 Podgorica, Crna Gora

PREDLOG

**Informacija o potpisivanju Sporazuma o očuvanju i održivom
korišćenju morske biološke raznovrsnosti u područjima izvan
nacionalne jurisdikcije**

jun 2025. godine

Sporazum o očuvanju i održivom korišćenju morske biološke raznovrsnosti u područjima izvan nacionalne jurisdikcije (BBNJ – Agreement under the United Nations Convention on the Law of the Sea on the Conservation and Sustainable Use of Marine Biological Diversity of Areas Beyond National Jurisdiction) predstavlja prvi globalni pravno obavezujući instrument koji se bavi očuvanjem biodiverziteta na otvorenom moru. Usvojen je 19. juna 2023. godine pod okriljem Ujedinjenih nacija, a otvoren je za potpisivanje do septembra 2025. godine. Sporazum ima za cilj zaštitu više od 60% svjetskih okeana koji se nalaze van granica nacionalnih jurisdikcija i do sada su bili gotovo neregulirani kada je riječ o očuvanju prirodnih resursa i biološke raznovrsnosti.

Sporazum obuhvata četiri ključne oblasti koje zajedno čine osnovu za zaštitu i održivo upravljanje morskom biološkom raznovrsnošću u područjima izvan nacionalne jurisdikcije:

1. Morski genetski resursi (Marine Genetic Resources – MGRs) i raspodjela koristi:

Sporazum uvodi mehanizme za prikupljanje i upotrebu genetskih materijala iz organizama koji žive u otvorenom moru – uključujući mikroorganizme, alge, korale, ribe i druge morske vrste. Poseban naglasak stavlja se na pravičnu i pravednu raspodjelu koristi proizašlih iz korišćenja tih resursa, uključujući koristi iz naučnih istraživanja, biotehnoloških inovacija i komercijalne primjene. Ovaj mehanizam doprinosi ravnoteži između razvijenih i država u razvoju.

2. Prostorno upravljanje i morske zaštićene oblasti (Area-Based Management Tools – ABMTs):

Sporazum omogućava uspostavljanje morskih zaštićenih područja u međunarodnim vodama, u cilju očuvanja osjetljivih ekosistema, vrsta i staništa. Uključuje definisanje zona zabrane ili ograničenja određenih aktivnosti kao što su ribolov, bušenje ili pomorski saobraćaj, čime se stvaraju uslovi za oporavak morskih ekosistema. Predviđen je sistem za predlaganje, usvajanje i upravljanje tim zonama, uz međunarodni nadzor.

3. Procjene uticaja na životnu sredinu (Environmental Impact Assessments – EIAs):

Sporazum uvodi obavezu za države da vrše procjene uticaja na životnu sredinu prije pokretanja aktivnosti koje bi mogle negativno uticati na morski biodiverzitet u područjima van njihove jurisdikcije. Time se promovira princip predostrožnosti i preventivne zaštite, uz uključivanje naučne procjene, međunarodne konsultacije i javne transparentnosti.

4. Izgradnja kapaciteta i transfer morske tehnologije (Capacity Building and Marine Technology Transfer):

Poseban dio sporazuma odnosi se na podršku zemljama u razvoju kroz edukaciju, obuku kadrova, pristup naučnoj opremi, podacima i tehnologijama. Cilj je da sve države imaju jednak pristup mogućnostima istraživanja i očuvanja mora, čime se podstiče globalna ravnoteža i solidarnost u zaštiti zajedničkog morskog dobra.

Dodatno, sporazum predviđa osnivanje institucionalnog okvira za sprovođenje dogovorenih mjera, uključujući Konferenciju država članica (COP), naučno-tehnička savjetodavna tijela, te mehanizme za praćenje i izvještavanje o sprovođenju. Ugrađeni su i mehanizmi za rješavanje sporova, kako bi se izbjegli konflikti u primjeni i tumačenju sporazuma među državama.

Iako Crna Gora ne izlazi direktno na otvoreno more, potpisivanje i ratifikacija ovog sporazuma donose višestruke koristi. Prije svega, time Crna Gora potvrđuje svoju posvećenost međunarodnim principima zaštite životne sredine i očuvanja morskog biodiverziteta, što dodatno učvršćuje njenu poziciju kao odgovorne države u procesu pristupanja Evropskoj uniji. Sporazum omogućava pristup međunarodnim mehanizmima za tehničku pomoć, izgradnju kapaciteta i

transfer morskih tehnologija, što može značajno unaprijediti domaće kapacitete u oblasti morske zaštite i naučnih istraživanja. Takođe, učešće u ovom sporazumu otvara vrata aktivnijem uključivanju Crne Gore u globalne inicijative poput zaštite 30% svjetskih mora do 2030. godine.

Potpisivanjem BBNJ sporazuma Crna Gora može da unaprijedi svoje zakonodavstvo u skladu sa međunarodnim standardima, da jača institucionalni okvir za upravljanje morskim resursima i da osigura pristup novim izvorima finansiranja i naučno-tehničke podrške. U kontekstu već proglašених morskih zaštićenih područja, ovaj sporazum pruža dodatne alate i mogućnosti za njihovu efikasniju zaštitu i upravljanje.

Zbog svega navedenog, potpisivanje i ratifikacija Sporazuma o očuvanju biodiverziteta izvan područja nacionalne jurisdikcije od strateške su važnosti za Crnu Goru i predstavljaju ulaganje u dugoročno očuvanje morskog ekosistema i međunarodnu saradnju u oblasti životne sredine.

Sporazum u prilogu na engleskom i crnogorskom jeziku predstavljaju integralni dio informacije.

**AGREEMENT UNDER THE UNITED NATIONS CONVENTION
ON THE LAW OF THE SEA ON THE CONSERVATION AND
SUSTAINABLE USE OF MARINE BIOLOGICAL DIVERSITY
OF AREAS BEYOND NATIONAL JURISDICTION**

**UNITED NATIONS
2023**

**AGREEMENT UNDER THE UNITED NATIONS CONVENTION
ON THE LAW OF THE SEA ON THE CONSERVATION AND
SUSTAINABLE USE OF MARINE BIOLOGICAL DIVERSITY
OF AREAS BEYOND NATIONAL JURISDICTION**

PREAMBLE

The Parties to this Agreement,

Recalling the relevant provisions of the United Nations Convention on the Law of the Sea of 10 December 1982, including the obligation to protect and preserve the marine environment,

Stressing the need to respect the balance of rights, obligations and interests set out in the Convention,

Recognizing the need to address, in a coherent and cooperative manner, biological diversity loss and degradation of ecosystems of the ocean, due, in particular, to climate change impacts on marine ecosystems, such as warming and ocean deoxygenation, as well as ocean acidification, pollution, including plastic pollution, and unsustainable use,

Conscious of the need for the comprehensive global regime under the Convention to better address the conservation and sustainable use of marine biological diversity of areas beyond national jurisdiction,

Recognizing the importance of contributing to the realization of a just and equitable international economic order which takes into account the interests and needs of humankind as a whole and, in particular, the special interests and needs of developing States, whether coastal or landlocked,

Recognizing also that support for developing States Parties through capacity-building and the development and transfer of marine technology are essential elements for the attainment of the objectives of the conservation and sustainable use of marine biological diversity of areas beyond national jurisdiction,

Recalling the United Nations Declaration on the Rights of Indigenous Peoples,

Affirming that nothing in this Agreement shall be construed as diminishing or extinguishing the existing rights of Indigenous Peoples, including as set out in the United Nations Declaration on the Rights of Indigenous Peoples, or of, as appropriate, local communities,

Recognizing the obligation set out in the Convention to assess, as far as practicable, the potential effects on the marine environment of activities under a State's jurisdiction or

control when the State has reasonable grounds for believing that such activities may cause substantial pollution of or significant and harmful changes to the marine environment,

Mindful of the obligation set out in the Convention to take all measures necessary to ensure that pollution arising from incidents or activities does not spread beyond the areas where sovereign rights are exercised in accordance with the Convention,

Desiring to act as stewards of the ocean in areas beyond national jurisdiction on behalf of present and future generations by protecting, caring for and ensuring responsible use of the marine environment, maintaining the integrity of ocean ecosystems and conserving the inherent value of biological diversity of areas beyond national jurisdiction,

Acknowledging that the generation of, access to and utilization of digital sequence information on marine genetic resources of areas beyond national jurisdiction, together with the fair and equitable sharing of benefits arising from its utilization, contribute to research and innovation and to the general objective of this Agreement,

Respecting the sovereignty, territorial integrity and political independence of all States,

Recalling that the legal status of non-parties to the Convention or any other related agreements is governed by the rules of the law of treaties,

Recalling also that, as set out in the Convention, States are responsible for the fulfilment of their international obligations concerning the protection and preservation of the marine environment and may be liable in accordance with international law,

Committed to achieving sustainable development,

Aspiring to achieve universal participation,

Have agreed as follows:

PART I GENERAL PROVISIONS

Article 1 Use of terms

For the purposes of this Agreement:

1. “Area-based management tool” means a tool, including a marine protected area, for a geographically defined area through which one or several sectors or activities are managed with the aim of achieving particular conservation and sustainable use objectives in accordance with this Agreement.
2. “Areas beyond national jurisdiction” means the high seas and the Area.

3. “Biotechnology” means any technological application that uses biological systems, living organisms, or derivatives thereof, to make or modify products or processes for specific use.
4. “Collection in situ”, in relation to marine genetic resources, means the collection or sampling of marine genetic resources in areas beyond national jurisdiction.
5. “Convention” means the United Nations Convention on the Law of the Sea of 10 December 1982.
6. “Cumulative impacts” means the combined and incremental impacts resulting from different activities, including known past and present and reasonably foreseeable activities, or from the repetition of similar activities over time, and the consequences of climate change, ocean acidification and related impacts.
7. “Environmental impact assessment” means a process to identify and evaluate the potential impacts of an activity to inform decision-making.
8. “Marine genetic resources” means any material of marine plant, animal, microbial or other origin containing functional units of heredity of actual or potential value.
9. “Marine protected area” means a geographically defined marine area that is designated and managed to achieve specific long-term biological diversity conservation objectives and may allow, where appropriate, sustainable use provided it is consistent with the conservation objectives.
10. “Marine technology” includes, inter alia, information and data, provided in a user-friendly format, on marine sciences and related marine operations and services; manuals, guidelines, criteria, standards and reference materials; sampling and methodology equipment; observation facilities and equipment for in situ and laboratory observations, analysis and experimentation; computer and computer software, including models and modelling techniques; related biotechnology; and expertise, knowledge, skills, technical, scientific and legal know-how and analytical methods related to the conservation and sustainable use of marine biological diversity.
11. “Party” means a State or regional economic integration organization that has consented to be bound by this Agreement and for which this Agreement is in force.
12. “Regional economic integration organization” means an organization constituted by sovereign States of a given region to which its member States have transferred competence in respect of matters governed by this Agreement and which has been duly authorized, in accordance with its internal procedures, to sign, ratify, approve, accept or accede to this Agreement.
13. “Sustainable use” means the use of components of biological diversity in a way and at a rate that does not lead to a long-term decline of biological diversity, thereby

maintaining its potential to meet the needs and aspirations of present and future generations.

14. “Utilization of marine genetic resources” means to conduct research and development on the genetic and/or biochemical composition of marine genetic resources, including through the application of biotechnology, as defined in paragraph 3 above.

Article 2

General objective

The objective of this Agreement is to ensure the conservation and sustainable use of marine biological diversity of areas beyond national jurisdiction, for the present and in the long term, through effective implementation of the relevant provisions of the Convention and further international cooperation and coordination.

Article 3

Scope of application

This Agreement applies to areas beyond national jurisdiction.

Article 4

Exceptions

This Agreement does not apply to any warship, military aircraft or naval auxiliary. Except for Part II, this Agreement does not apply to other vessels or aircraft owned or operated by a Party and used, for the time being, only on government non-commercial service. However, each Party shall ensure, by the adoption of appropriate measures not impairing the operations or operational capabilities of such vessels or aircraft owned or operated by it, that such vessels or aircraft act in a manner consistent, so far as is reasonable and practicable, with this Agreement.

Article 5

Relationship between this Agreement and the Convention and relevant legal instruments and frameworks and relevant global, regional, subregional and sectoral bodies

1. This Agreement shall be interpreted and applied in the context of and in a manner consistent with the Convention. Nothing in this Agreement shall prejudice the rights, jurisdiction and duties of States under the Convention, including in respect of the exclusive economic zone and the continental shelf within and beyond 200 nautical miles.

2. This Agreement shall be interpreted and applied in a manner that does not undermine relevant legal instruments and frameworks and relevant global, regional,

subregional and sectoral bodies and that promotes coherence and coordination with those instruments, frameworks and bodies.

3. The legal status of non-parties to the Convention or any other related agreements with regard to those instruments is not affected by this Agreement.

Article 6

Without prejudice

This Agreement, including any decision or recommendation of the Conference of the Parties or any of its subsidiary bodies, and any acts, measures or activities undertaken on the basis thereof, shall be without prejudice to, and shall not be relied upon as a basis for asserting or denying any claims to, sovereignty, sovereign rights or jurisdiction, including in respect of any disputes relating thereto.

Article 7

General principles and approaches

In order to achieve the objectives of this Agreement, Parties shall be guided by the following principles and approaches:

- (a) The polluter-pays principle;
- (b) The principle of the common heritage of humankind which is set out in the Convention;
- (c) The freedom of marine scientific research, together with other freedoms of the high seas;
- (d) The principle of equity and the fair and equitable sharing of benefits;
- (e) The precautionary principle or precautionary approach, as appropriate;
- (f) An ecosystem approach;
- (g) An integrated approach to ocean management;
- (h) An approach that builds ecosystem resilience, including to adverse effects of climate change and ocean acidification, and also maintains and restores ecosystem integrity, including the carbon cycling services that underpin the role of the ocean in climate;
- (i) The use of the best available science and scientific information;
- (j) The use of relevant traditional knowledge of Indigenous Peoples and local communities, where available;

(k) The respect, promotion and consideration of their respective obligations, as applicable, relating to the rights of Indigenous Peoples or of, as appropriate, local communities when taking action to address the conservation and sustainable use of marine biological diversity of areas beyond national jurisdiction;

(l) The non-transfer, directly or indirectly, of damage or hazards from one area to another and the non-transformation of one type of pollution into another in taking measures to prevent, reduce and control pollution of the marine environment;

(m) Full recognition of the special circumstances of small island developing States and of least developed countries;

(n) Acknowledgement of the special interests and needs of landlocked developing countries.

Article 8

International cooperation

1. Parties shall cooperate under this Agreement for the conservation and sustainable use of marine biological diversity of areas beyond national jurisdiction, including through strengthening and enhancing cooperation with and promoting cooperation among relevant legal instruments and frameworks and relevant global, regional, subregional and sectoral bodies in the achievement of the objectives of this Agreement.

2. Parties shall endeavour to promote, as appropriate, the objectives of this Agreement when participating in decision-making under other relevant legal instruments, frameworks, or global, regional, subregional or sectoral bodies.

3. Parties shall promote international cooperation in marine scientific research and in the development and transfer of marine technology consistent with the Convention in support of the objectives of this Agreement.

PART II

MARINE GENETIC RESOURCES, INCLUDING THE FAIR AND EQUITABLE SHARING OF BENEFITS

Article 9

Objectives

The objectives of this Part are:

(a) The fair and equitable sharing of benefits arising from activities with respect to marine genetic resources and digital sequence information on marine genetic resources of areas beyond national jurisdiction for the conservation and sustainable use of marine biological diversity of areas beyond national jurisdiction;

(b) The building and development of the capacity of Parties, particularly developing States Parties, in particular the least developed countries, landlocked developing countries, geographically disadvantaged States, small island developing States, coastal African States, archipelagic States and developing middle-income countries, to carry out activities with respect to marine genetic resources and digital sequence information on marine genetic resources of areas beyond national jurisdiction;

(c) The generation of knowledge, scientific understanding and technological innovation, including through the development and conduct of marine scientific research, as fundamental contributions to the implementation of this Agreement;

(d) The development and transfer of marine technology in accordance with this Agreement.

Article 10

Application

1. The provisions of this Agreement shall apply to activities with respect to marine genetic resources and digital sequence information on marine genetic resources of areas beyond national jurisdiction collected and generated after the entry into force of this Agreement for the respective Party. The application of the provisions of this Agreement shall extend to the utilization of marine genetic resources and digital sequence information on marine genetic resources of areas beyond national jurisdiction collected or generated before entry into force, unless a Party makes an exception in writing under article 70 when signing, ratifying, approving, accepting or acceding to this Agreement.

2. The provisions of this Part shall not apply to:

(a) Fishing regulated under relevant international law and fishing-related activities; or

(b) Fish or other living marine resources known to have been taken in fishing and fishing-related activities from areas beyond national jurisdiction, except where such fish or other living marine resources are regulated as utilization under this Part.

3. The obligations in this Part shall not apply to a Party's military activities, including military activities by government vessels and aircraft engaged in non-commercial service. The obligations in this Part with respect to the utilization of marine genetic resources and digital sequence information on marine genetic resources of areas beyond national jurisdiction shall apply to a Party's non-military activities.

Article 11
**Activities with respect to marine genetic resources of areas beyond
national jurisdiction**

1. Activities with respect to marine genetic resources and digital sequence information on marine genetic resources of areas beyond national jurisdiction may be carried out by all Parties, irrespective of their geographical location, and by natural or juridical persons under the jurisdiction of the Parties. Such activities shall be carried out in accordance with this Agreement.
2. Parties shall promote cooperation in all activities with respect to marine genetic resources and digital sequence information on marine genetic resources of areas beyond national jurisdiction.
3. Collection in situ of marine genetic resources of areas beyond national jurisdiction shall be carried out with due regard for the rights and legitimate interests of coastal States in areas within their national jurisdiction and with due regard for the interests of other States in areas beyond national jurisdiction, in accordance with the Convention. To this end, Parties shall endeavour to cooperate, as appropriate, including through specific modalities for the operation of the Clearing-House Mechanism determined under article 51, with a view to implementing this Agreement.
4. No State shall claim or exercise sovereignty or sovereign rights over marine genetic resources of areas beyond national jurisdiction. No such claim or exercise of sovereignty or sovereign rights shall be recognized.
5. Collection in situ of marine genetic resources of areas beyond national jurisdiction shall not constitute the legal basis for any claim to any part of the marine environment or its resources.
6. Activities with respect to marine genetic resources and digital sequence information on marine genetic resources of areas beyond national jurisdiction are in the interests of all States and for the benefit of all humanity, particularly for the benefit of advancing the scientific knowledge of humanity and promoting the conservation and sustainable use of marine biological diversity, taking into particular consideration the interests and needs of developing States.
7. Activities with respect to marine genetic resources and digital sequence information on marine genetic resources of areas beyond national jurisdiction shall be carried out exclusively for peaceful purposes.

Article 12
Notification on activities with respect to marine genetic resources
and digital sequence information on marine genetic resources of
areas beyond national jurisdiction

1. Parties shall take the necessary legislative, administrative or policy measures to ensure that information is notified to the Clearing-House Mechanism in accordance with this Part.
2. The following information shall be notified to the Clearing-House Mechanism six months or as early as possible prior to the collection in situ of marine genetic resources of areas beyond national jurisdiction:
 - (a) The nature and objectives under which the collection is carried out, including, as appropriate, any programme(s) of which it forms part;
 - (b) The subject matter of the research or, if known, the marine genetic resources to be targeted or collected, and the purposes for which such resources will be collected;
 - (c) The geographical areas in which the collection is to be undertaken;
 - (d) A summary of the method and means to be used for collection, including the name, tonnage, type and class of vessels, scientific equipment and/or study methods employed;
 - (e) Information concerning any other contributions to proposed major programmes;
 - (f) The expected date of first appearance and final departure of the research vessels, or deployment of the equipment and its removal, as appropriate;
 - (g) The name(s) of the sponsoring institution(s) and the person in charge of the project;
 - (h) Opportunities for scientists of all States, in particular scientists from developing States, to be involved in or associated with the project;
 - (i) The extent to which it is considered that States that may need and request technical assistance, in particular developing States, should be able to participate or to be represented in the project;
 - (j) A data management plan prepared according to open and responsible data governance, taking into account current international practice.
3. Upon notification referred to in paragraph 2 above, the Clearing-House Mechanism shall automatically generate a “BBNJ” standardized batch identifier.

4. Where there is a material change to the information provided to the Clearing-House Mechanism prior to the planned collection, updated information shall be notified to the Clearing-House Mechanism within a reasonable period of time and no later than the start of collection in situ, when practicable.

5. Parties shall ensure that the following information, along with the “BBNJ” standardized batch identifier, is notified to the Clearing-House Mechanism as soon as it becomes available, but no later than one year from the collection in situ of marine genetic resources of areas beyond national jurisdiction:

(a) The repository or database where digital sequence information on marine genetic resources is or will be deposited;

(b) Where all marine genetic resources collected in situ are or will be deposited or held;

(c) A report detailing the geographical area from which marine genetic resources were collected, including information on the latitude, longitude and depth of collection, and, to the extent available, the findings from the activity undertaken;

(d) Any necessary updates to the data management plan provided under paragraph (2) (j) above.

6. Parties shall ensure that samples of marine genetic resources and digital sequence information on marine genetic resources of areas beyond national jurisdiction that are in repositories or databases under their jurisdiction can be identified as originating from areas beyond national jurisdiction, in accordance with current international practice and to the extent practicable.

7. Parties shall ensure that repositories, to the extent practicable, and databases under their jurisdiction prepare, on a biennial basis, an aggregate report on access to marine genetic resources and digital sequence information linked to their “BBNJ” standardized batch identifier, and make the report available to the access and benefit-sharing committee established under article 15.

8. Where marine genetic resources of areas beyond national jurisdiction, and where practicable, the digital sequence information on such resources are subject to utilization, including commercialization, by natural or juridical persons under their jurisdiction, Parties shall ensure that the following information, including the “BBNJ” standardized batch identifier, if available, be notified to the Clearing-House Mechanism as soon as such information becomes available:

(a) Where the results of the utilization, such as publications, patents granted, if available and to the extent possible, and products developed, can be found;

(b) Where available, details of the post-collection notification to the Clearing-House Mechanism related to the marine genetic resources that were the subject of utilization;

(c) Where the original sample that is the subject of utilization is held;

(d) The modalities envisaged for access to marine genetic resources and digital sequence information on marine genetic resources being utilized, and a data management plan for the same;

(e) Once marketed, information, if available, on sales of relevant products and any further development.

Article 13

Traditional knowledge of Indigenous Peoples and local communities associated with marine genetic resources in areas beyond national jurisdiction

Parties shall take legislative, administrative or policy measures, where relevant and as appropriate, with the aim of ensuring that traditional knowledge associated with marine genetic resources in areas beyond national jurisdiction that is held by Indigenous Peoples and local communities shall only be accessed with the free, prior and informed consent or approval and involvement of these Indigenous Peoples and local communities. Access to such traditional knowledge may be facilitated by the Clearing-House Mechanism. Access to and use of such traditional knowledge shall be on mutually agreed terms.

Article 14

Fair and equitable sharing of benefits

1. The benefits arising from activities with respect to marine genetic resources and digital sequence information on marine genetic resources of areas beyond national jurisdiction shall be shared in a fair and equitable manner in accordance with this Part and contribute to the conservation and sustainable use of marine biological diversity of areas beyond national jurisdiction.

2. Non-monetary benefits shall be shared in accordance with this Agreement in the form of, inter alia:

(a) Access to samples and sample collections in accordance with current international practice;

(b) Access to digital sequence information in accordance with current international practice;

(c) Open access to findable, accessible, interoperable and reusable (FAIR) scientific data in accordance with current international practice and open and responsible data governance;

(d) Information contained in the notifications, along with “BBNJ” standardized batch identifiers, provided in accordance with article 12, in publicly searchable and accessible forms;

(e) Transfer of marine technology in line with relevant modalities provided under Part V of this Agreement;

(f) Capacity-building, including by financing research programmes, and partnership opportunities, particularly directly relevant and substantial ones, for scientists and researchers in research projects, as well as dedicated initiatives, in particular for developing States, taking into account the special circumstances of small island developing States and of least developed countries;

(g) Increased technical and scientific cooperation, in particular with scientists from and scientific institutions in developing States;

(h) Other forms of benefits as determined by the Conference of the Parties, taking into account recommendations of the access and benefit-sharing committee established under article 15.

3. Parties shall take the necessary legislative, administrative or policy measures to ensure that marine genetic resources and digital sequence information on marine genetic resources of areas beyond national jurisdiction, together with their “BBNJ” standardized batch identifiers, subject to utilization by natural or juridical persons under their jurisdiction are deposited in publicly accessible repositories and databases, maintained either nationally or internationally, no later than three years from the start of such utilization, or as soon as they become available, taking into account current international practice.

4. Access to marine genetic resources and digital sequence information on marine genetic resources of areas beyond national jurisdiction in the repositories and databases under a Party’s jurisdiction may be subject to reasonable conditions, as follows:

(a) The need to preserve the physical integrity of marine genetic resources;

(b) The reasonable costs associated with maintaining the relevant gene bank, biorepository or database in which the sample, data or information is held;

(c) The reasonable costs associated with providing access to the marine genetic resource, data or information;

(d) Other reasonable conditions in line with the objectives of this Agreement;

and opportunities for such access on fair and most favourable terms, including on concessional and preferential terms, may be provided to researchers and research institutions from developing States.

5. Monetary benefits from the utilization of marine genetic resources and digital sequence information on marine genetic resources of areas beyond national jurisdiction, including commercialization, shall be shared fairly and equitably, through the financial mechanism established under article 52, for the conservation and sustainable use of marine biological diversity of areas beyond national jurisdiction.

6. After the entry into force of this Agreement, developed Parties shall make annual contributions to the special fund referred to in article 52. A Party's rate of contribution shall be 50 per cent of that Party's assessed contribution to the budget adopted by the Conference of the Parties under article 47, paragraph 6 (e). Such payment shall continue until a decision is taken by the Conference of the Parties under paragraph 7 below.

7. The Conference of the Parties shall decide on the modalities for the sharing of monetary benefits from the utilization of marine genetic resources and digital sequence information on marine genetic resources of areas beyond national jurisdiction, taking into account the recommendations of the access and benefit-sharing committee established under article 15. If all efforts to reach consensus have been exhausted, a decision shall be adopted by a three-fourths majority of the Parties present and voting. The payments shall be made through the special fund established under article 52. The modalities may include the following:

- (a) Milestone payments;
- (b) Payments or contributions related to the commercialization of products, including payment of a percentage of the revenue from sales of products;
- (c) A tiered fee, paid on a periodic basis, based on a diversified set of indicators measuring the aggregate level of activities by a Party;
- (d) Other forms as decided by the Conference of the Parties, taking into account recommendations of the access and benefit-sharing committee.

8. A Party may make a declaration at the time the Conference of the Parties adopts the modalities stating that those modalities shall not take effect for that Party for a period of up to four years, in order to allow time for necessary implementation. A Party that makes such a declaration shall continue to make the payment set out in paragraph 6 above until the new modalities take effect.

9. In deciding on the modalities for the sharing of monetary benefits from the use of digital sequence information on marine genetic resources of areas beyond national jurisdiction under paragraph 7 above, the Conference of the Parties shall take into account the recommendations of the access and benefit-sharing committee, recognizing that such

modalities should be mutually supportive of and adaptable to other access and benefit-sharing instruments.

10. The Conference of the Parties, taking into account recommendations of the access and benefit-sharing committee established under article 15, shall review and assess, on a biennial basis, the monetary benefits from the utilization of marine genetic resources and digital sequence information on marine genetic resources of areas beyond national jurisdiction. The first review shall take place no later than five years after the entry into force of this Agreement. The review shall include consideration of the annual contributions referred to in paragraph 6 above.

11. Parties shall take the necessary legislative, administrative or policy measures, as appropriate, with the aim of ensuring that benefits arising from activities with respect to marine genetic resources and digital sequence information on marine genetic resources of areas beyond national jurisdiction by natural or juridical persons under their jurisdiction are shared in accordance with this Agreement.

Article 15

Access and benefit-sharing committee

1. An access and benefit-sharing committee is hereby established. It shall serve, *inter alia*, as a means for establishing guidelines for benefit-sharing, in accordance with article 14, providing transparency and ensuring a fair and equitable sharing of both monetary and non-monetary benefits.

2. The access and benefit-sharing committee shall be composed of 15 members possessing appropriate qualifications in related fields, so as to ensure the effective exercise of the functions of the committee. The members shall be nominated by Parties and elected by the Conference of the Parties, taking into account gender balance and equitable geographical distribution and providing for representation on the committee from developing States, including from the least developed countries, from small island developing States and from landlocked developing countries. The terms of reference and modalities for the operation of the committee shall be determined by the Conference of the Parties.

3. The committee may make recommendations to the Conference of the Parties on matters relating to this Part, including on the following matters:

(a) Guidelines or a code of conduct for activities with respect to marine genetic resources and digital sequence information on marine genetic resources of areas beyond national jurisdiction in accordance with this Part;

(b) Measures to implement decisions taken in accordance with this Part;

(c) Rates or mechanisms for the sharing of monetary benefits in accordance with article 14;

- (d) Matters relating to this Part in relation to the Clearing-House Mechanism;
 - (e) Matters relating to this Part in relation to the financial mechanism established under article 52;
 - (f) Any other matters relating to this Part that the Conference of the Parties may request the access and benefit-sharing committee to address.
4. Each Party shall make available to the access and benefit-sharing committee, through the Clearing-House Mechanism, the information required under this Agreement, which shall include:
- (a) Legislative, administrative and policy measures on access and benefit-sharing;
 - (b) Contact details and other relevant information on national focal points;
 - (c) Other information required pursuant to the decisions taken by the Conference of the Parties.
5. The access and benefit-sharing committee may consult and facilitate the exchange of information with relevant legal instruments and frameworks and relevant global, regional, subregional and sectoral bodies on activities under its mandate, including benefit-sharing, the use of digital sequence information on marine genetic resources, best practices, tools and methodologies, data governance and lessons learned.
6. The access and benefit-sharing committee may make recommendations to the Conference of the Parties in relation to information obtained under paragraph 5 above.

Article 16

Monitoring and transparency

1. Monitoring and transparency of activities with respect to marine genetic resources and digital sequence information on marine genetic resources of areas beyond national jurisdiction shall be achieved through notification to the Clearing-House Mechanism, through the use of “BBNJ” standardized batch identifiers in accordance with this Part and according to procedures adopted by the Conference of the Parties as recommended by the access and benefit-sharing committee.
2. Parties shall periodically submit reports to the access and benefit-sharing committee on their implementation of the provisions in this Part on activities with respect to marine genetic resources and digital sequence information on marine genetic resources of areas beyond national jurisdiction and the sharing of benefits therefrom, in accordance with this Part.
3. The access and benefit-sharing committee shall prepare a report based on the information received through the Clearing-House Mechanism and make it available to

Parties, which may submit comments. The access and benefit-sharing committee shall submit the report, including comments received, for the consideration of the Conference of the Parties. The Conference of the Parties, taking into account the recommendation of the access and benefit-sharing committee, may determine appropriate guidelines for the implementation of this article, which shall take into account the national capabilities and circumstances of Parties.

PART III

MEASURES SUCH AS AREA-BASED MANAGEMENT TOOLS, INCLUDING MARINE PROTECTED AREAS

Article 17

Objectives

The objectives of this Part are to:

- (a) Conserve and sustainably use areas requiring protection, including through the establishment of a comprehensive system of area-based management tools, with ecologically representative and well-connected networks of marine protected areas;
- (b) Strengthen cooperation and coordination in the use of area-based management tools, including marine protected areas, among States, relevant legal instruments and frameworks and relevant global, regional, subregional and sectoral bodies;
- (c) Protect, preserve, restore and maintain biological diversity and ecosystems, including with a view to enhancing their productivity and health, and strengthen resilience to stressors, including those related to climate change, ocean acidification and marine pollution;
- (d) Support food security and other socioeconomic objectives, including the protection of cultural values;
- (e) Support developing States Parties, in particular the least developed countries, landlocked developing countries, geographically disadvantaged States, small island developing States, coastal African States, archipelagic States and developing middle-income countries, taking into account the special circumstances of small island developing States, through capacity-building and the development and transfer of marine technology in developing, implementing, monitoring, managing and enforcing area-based management tools, including marine protected areas.

Article 18

Area of application

The establishment of area-based management tools, including marine protected areas, shall not include any areas within national jurisdiction and shall not be relied upon as a basis for asserting or denying any claims to sovereignty, sovereign rights or

jurisdiction, including in respect of any disputes relating thereto. The Conference of the Parties shall not consider for decision proposals for the establishment of such area-based management tools, including marine protected areas, and in no case shall such proposals be interpreted as recognition or non-recognition of any claims to sovereignty, sovereign rights or jurisdiction.

Article 19

Proposals

1. Proposals regarding the establishment of area-based management tools, including marine protected areas, under this Part shall be submitted by Parties, individually or collectively, to the secretariat.
2. Parties shall collaborate and consult, as appropriate, with relevant stakeholders, including States and global, regional, subregional and sectoral bodies, as well as civil society, the scientific community, the private sector, Indigenous Peoples and local communities, for the development of proposals, as set out in this Part.
3. Proposals shall be formulated on the basis of the best available science and scientific information and, where available, relevant traditional knowledge of Indigenous Peoples and local communities, taking into account the precautionary approach and an ecosystem approach.
4. Proposals with regard to identified areas shall include the following key elements:
 - (a) A geographic or spatial description of the area that is the subject of the proposal by reference to the indicative criteria specified in Annex I;
 - (b) Information on any of the criteria specified in Annex I, as well as any criteria that may be further developed and revised in accordance with paragraph 5 below applied in identifying the area;
 - (c) Human activities in the area, including uses by Indigenous Peoples and local communities, and their possible impact, if any;
 - (d) A description of the state of the marine environment and biological diversity in the identified area;
 - (e) A description of the conservation and, where appropriate, sustainable use objectives that are to be applied to the area;
 - (f) A draft management plan encompassing the proposed measures and outlining proposed monitoring, research and review activities to achieve the specified objectives;
 - (g) The duration of the proposed area and measures, if any;

(h) Information on any consultations undertaken with States, including adjacent coastal States and/or relevant global, regional, subregional and sectoral bodies, if any;

(i) Information on area-based management tools, including marine protected areas, implemented under relevant legal instruments and frameworks and relevant global, regional, subregional and sectoral bodies;

(j) Relevant scientific input and, where available, traditional knowledge of Indigenous Peoples and local communities.

5. Indicative criteria for the identification of such areas shall include, as relevant, those specified in Annex I and may be further developed and revised as necessary by the Scientific and Technical Body for consideration and adoption by the Conference of the Parties.

6. Further requirements regarding the contents of proposals, including the modalities for the application of indicative criteria as specified in paragraph 5 above, and guidance on proposals specified in paragraph 4 (b) above shall be elaborated by the Scientific and Technical Body, as necessary, for consideration and adoption by the Conference of the Parties.

Article 20

Publicity and preliminary review of proposals

Upon receipt of a proposal in writing, the secretariat shall make the proposal publicly available and transmit it to the Scientific and Technical Body for a preliminary review. The purpose of the review is to ascertain that the proposal contains the information required under article 19, including indicative criteria described in this Part and in Annex I. The outcome of that review shall be made publicly available and shall be conveyed to the proponent by the secretariat. The proponent shall retransmit the proposal to the secretariat, having taken into account the preliminary review by the Scientific and Technical Body. The secretariat shall notify the Parties and make that retransmitted proposal publicly available and facilitate consultations pursuant to article 21.

Article 21

Consultations on and assessment of proposals

1. Consultations on proposals submitted under article 19 shall be inclusive, transparent and open to all relevant stakeholders, including States and global, regional, subregional and sectoral bodies, as well as civil society, the scientific community, Indigenous Peoples and local communities.

2. The secretariat shall facilitate consultations and gather input as follows:

(a) States, in particular adjacent coastal States, shall be notified and invited to submit, inter alia:

- (i) Views on the merits and geographic scope of the proposal;
- (ii) Any other relevant scientific input;
- (iii) Information regarding any existing measures or activities in adjacent or related areas within national jurisdiction and beyond national jurisdiction;
- (iv) Views on the potential implications of the proposal for areas within national jurisdiction;
- (v) Any other relevant information;

(b) Bodies of relevant legal instruments and frameworks and relevant global, regional, subregional and sectoral bodies shall be notified and invited to submit, inter alia:

- (i) Views on the merits of the proposal;
- (ii) Any other relevant scientific input;
- (iii) Information regarding any existing measures adopted by that instrument, framework or body for the relevant area or for adjacent areas;
- (iv) Views regarding any aspects of the measures and other elements for a draft management plan identified in the proposal that fall within the competence of that body;
- (v) Views regarding any relevant additional measures that fall within the competence of that instrument, framework or body;
- (vi) Any other relevant information;

(c) Indigenous Peoples and local communities with relevant traditional knowledge, the scientific community, civil society and other relevant stakeholders shall be invited to submit, inter alia:

- (i) Views on the merits of the proposal;
- (ii) Any other relevant scientific input;
- (iii) Any relevant traditional knowledge of Indigenous Peoples and local communities;
- (iv) Any other relevant information.

3. Contributions received pursuant to paragraph 2 above shall be made publicly available by the secretariat.
4. In cases where the proposed measure affects areas that are entirely surrounded by the exclusive economic zones of States, proponents shall:
 - (a) Undertake targeted and proactive consultations, including prior notification, with such States;
 - (b) Consider the views and comments of such States on the proposed measure and provide written responses specifically addressing such views and comments and, where appropriate, revise the proposed measure accordingly.
5. The proponent shall consider the contributions received during the consultation period, as well as the views of and information from the Scientific and Technical Body, and, as appropriate, revise the proposal accordingly or respond to substantive contributions not reflected in the proposal.
6. The consultation period shall be time-bound.
7. The revised proposal shall be submitted to the Scientific and Technical Body, which shall assess the proposal and make recommendations to the Conference of the Parties.
8. The modalities for the consultation and assessment process, including duration, shall be further elaborated by the Scientific and Technical Body, as necessary, at its first meeting, for consideration and adoption by the Conference of the Parties, taking into account the special circumstances of small island developing States.

Article 22

Establishment of area-based management tools, including marine protected areas

1. The Conference of the Parties, on the basis of the final proposal and the draft management plan, taking into account the contributions and scientific input received during the consultation process established under this Part, and the scientific advice and recommendations of the Scientific and Technical Body:
 - (a) Shall take decisions on the establishment of area-based management tools, including marine protected areas, and related measures;
 - (b) May take decisions on measures compatible with those adopted by relevant legal instruments and frameworks and relevant global, regional, subregional and sectoral bodies, in cooperation and coordination with those instruments, frameworks and bodies;
 - (c) May, where proposed measures are within the competences of other global, regional, subregional or sectoral bodies, make recommendations to Parties to this Agreement and to global, regional, subregional and sectoral bodies to promote the adoption

of relevant measures through such instruments, frameworks and bodies, in accordance with their respective mandates.

2. In taking decisions under this article, the Conference of the Parties shall respect the competences of, and not undermine, relevant legal instruments and frameworks and relevant global, regional, subregional and sectoral bodies.

3. The Conference of the Parties shall make arrangements for regular consultations to enhance cooperation and coordination with and among relevant legal instruments and frameworks and relevant global, regional, subregional and sectoral bodies with regard to area-based management tools, including marine protected areas, as well as coordination with regard to related measures adopted under such instruments and frameworks and by such bodies.

4. Where the achievement of the objectives and the implementation of this Part so requires, to further international cooperation and coordination with respect to the conservation and sustainable use of marine biological diversity of areas beyond national jurisdiction, the Conference of the Parties may consider and, subject to paragraphs 1 and 2 above, may decide, as appropriate, to develop a mechanism regarding existing area-based management tools, including marine protected areas, adopted by relevant legal instruments and frameworks or relevant global, regional, subregional or sectoral bodies.

5. Decisions and recommendations adopted by the Conference of the Parties in accordance with this Part shall not undermine the effectiveness of measures adopted in respect of areas within national jurisdiction and shall be made with due regard for the rights and duties of all States, in accordance with the Convention. In cases where measures proposed under this Part would affect or could reasonably be expected to affect the superjacent water above the seabed and subsoil of submarine areas over which a coastal State exercises sovereign rights in accordance with the Convention, such measures shall have due regard to the sovereign rights of such coastal States. Consultations shall be undertaken to that end, in accordance with the provisions of this Part.

6. In cases where an area-based management tool, including a marine protected area, established under this Part subsequently falls, either wholly or in part, within the national jurisdiction of a coastal State, the part within national jurisdiction shall immediately cease to be in force. The part remaining in areas beyond national jurisdiction shall remain in force until the Conference of the Parties, at its following meeting, reviews and decides whether to amend or revoke the area-based management tool, including a marine protected area, as necessary.

7. Upon the establishment of, or amendment to the competence of, a relevant legal instrument or framework or a relevant global, regional, subregional or sectoral body, any area-based management tool, including a marine protected area, or related measures adopted by the Conference of the Parties under this Part that subsequently falls within the competence of such instrument, framework or body, either wholly or in part, shall remain in force until the Conference of the Parties reviews and decides, in close cooperation and

coordination with that instrument, framework or body, to maintain, amend or revoke the area-based management tool, including a marine protected area, and related measures, as appropriate.

Article 23

Decision-making

1. As a general rule, the decisions and recommendations under this Part shall be taken by consensus.

2. If no consensus is reached, decisions and recommendations under this Part shall be taken by a three-fourths majority of the Parties present and voting, before which the Conference of the Parties shall decide, by a two-thirds majority of the Parties present and voting that all efforts to reach consensus have been exhausted.

3. Decisions taken under this Part shall enter into force 120 days after the meeting of the Conference of the Parties at which they were taken and shall be binding on all Parties.

4. During the period of 120 days provided for in paragraph 3 above, any Party may, by notification in writing to the secretariat, make an objection with respect to a decision adopted under this Part, and that decision shall not be binding on that Party. An objection to a decision may be withdrawn at any time by written notification to the secretariat and, thereupon, the decision shall be binding for that Party 90 days following the date of the notification stating that the objection is withdrawn.

5. A Party making an objection under paragraph 4 above shall provide to the secretariat, in writing, at the time of making its objection, the explanation of the grounds for its objection, which shall be based on one or more of the following grounds:

(a) The decision is inconsistent with this Agreement or the rights and duties of the objecting Party in accordance with the Convention;

(b) The decision unjustifiably discriminates in form or in fact against the objecting Party;

(c) The Party cannot practicably comply with the decision at the time of the objection after making all reasonable efforts to do so.

6. A Party making an objection under paragraph 4 above shall, to the extent practicable, adopt alternative measures or approaches that are equivalent in effect to the decision to which it has objected and shall not adopt measures nor take actions that would undermine the effectiveness of the decision to which it has objected unless such measures or actions are essential for the exercise of rights and duties of the objecting Party in accordance with the Convention.

7. The objecting Party shall report to the next ordinary meeting of the Conference of the Parties following its notification under paragraph 4 above, and periodically thereafter,

on its implementation of paragraph 6 above, to inform the monitoring and review under article 26.

8. An objection to a decision made in accordance with paragraph 4 above may only be renewed if the objecting Party considers it still necessary, every three years after the entry into force of the decision, by written notification to the secretariat. Such written notification shall include an explanation of the grounds of its initial objection.

9. If no notification of renewal pursuant to paragraph 8 above is received, the objection shall be considered automatically withdrawn and, thereupon, the decision shall be binding for that Party 120 days after that objection is automatically withdrawn. The secretariat shall notify the Party 60 days prior to the date on which the objection will be automatically withdrawn.

10. Decisions of the Conference of the Parties adopted under this Part, and objections to those decisions, shall be made publicly available by the secretariat and shall be transmitted to all States and relevant legal instruments and frameworks and relevant global, regional, subregional and sectoral bodies.

Article 24

Emergency measures

1. The Conference of the Parties shall take decisions to adopt measures in areas beyond national jurisdiction, to be applied on an emergency basis, if necessary, when a natural phenomenon or human-caused disaster has caused, or is likely to cause, serious or irreversible harm to marine biological diversity of areas beyond national jurisdiction, to ensure that the serious or irreversible harm is not exacerbated.

2. Measures adopted under this article shall be considered necessary only if, following consultation with relevant legal instruments or frameworks or relevant global, regional, subregional or sectoral bodies, the serious or irreversible harm cannot be managed in a timely manner through the application of the other articles of this Agreement or by a relevant legal instrument or framework or a relevant global, regional, subregional or sectoral body.

3. Measures adopted on an emergency basis shall be based on the best available science and scientific information and, where available, relevant traditional knowledge of Indigenous Peoples and local communities and shall take into account the precautionary approach. Such measures may be proposed by Parties or recommended by the Scientific and Technical Body and may be adopted intersessionally. The measures shall be temporary and must be reconsidered for decision at the next meeting of the Conference of the Parties following their adoption.

4. The measures shall terminate two years following their entry into force or shall be terminated earlier by the Conference of the Parties upon being replaced by area-based management tools, including marine protected areas, and related measures established in

accordance with this Part, or by measures adopted by a relevant legal instrument or framework or relevant global, regional, subregional or sectoral body, or by a decision of the Conference of the Parties when the circumstances that necessitated the measure cease to exist.

5. Procedures and guidance for the establishment of emergency measures, including consultation procedures, shall be elaborated by the Scientific and Technical Body, as necessary, for consideration and adoption by the Conference of the Parties at its earliest opportunity. Such procedures shall be inclusive and transparent.

Article 25

Implementation

1. Parties shall ensure that activities under their jurisdiction or control that take place in areas beyond national jurisdiction are conducted consistently with the decisions adopted under this Part.

2. Nothing in this Agreement shall prevent a Party from adopting more stringent measures with respect to its nationals and vessels or with regard to activities under its jurisdiction or control in addition to those adopted under this Part, in accordance with international law and in support of the objectives of the Agreement.

3. The implementation of the measures adopted under this Part should not impose a disproportionate burden on Parties that are small island developing States or least developed countries, directly or indirectly.

4. Parties shall promote, as appropriate, the adoption of measures within relevant legal instruments and frameworks and relevant global, regional, subregional and sectoral bodies of which they are members, to support the implementation of the decisions and recommendations made by the Conference of the Parties under this Part.

5. Parties shall encourage those States that are entitled to become Parties to this Agreement, in particular those whose activities, vessels or nationals operate in an area that is the subject of an established area-based management tool, including a marine protected area, to adopt measures supporting the decisions and recommendations of the Conference of the Parties on area-based management tools, including marine protected areas, established under this Part.

6. A Party that is not a party to or a participant in a relevant legal instrument or framework, or a member of a relevant global, regional, subregional or sectoral body, and that does not otherwise agree to apply the measures established under such instruments and frameworks and by such bodies shall not be discharged from the obligation to cooperate, in accordance with the Convention and this Agreement, in the conservation and sustainable use of marine biological diversity of areas beyond national jurisdiction.

Article 26

Monitoring and review

1. Parties shall, individually or collectively, report to the Conference of the Parties on the implementation of area-based management tools, including marine protected areas, established under this Part and related measures. Such reports, as well as the information and the review referred to in paragraphs 2 and 3 below, respectively, shall be made publicly available by the secretariat.
2. The relevant legal instruments and frameworks and relevant global, regional, subregional and sectoral bodies shall be invited to provide information to the Conference of the Parties on the implementation of measures that they have adopted to achieve the objectives of area-based management tools, including marine protected areas, established under this Part.
3. Area-based management tools, including marine protected areas, established under this Part, including related measures, shall be monitored and periodically reviewed by the Scientific and Technical Body, taking into account the reports and information referred to in paragraphs 1 and 2 above, respectively.
4. In the review referred to in paragraph 3 above, the Scientific and Technical Body shall assess the effectiveness of area-based management tools, including marine protected areas, established under this Part, including related measures and the progress made in achieving their objectives, and provide advice and recommendations to the Conference of the Parties.
5. Following the review, the Conference of the Parties shall, as necessary, take decisions or recommendations on the amendment, extension or revocation of area-based management tools, including marine protected areas, and any related measures adopted by the Conference of the Parties, on the basis of the best available science and scientific information and, where available, relevant traditional knowledge of Indigenous Peoples and local communities, taking into account the precautionary approach and an ecosystem approach.

PART IV

ENVIRONMENTAL IMPACT ASSESSMENTS

Article 27

Objectives

The objectives of this Part are to:

- (a) Operationalize the provisions of the Convention on environmental impact assessment for areas beyond national jurisdiction by establishing processes, thresholds and other requirements for conducting and reporting assessments by Parties;

(b) Ensure that activities covered by this Part are assessed and conducted to prevent, mitigate and manage significant adverse impacts for the purpose of protecting and preserving the marine environment;

(c) Support the consideration of cumulative impacts and impacts in areas within national jurisdiction;

(d) Provide for strategic environmental assessments;

(e) Achieve a coherent environmental impact assessment framework for activities in areas beyond national jurisdiction;

(f) Build and strengthen the capacity of Parties, particularly developing States Parties, in particular the least developed countries, landlocked developing countries, geographically disadvantaged States, small island developing States, coastal African States, archipelagic States and developing middle-income countries, to prepare, conduct and evaluate environmental impact assessments and strategic environmental assessments in support of the objectives of this Agreement.

Article 28

Obligation to conduct environmental impact assessments

1. Parties shall ensure that the potential impacts on the marine environment of planned activities under their jurisdiction or control that take place in areas beyond national jurisdiction are assessed as set out in this Part before they are authorized.

2. When a Party with jurisdiction or control over a planned activity that is to be conducted in marine areas within national jurisdiction determines that the activity may cause substantial pollution of or significant and harmful changes to the marine environment in areas beyond national jurisdiction, that Party shall ensure that an environmental impact assessment of such activity is conducted in accordance with this Part or that an environmental impact assessment is conducted under the Party's national process. A Party conducting such an assessment under its national process shall:

(a) Make relevant information available through the Clearing-House Mechanism, in a timely manner, during the national process;

(b) Ensure that the activity is monitored in a manner consistent with the requirements of its national process;

(c) Ensure that environmental impact assessment reports and any relevant monitoring reports are made available through the Clearing-House Mechanism as set out in this Agreement.

3. Upon receiving the information referred to in paragraph 2 (a) above, the Scientific and Technical Body may provide comments to the Party with jurisdiction or control over the planned activity.

Article 29
Relationship between this Agreement and environmental impact
assessment processes under relevant legal instruments and
frameworks and relevant global, regional, subregional and
sectoral bodies

1. Parties shall promote the use of environmental impact assessments and the adoption and implementation of the standards and/or guidelines developed under article 38 in relevant legal instruments and frameworks and relevant global, regional, subregional and sectoral bodies of which they are members.
2. The Conference of the Parties shall develop mechanisms under this Part for the Scientific and Technical Body to collaborate with relevant legal instruments and frameworks and relevant global, regional, subregional and sectoral bodies that regulate activities in areas beyond national jurisdiction or protect the marine environment.
3. When developing or updating standards or guidelines for the conduct of environmental impact assessments of activities in areas beyond national jurisdiction by Parties to this Agreement under article 38, the Scientific and Technical Body shall, as appropriate, collaborate with relevant legal instruments and frameworks and relevant global, regional, subregional and sectoral bodies.
4. It is not necessary to conduct a screening or an environmental impact assessment of a planned activity in areas beyond national jurisdiction, provided that the Party with jurisdiction or control over the planned activity determines:
 - (a) That the potential impacts of the planned activity or category of activity have been assessed in accordance with the requirements of other relevant legal instruments or frameworks or by relevant global, regional, subregional or sectoral bodies;
 - (b) That:
 - (i) the assessment already undertaken for the planned activity is equivalent to the one required under this Part, and the results of the assessment are taken into account; or
 - (ii) the regulations or standards of the relevant legal instruments or frameworks or relevant global, regional, subregional or sectoral bodies arising from the assessment were designed to prevent, mitigate or manage potential impacts below the threshold for environmental impact assessments under this Part, and they have been complied with.
5. When an environmental impact assessment for a planned activity in areas beyond national jurisdiction has been conducted under a relevant legal instrument or framework or a relevant global, regional, subregional or sectoral body, the Party concerned shall ensure that the environmental impact assessment report is published through the Clearing-House Mechanism.

6. Unless the planned activities that meet the criteria set out in paragraph 4 (b) (i) above are subject to monitoring and review under a relevant legal instrument or framework or relevant global, regional, subregional or sectoral body, Parties shall monitor and review the activities and ensure that the monitoring and review reports are published through the Clearing-House Mechanism.

Article 30

Thresholds and factors for conducting environmental impact assessments

1. When a planned activity may have more than a minor or transitory effect on the marine environment, or the effects of the activity are unknown or poorly understood, the Party with jurisdiction or control of the activity shall conduct a screening of the activity under article 31, using the factors set out in paragraph 2 below, and:

(a) The screening shall be sufficiently detailed for the Party to assess whether it has reasonable grounds for believing that the planned activity may cause substantial pollution of or significant and harmful changes to the marine environment and shall include:

(i) A description of the planned activity, including its purpose, location, duration and intensity; and

(ii) An initial analysis of the potential impacts, including consideration of cumulative impacts and, as appropriate, alternatives to the planned activity;

(b) If it is determined on the basis of the screening that the Party has reasonable grounds for believing that the activity may cause substantial pollution of or significant and harmful changes to the marine environment, an environmental impact assessment shall be conducted in accordance with the provisions of this Part.

2. When determining whether planned activities under their jurisdiction or control meet the threshold set out in paragraph 1 above, Parties shall consider the following non-exhaustive factors:

(a) The type of and technology used for the activity and the manner in which it is to be conducted;

(b) The duration of the activity;

(c) The location of the activity;

(d) The characteristics and ecosystem of the location (including areas of particular ecological or biological significance or vulnerability);

(e) The potential impacts of the activity, including the potential cumulative impacts and the potential impacts in areas within national jurisdiction;

(f) The extent to which the effects of the activity are unknown or poorly understood;

(g) Other relevant ecological or biological criteria.

Article 31

Process for environmental impact assessments

1. Parties shall ensure that the process for conducting an environmental impact assessment pursuant to this Part includes the following steps:

(a) *Screening.* Parties shall undertake screening, in a timely manner, to determine whether an environmental impact assessment is required in respect of a planned activity under its jurisdiction or control, in accordance with article 30, and make its determination publicly available:

(i) If a Party determines that an environmental impact assessment is not required for a planned activity under its jurisdiction or control, it shall make relevant information, including under article 30, paragraph 1 (a), publicly available through the Clearing-House Mechanism under this Agreement;

(ii) On the basis of the best available science and scientific information and, where available, relevant traditional knowledge of Indigenous Peoples and local communities, a Party may register its views on the potential impacts of a planned activity on which a determination has been made in accordance with subparagraph (a) (i) above with the Party that made the determination and the Scientific and Technical Body, within 40 days of the publication thereof;

(iii) If the Party that registered its views expressed concerns on the potential impacts of a planned activity on which the determination was made, the Party that made that determination shall give consideration to such concerns and may review its determination;

(iv) Upon consideration of the concerns registered by a Party under subparagraph (a) (ii) above, the Scientific and Technical Body shall consider and may evaluate the potential impacts of the planned activity on the basis of the best available science and scientific information and, where available, relevant traditional knowledge of Indigenous Peoples and local communities and, as appropriate, may make recommendations to the Party that made the determination after giving that Party an opportunity to respond to the concerns registered and taking into account such response;

(v) The Party that made the determination under subparagraph (a) (i) above shall give consideration to any recommendations of the Scientific and Technical Body;

(vi) The registration of views and the recommendations of the Scientific and Technical Body shall be made publicly available, including through the Clearing-House Mechanism;

(b) *Scoping*. Parties shall ensure that key environmental and any associated impacts, such as economic, social, cultural and human health impacts, including potential cumulative impacts and impacts in areas within national jurisdiction, as well as alternatives to the planned activity, if any, to be included in the environmental impact assessments that shall be conducted under this Part, are identified. The scope shall be defined by using the best available science and scientific information and, where available, relevant traditional knowledge of Indigenous Peoples and local communities;

(c) *Impact assessment and evaluation*. Parties shall ensure that the impacts of planned activities, including cumulative impacts and impacts in areas within national jurisdiction, are assessed and evaluated using the best available science and scientific information and, where available, relevant traditional knowledge of Indigenous Peoples and local communities;

(d) *Prevention, mitigation and management of potential adverse effects*. Parties shall ensure that:

(i) Measures to prevent, mitigate and manage potential adverse effects of the planned activities under their jurisdiction or control are identified and analysed to avoid significant adverse impacts. Such measures may include the consideration of alternatives to the planned activity under their jurisdiction or control;

(ii) Where appropriate, these measures are incorporated into an environmental management plan;

(e) Parties shall ensure public notification and consultation in accordance with article 32;

(f) Parties shall ensure the preparation and publication of an environmental impact assessment report in accordance with article 33.

2. Parties may conduct joint environmental impact assessments, in particular for planned activities under the jurisdiction or control of small island developing States.

3. A roster of experts shall be created under the Scientific and Technical Body. Parties with capacity constraints may request advice and assistance from those experts to conduct and evaluate screenings and environmental impact assessments for a planned activity under their jurisdiction or control. The experts cannot be appointed to another part of the environmental impact assessment process of the same activity. The Party that requested the advice and assistance shall ensure that such environmental impact assessments are submitted to it for review and decision-making.

Article 32

Public notification and consultation

1. Parties shall ensure timely public notification of a planned activity, including by publication through the Clearing-House Mechanism and through the secretariat, and planned and effective time-bound opportunities, as far as practicable, for participation by all States, in particular adjacent coastal States and any other States adjacent to the activity when they are potentially most affected States, and stakeholders in the environmental impact assessment process. Notification and opportunities for participation, including through the submission of comments, shall take place throughout the environmental impact assessment process, as appropriate, including when identifying the scope of an environmental impact assessment under article 31, paragraph 1 (b), and when a draft environmental impact assessment report has been prepared under article 33, before a decision is made as to whether to authorize the activity.
2. Potentially most affected States shall be determined by taking into account the nature and potential effects on the marine environment of the planned activity and shall include:
 - (a) Coastal States whose exercise of sovereign rights for the purpose of exploring, exploiting, conserving or managing natural resources may reasonably be believed to be affected by the activity;
 - (b) States that carry out, in the area of the planned activity, human activities, including economic activities, that may reasonably be believed to be affected.
3. Stakeholders in this process include Indigenous Peoples and local communities with relevant traditional knowledge, relevant global, regional, subregional and sectoral bodies, civil society, the scientific community and the public.
4. Public notification and consultation shall, in accordance with article 48, paragraph 3, be inclusive and transparent, be conducted in a timely manner and be targeted and proactive when involving small island developing States.
5. Substantive comments received during the consultation process, including from adjacent coastal States and any other States adjacent to the planned activity when they are potentially most affected States, shall be considered and responded to or addressed by Parties. Parties shall give particular regard to comments concerning potential impacts in areas within national jurisdiction and provide written responses, as appropriate, specifically addressing such comments, including regarding any additional measures meant to address those potential impacts. Parties shall make public the comments received and the responses or descriptions of the manner in which they were addressed.

6. Where a planned activity affects areas of the high seas that are entirely surrounded by the exclusive economic zones of States, Parties shall:

(a) Undertake targeted and proactive consultations, including prior notification, with such surrounding States;

(b) Consider the views and comments of those surrounding States on the planned activity and provide written responses specifically addressing such views and comments and, as appropriate, revise the planned activity accordingly.

7. Parties shall ensure access to information related to the environmental impact assessment process under this Agreement. Notwithstanding this, Parties shall not be required to disclose confidential or proprietary information. The fact that confidential or proprietary information has been redacted shall be indicated in public documents.

Article 33

Environmental impact assessment reports

1. Parties shall ensure the preparation of an environmental impact assessment report for any such assessment undertaken pursuant to this Part.

2. The environmental impact assessment report shall include, at a minimum, the following information: a description of the planned activity, including its location; a description of the results of the scoping exercise; a baseline assessment of the marine environment likely to be affected; a description of potential impacts, including potential cumulative impacts and any impacts in areas within national jurisdiction; a description of potential prevention, mitigation and management measures; a description of uncertainties and gaps in knowledge; information on the public consultation process; a description of the consideration of reasonable alternatives to the planned activity; a description of follow-up actions, including an environmental management plan; and a non-technical summary.

3. The Party shall make the draft environmental impact assessment report available through the Clearing-House Mechanism during the public consultation process, to provide an opportunity for the Scientific and Technical Body to consider and evaluate the report.

4. The Scientific and Technical Body, as appropriate and in a timely manner, may make comments to the Party on the draft environmental impact assessment report. The Party shall give consideration to any comments made by the Scientific and Technical Body.

5. Parties shall publish the reports of the environmental impact assessments, including through the Clearing-House Mechanism. The secretariat shall ensure that all Parties are notified in a timely manner when reports are published through the Clearing-House Mechanism.

6. Final environmental impact assessment reports shall be considered by the Scientific and Technical Body, on the basis of relevant practices, procedures and knowledge under this Agreement, for the purpose of developing guidelines, including the identification of best practices.

7. A selection of the published information used in the screening process to make decisions on whether to conduct an environmental impact assessment, in accordance with articles 30 and 31, shall be considered and reviewed by the Scientific and Technical Body, on the basis of relevant practices, procedures and knowledge under this Agreement, for the purpose of developing guidelines, including the identification of best practices.

Article 34

Decision-making

1. A Party under whose jurisdiction or control a planned activity falls shall be responsible for determining if it may proceed.

2. When determining whether the planned activity may proceed under this Part, full account shall be taken of an environmental impact assessment conducted in accordance with this Part. A decision to authorize the planned activity under the jurisdiction or control of a Party shall only be made when, taking into account mitigation or management measures, the Party has determined that it has made all reasonable efforts to ensure that the activity can be conducted in a manner consistent with the prevention of significant adverse impacts on the marine environment.

3. Decision documents shall clearly outline any conditions of approval related to mitigation measures and follow-up requirements. Decision documents shall be made public, including through the Clearing-House Mechanism.

4. At the request of a Party, the Conference of the Parties may provide advice and assistance to that Party when determining whether a planned activity under its jurisdiction or control may proceed.

Article 35

Monitoring of impacts of authorized activities

Parties shall, by using the best available science and scientific information and, where available, the relevant traditional knowledge of Indigenous Peoples and local communities, keep under surveillance the impacts of any activities in areas beyond national jurisdiction that they permit or in which they engage in order to determine whether these activities are likely to pollute or have adverse impacts on the marine environment. In particular, each Party shall monitor the environmental and any associated impacts, such as economic, social, cultural and human health impacts, of an authorized activity under their jurisdiction or control in accordance with the conditions set out in the approval of the activity.

Article 36
Reporting on impacts of authorized activities

1. Parties, whether acting individually or collectively, shall periodically report on the impacts of the authorized activity and the results of the monitoring required under article 35.
2. Monitoring reports shall be made public, including through the Clearing-House Mechanism, and the Scientific and Technical Body may consider and evaluate the monitoring reports.
3. Monitoring reports shall be considered by the Scientific and Technical Body, on the basis of relevant practices, procedures and knowledge under this Agreement, for the purpose of developing guidelines on the monitoring of impacts of authorized activities, including the identification of best practices.

Article 37
Review of authorized activities and their impacts

1. Parties shall ensure that the impacts of the authorized activity monitored pursuant to article 35 are reviewed.
2. Should the Party with jurisdiction or control over the activity identify significant adverse impacts that either were not foreseen in the environmental impact assessment, in nature or severity, or that arise from a breach of any of the conditions set out in the approval of the activity, the Party shall review its decision authorizing the activity, notify the Conference of the Parties, other Parties and the public, including through the Clearing-House Mechanism, and:
 - (a) Require that measures be proposed and implemented to prevent, mitigate and/or manage those impacts or take any other necessary action and/or halt the activity, as appropriate; and
 - (b) Evaluate, in a timely manner, any measures implemented or actions taken under subparagraph (a) above.
3. On the basis of the reports received under article 36, the Scientific and Technical Body may notify the Party that authorized the activity if it considers that the activity may have significant adverse impacts that were either not foreseen in the environmental impact assessment or that arise from a breach of any conditions of approval of the authorized activity and, as appropriate, may make recommendations to the Party.
4. (a) On the basis of the best available science and scientific information and, where available, relevant traditional knowledge of Indigenous Peoples and local communities, a Party may register its concerns, with the Party that authorized the activity and with the Scientific and Technical Body, that the authorized activity may have

significant adverse impacts that were either not foreseen in the environmental impact assessment, in nature or severity, or that arise from a breach of any conditions of approval of the authorized activity;

(b) The Party that authorized the activity shall give consideration to such concerns;

(c) Upon consideration of the concerns registered by a Party, the Scientific and Technical Body shall consider and may evaluate the matter based on the best available science and scientific information and, where available, relevant traditional knowledge of Indigenous Peoples and local communities and may notify the Party that authorized the activity, if it considers that such activity may have significant adverse impacts that were either not foreseen in the environmental impact assessment or that arise from a breach of any conditions of approval of the authorized activity and, after giving that Party an opportunity to respond to the concerns registered and taking into account such response and as appropriate, may make recommendations to the Party that authorized the activity;

(d) The registration of concerns, any notifications issued and any recommendations made by the Scientific and Technical Body shall be made publicly available, including through the Clearing-House Mechanism;

(e) The Party that authorized the activity shall give consideration to any notifications issued and any recommendations made by the Scientific and Technical Body.

5. All States, in particular adjacent coastal States and any other States adjacent to the activity when they are potentially most affected States, and stakeholders shall be kept informed through the Clearing-House Mechanism and may be consulted in the monitoring, reporting and review processes in respect of an activity authorized under this Agreement.

6. Parties shall publish, including through the Clearing-House Mechanism:

(a) Reports on the review of the impacts of the authorized activity;

(b) Decision documents, including a record of the reasons for the decision by the Party, when a Party has changed its decision authorizing the activity.

Article 38

Standards and/or guidelines to be developed by the Scientific and Technical Body related to environmental impact assessments

1. The Scientific and Technical Body shall develop standards or guidelines for consideration and adoption by the Conference of the Parties on:

(a) The determination of whether the thresholds for the conduct of a screening or an environmental impact assessment under article 30 have been met or exceeded for planned activities, including on the basis of the non-exhaustive factors set out in paragraph 2 of that article;

(b) The assessment of cumulative impacts in areas beyond national jurisdiction and how those impacts should be taken into account in the environmental impact assessment process;

(c) The assessment of impacts, in areas within national jurisdiction, of planned activities in areas beyond national jurisdiction and how those impacts should be taken into account in the environmental impact assessment process;

(d) The public notification and consultation process under article 32, including the determination of what constitutes confidential or proprietary information;

(e) The required content of environmental impact assessment reports and published information used in the screening process pursuant to article 33, including best practices;

(f) The monitoring of and reporting on the impacts of authorized activities as set out in articles 35 and 36, including the identification of best practices;

(g) The conduct of strategic environmental assessments.

2. The Scientific and Technical Body may also develop standards and guidelines for consideration and adoption by the Conference of the Parties, including on:

(a) An indicative non-exhaustive list of activities that require or do not require an environmental impact assessment, as well as any criteria related to those activities, which shall be periodically updated;

(b) The conduct of environmental impact assessments by Parties to this Agreement in areas identified as requiring protection or special attention.

3. Any standard shall be set out in an annex to this Agreement, in accordance with article 74.

Article 39

Strategic environmental assessments

1. Parties shall, individually or in cooperation with other Parties, consider conducting strategic environmental assessments for plans and programmes relating to activities under their jurisdiction or control, to be conducted in areas beyond national jurisdiction, in order to assess the potential effects of such plans or programmes, as well as of alternatives, on the marine environment.

2. The Conference of the Parties may conduct a strategic environmental assessment of an area or region to collate and synthesize the best available information about the area or region, assess current and potential future impacts and identify data gaps and research priorities.

3. When undertaking environmental impact assessments pursuant to this Part, Parties shall take into account the results of relevant strategic environmental assessments carried out under paragraphs 1 and 2 above, where available.

4. The Conference of the Parties shall develop guidance on the conduct of each category of strategic environmental assessment described in this article.

PART V CAPACITY-BUILDING AND THE TRANSFER OF MARINE TECHNOLOGY

Article 40 Objectives

The objectives of this Part are to:

(a) Assist Parties, in particular developing States Parties, in implementing the provisions of this Agreement, to achieve its objectives;

(b) Enable inclusive, equitable and effective cooperation and participation in the activities undertaken under this Agreement;

(c) Develop the marine scientific and technological capacity, including with respect to research, of Parties, in particular developing States Parties, with regard to the conservation and sustainable use of marine biological diversity of areas beyond national jurisdiction, including through access to marine technology by, and the transfer of marine technology to, developing States Parties;

(d) Increase, disseminate and share knowledge on the conservation and sustainable use of marine biological diversity of areas beyond national jurisdiction;

(e) More specifically, support developing States Parties, in particular the least developed countries, landlocked developing countries, geographically disadvantaged States, small island developing States, coastal African States, archipelagic States and developing middle-income countries, through capacity-building and the development and transfer of marine technology under this Agreement, in achieving the objectives relating to:

(i) Marine genetic resources, including the sharing of benefits, as reflected in article 9;

(ii) Measures such as area-based management tools, including marine protected areas, as reflected in article 17;

(iii) Environmental impact assessments, as reflected in article 27.

Article 41
Cooperation in capacity-building and the transfer of
marine technology

1. Parties shall cooperate, directly or through relevant legal instruments and frameworks and relevant global, regional, subregional and sectoral bodies, to assist Parties, in particular developing States Parties, in achieving the objectives of this Agreement through capacity-building and the development and transfer of marine science and marine technology.

2. In providing capacity-building and the transfer of marine technology under this Agreement, Parties shall cooperate at all levels and in all forms, including through partnerships with and involving all relevant stakeholders, such as, where appropriate, the private sector, civil society, and Indigenous Peoples and local communities as holders of traditional knowledge, as well as through strengthening cooperation and coordination between relevant legal instruments and frameworks and relevant global, regional, subregional and sectoral bodies.

3. In giving effect to this Part, Parties shall give full recognition to the special requirements of developing States Parties, in particular the least developed countries, landlocked developing countries, geographically disadvantaged States, small island developing States, coastal African States, archipelagic States and developing middle-income countries. Parties shall ensure that the provision of capacity-building and the transfer of marine technology is not conditional on onerous reporting requirements.

Article 42
Modalities for capacity-building and for the transfer of
marine technology

1. Parties, within their capabilities, shall ensure capacity-building for developing States Parties and shall cooperate to achieve the transfer of marine technology, in particular to developing States Parties that need and request it, taking into account the special circumstances of small island developing States and of least developed countries, in accordance with the provisions of this Agreement.

2. Parties shall provide, within their capabilities, resources to support such capacity-building and the development and transfer of marine technology and to facilitate access to other sources of support, taking into account their national policies, priorities, plans and programmes.

3. Capacity-building and the transfer of marine technology should be a country-driven, transparent, effective and iterative process that is participatory, cross-cutting and gender-responsive. It shall build upon, as appropriate, and not duplicate existing programmes and be guided by lessons learned, including those from capacity-building and transfer of marine technology activities under relevant legal instruments and frameworks and relevant global,

regional, subregional and sectoral bodies. Insofar as possible, it shall take into account these activities with a view to maximizing efficiency and results.

4. Capacity-building and the transfer of marine technology shall be based on and be responsive to the needs and priorities of developing States Parties, taking into account the special circumstances of small island developing States and of least developed countries, identified through needs assessments on an individual case-by-case, subregional or regional basis. Such needs and priorities may be self-assessed or facilitated through the capacity-building and transfer of marine technology committee and the Clearing-House Mechanism.

Article 43

Additional modalities for the transfer of marine technology

1. Parties share a long-term vision of the importance of fully realizing technology development and transfer for inclusive, equitable and effective cooperation and participation in the activities undertaken under this Agreement and in order to fully achieve its objectives.

2. The transfer of marine technology undertaken under this Agreement shall take place on fair and most favourable terms, including on concessional and preferential terms, and in accordance with mutually agreed terms and conditions as well as the objectives of this Agreement.

3. Parties shall promote and encourage economic and legal conditions for the transfer of marine technology to developing States Parties, taking into account the special circumstances of small island developing States and of least developed countries, which may include providing incentives to enterprises and institutions.

4. The transfer of marine technology shall take into account all rights over such technologies and be carried out with due regard for all legitimate interests, including, inter alia, the rights and duties of holders, suppliers and recipients of marine technology and taking into particular consideration the interests and needs of developing States for the attainment of the objectives of this Agreement.

5. Marine technology transferred pursuant to this Part shall be appropriate, relevant and, to the extent possible, reliable, affordable, up to date, environmentally sound and available in an accessible form for developing States Parties, taking into account the special circumstances of small island developing States and of least developed countries.

Article 44
Types of capacity-building and of the transfer of
marine technology

1. In support of the objectives set out in article 40, the types of capacity-building and of the transfer of marine technology may include, but are not limited to, support for the creation or enhancement of the human, financial management, scientific, technological, organizational, institutional and other resource capabilities of Parties, such as:

(a) The sharing and use of relevant data, information, knowledge and research results;

(b) Information dissemination and awareness-raising, including with respect to relevant traditional knowledge of Indigenous Peoples and local communities, in line with the free, prior and informed consent of these Indigenous Peoples and, as appropriate, local communities;

(c) The development and strengthening of relevant infrastructure, including equipment and capacity of personnel for its use and maintenance;

(d) The development and strengthening of institutional capacity and national regulatory frameworks or mechanisms;

(e) The development and strengthening of human and financial management resource capabilities and of technical expertise through exchanges, research collaboration, technical support, education and training and the transfer of marine technology;

(f) The development and sharing of manuals, guidelines and standards;

(g) The development of technical, scientific and research and development programmes;

(h) The development and strengthening of capacities and technological tools for effective monitoring, control and surveillance of activities within the scope of this Agreement.

2. Further details concerning the types of capacity-building and of the transfer of marine technology identified in this article are elaborated in Annex II.

3. The Conference of the Parties, taking account of the recommendations of the capacity-building and transfer of marine technology committee, shall periodically, as necessary, review, assess and further develop and provide guidance on the indicative and non-exhaustive list of types of capacity-building and of transfer of marine technology elaborated in Annex II, to reflect technological progress and innovation and to respond and adapt to the evolving needs of States, subregions and regions.

Article 45

Monitoring and review

1. Capacity-building and the transfer of marine technology undertaken in accordance with the provisions of this Part shall be monitored and reviewed periodically.

2. The monitoring and review referred to in paragraph 1 above shall be carried out by the capacity-building and transfer of marine technology committee under the authority of the Conference of the Parties and shall be aimed at:

(a) Assessing and reviewing the needs and priorities of developing States Parties in terms of capacity-building and the transfer of marine technology, paying particular attention to the special requirements of developing States Parties and to the special circumstances of small island developing States and of least developed countries, in accordance with article 42, paragraph 4;

(b) Reviewing the support required, provided and mobilized, as well as gaps in meeting the assessed needs of developing States Parties in relation to this Agreement;

(c) Identifying and mobilizing funds under the financial mechanism established under article 52 to develop and implement capacity-building and the transfer of marine technology, including for the conduct of needs assessments;

(d) Measuring performance on the basis of agreed indicators and reviewing results-based analyses, including on the output, outcomes, progress and effectiveness of capacity-building and transfer of marine technology under this Agreement, as well as successes and challenges;

(e) Making recommendations for follow-up activities, including on how capacity-building and the transfer of marine technology could be further enhanced to allow developing States Parties, taking into account the special circumstances of small island developing States and of least developed countries, to strengthen their implementation of the Agreement in order to achieve its objectives.

3. In supporting the monitoring and review of capacity-building and the transfer of marine technology, Parties shall submit reports to the capacity-building and transfer of marine technology committee. Those reports should be in a format and at intervals to be determined by the Conference of the Parties, taking into account the recommendations of the capacity-building and transfer of marine technology committee. In submitting their reports, Parties shall take into account, where applicable, input from regional and subregional bodies on capacity-building and the transfer of marine technology. The reports submitted by Parties, as well as any input from regional and subregional bodies on capacity-building and the transfer of marine technology, should be made publicly available. The Conference of the Parties shall ensure that reporting requirements should be streamlined and not onerous, in particular for developing States Parties, including in terms of costs and time requirements.

Article 46
Capacity-building and transfer of marine technology committee

1. A capacity-building and transfer of marine technology committee is hereby established.
2. The committee shall consist of members possessing appropriate qualifications and expertise, to serve objectively in the best interest of the Agreement, nominated by Parties and elected by the Conference of the Parties, taking into account gender balance and equitable geographical distribution and providing for representation on the committee from the least developed countries, from the small island developing States and from the landlocked developing countries. The terms of reference and modalities for the operation of the committee shall be decided by the Conference of the Parties at its first meeting.
3. The committee shall submit reports and recommendations that the Conference of the Parties shall consider and take action on as appropriate.

PART VI
INSTITUTIONAL ARRANGEMENTS

Article 47
Conference of the Parties

1. A Conference of the Parties is hereby established.
2. The first meeting of the Conference of the Parties shall be convened by the Secretary-General of the United Nations no later than one year after the entry into force of this Agreement. Thereafter, ordinary meetings of the Conference of the Parties shall be held at regular intervals to be determined by the Conference of the Parties. Extraordinary meetings of the Conference of the Parties may be held at other times, in accordance with the rules of procedure.
3. The Conference of the Parties shall ordinarily meet at the seat of the secretariat or at United Nations Headquarters.
4. The Conference of the Parties shall by consensus adopt, at its first meeting, rules of procedure for itself and its subsidiary bodies, financial rules governing its funding and the funding of the secretariat and any subsidiary bodies and, thereafter, rules of procedure and financial rules for any further subsidiary body that it may establish. Until such time as the rules of procedure have been adopted, the rules of procedure of the intergovernmental conference on an international legally binding instrument under the United Nations Convention on the Law of the Sea on the conservation and sustainable use of marine biological diversity of areas beyond national jurisdiction shall apply.
5. The Conference of the Parties shall make every effort to adopt decisions and recommendations by consensus. Except as otherwise provided in this Agreement, if all

efforts to reach consensus have been exhausted, decisions and recommendations of the Conference of the Parties on questions of substance shall be adopted by a two-thirds majority of the Parties present and voting, and decisions on questions of procedure shall be adopted by a majority of the Parties present and voting.

6. The Conference of the Parties shall keep under review and evaluation the implementation of this Agreement and, for this purpose, shall:

(a) Adopt decisions and recommendations related to the implementation of this Agreement;

(b) Review and facilitate the exchange of information among Parties relevant to the implementation of this Agreement;

(c) Promote, including by establishing appropriate processes, cooperation and coordination with and among relevant legal instruments and frameworks and relevant global, regional, subregional and sectoral bodies, with a view to promoting coherence among efforts towards the conservation and sustainable use of marine biological diversity of areas beyond national jurisdiction;

(d) Establish such subsidiary bodies as deemed necessary to support the implementation of this Agreement;

(e) Adopt a budget by a three-fourths majority of the Parties present and voting if all efforts to reach consensus have been exhausted, at such frequency and for such a financial period as it may determine;

(f) Undertake other functions identified in this Agreement or as may be required for its implementation.

7. The Conference of the Parties may decide to request the International Tribunal for the Law of the Sea to give an advisory opinion on a legal question on the conformity with this Agreement of a proposal before the Conference of the Parties on any matter within its competence. A request for an advisory opinion shall not be sought on a matter within the competences of other global, regional, subregional or sectoral bodies, or on a matter that necessarily involves the concurrent consideration of any dispute concerning sovereignty or other rights over continental or insular land territory or a claim thereto, or the legal status of an area as within national jurisdiction. The request shall indicate the scope of the legal question on which the advisory opinion is sought. The Conference of the Parties may request that such opinion be given as a matter of urgency.

8. The Conference of the Parties shall, within five years of the entry into force of this Agreement and thereafter at intervals to be determined by it, assess and review the adequacy and effectiveness of the provisions of this Agreement and, if necessary, propose means of strengthening the implementation of those provisions in order to better address the conservation and sustainable use of marine biological diversity of areas beyond national jurisdiction.

Article 48

Transparency

1. The Conference of the Parties shall promote transparency in decision-making processes and other activities carried out under this Agreement.
2. All meetings of the Conference of the Parties and its subsidiary bodies shall be open to observers participating in accordance with the rules of procedure unless otherwise decided by the Conference of the Parties. The Conference of the Parties shall publish and maintain a public record of its decisions.
3. The Conference of the Parties shall promote transparency in the implementation of this Agreement, including through the public dissemination of information and the facilitation of the participation of, and consultation with, relevant global, regional, subregional and sectoral bodies, Indigenous Peoples and local communities with relevant traditional knowledge, the scientific community, civil society and other relevant stakeholders, as appropriate and in accordance with the provisions of this Agreement.
4. Representatives of States not party to this Agreement, relevant global, regional, subregional and sectoral bodies, Indigenous Peoples and local communities with relevant traditional knowledge, the scientific community, civil society and other relevant stakeholders with an interest in matters pertaining to the Conference of the Parties may request to participate as observers in the meetings of the Conference of the Parties and of its subsidiary bodies. The rules of procedure of the Conference of the Parties shall provide for modalities for such participation and shall not be unduly restrictive in this respect. The rules of procedure shall also provide for such representatives to have timely access to all relevant information.

Article 49

Scientific and Technical Body

1. A Scientific and Technical Body is hereby established.
2. The Scientific and Technical Body shall be composed of members serving in their expert capacity and in the best interest of the Agreement, nominated by Parties and elected by the Conference of the Parties, with suitable qualifications, taking into account the need for multidisciplinary expertise, including relevant scientific and technical expertise and expertise in relevant traditional knowledge of Indigenous Peoples and local communities, gender balance and equitable geographical representation. The terms of reference and modalities for the operation of the Scientific and Technical Body, including its selection process and the terms of members' mandates, shall be determined by the Conference of the Parties at its first meeting.
3. The Scientific and Technical Body may draw on appropriate advice emanating from relevant legal instruments and frameworks and relevant global, regional, subregional and sectoral bodies, as well as from other scientists and experts, as may be required.

4. Under the authority and guidance of the Conference of the Parties, and taking into account the multidisciplinary expertise referenced in paragraph 2 above, the Scientific and Technical Body shall provide scientific and technical advice to the Conference of the Parties, perform the functions assigned to it under this Agreement and such other functions as may be determined by the Conference of the Parties and provide reports to the Conference of the Parties on its work.

Article 50

Secretariat

1. A secretariat is hereby established. The Conference of the Parties, at its first meeting, shall make arrangements for the functioning of the secretariat, including deciding on its seat.

2. Until such time as the secretariat commences its functions, the Secretary-General of the United Nations, through the Division for Ocean Affairs and the Law of the Sea of the Office of Legal Affairs of the United Nations Secretariat, shall perform the secretariat functions under this Agreement.

3. The secretariat and the host State may conclude a headquarters agreement. The secretariat shall enjoy legal capacity in the territory of the host State and be granted such privileges and immunities by the host State as are necessary for the exercise of its functions.

4. The secretariat shall:

(a) Provide administrative and logistical support to the Conference of the Parties and its subsidiary bodies for the purposes of the implementation of this Agreement;

(b) Arrange and service the meetings of the Conference of the Parties and of any other bodies as may be established under this Agreement or by the Conference of the Parties;

(c) Circulate information relating to the implementation of this Agreement in a timely manner, including making decisions of the Conference of the Parties publicly available and transmitting them to all Parties, as well as to relevant legal instruments and frameworks and relevant global, regional, subregional and sectoral bodies;

(d) Facilitate cooperation and coordination, as appropriate, with the secretariats of other relevant international bodies and, in particular, enter into such administrative and contractual arrangements as may be required for that purpose and for the effective discharge of its functions, subject to approval by the Conference of the Parties;

(e) Prepare reports on the execution of its functions under this Agreement and submit them to the Conference of the Parties;

(f) Provide assistance with the implementation of this Agreement and perform such other functions as may be determined by the Conference of the Parties or assigned to it under this Agreement.

Article 51

Clearing-House Mechanism

1. A Clearing-House Mechanism is hereby established.
2. The Clearing-House Mechanism shall consist primarily of an open-access platform. The specific modalities for the operation of the Clearing-House Mechanism shall be determined by the Conference of the Parties.
3. The Clearing-House Mechanism shall:
 - (a) Serve as a centralized platform to enable Parties to access, provide and disseminate information with respect to activities taking place pursuant to the provisions of this Agreement, including information relating to:
 - (i) Marine genetic resources of areas beyond national jurisdiction, as set out in Part II of this Agreement;
 - (ii) The establishment and implementation of area-based management tools, including marine protected areas;
 - (iii) Environmental impact assessments;
 - (iv) Requests for capacity-building and the transfer of marine technology and opportunities with respect thereto, including research collaboration and training opportunities, information on sources and availability of technological information and data for the transfer of marine technology, opportunities for facilitated access to marine technology and the availability of funding;
 - (b) Facilitate the matching of capacity-building needs with the support available and with providers for the transfer of marine technology, including governmental, non-governmental or private entities interested in participating as donors in the transfer of marine technology, and facilitate access to related know-how and expertise;
 - (c) Provide links to relevant global, regional, subregional, national and sectoral clearing-house mechanisms and other gene banks, repositories and databases, including those pertaining to relevant traditional knowledge of Indigenous Peoples and local communities, and promote, where possible, links with publicly available private and non-governmental platforms for the exchange of information;
 - (d) Build on global, regional and subregional clearing-house institutions, where applicable, when establishing regional and subregional mechanisms under the global mechanism;

(e) Foster enhanced transparency, including by facilitating the sharing of environmental baseline data and information relating to the conservation and sustainable use of marine biological diversity of areas beyond national jurisdiction between Parties and other relevant stakeholders;

(f) Facilitate international cooperation and collaboration, including scientific and technical cooperation and collaboration;

(g) Perform such other functions as may be determined by the Conference of the Parties or assigned to it under this Agreement.

4. The Clearing-House Mechanism shall be managed by the secretariat, without prejudice to possible cooperation with other relevant legal instruments and frameworks and relevant global, regional, subregional and sectoral bodies as determined by the Conference of the Parties, including the Intergovernmental Oceanographic Commission of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, the International Seabed Authority, the International Maritime Organization and the Food and Agriculture Organization of the United Nations.

5. In the management of the Clearing-House Mechanism, full recognition shall be given to the special requirements of developing States Parties, as well as the special circumstances of small island developing States Parties, and their access to the mechanism shall be facilitated to enable those States to utilize it without undue obstacles or administrative burdens. Information shall be included on activities to promote information-sharing, awareness-raising and dissemination in and with those States, as well as to provide specific programmes for those States.

6. The confidentiality of information provided under this Agreement and rights thereto shall be respected. Nothing under this Agreement shall be interpreted as requiring the sharing of information that is protected from disclosure under the domestic law of a Party or other applicable law.

PART VII FINANCIAL RESOURCES AND MECHANISM

Article 52 Funding

1. Each Party shall provide, within its capabilities, resources in respect of those activities that are intended to achieve the objectives of this Agreement, taking into account its national policies, priorities, plans and programmes.

2. The institutions established under this Agreement shall be funded through assessed contributions of the Parties.

3. A mechanism for the provision of adequate, accessible, new and additional and predictable financial resources under this Agreement is hereby established. The mechanism shall assist developing States Parties in implementing this Agreement, including through funding in support of capacity-building and the transfer of marine technology, and perform other functions as set out in this article for the conservation and sustainable use of marine biological diversity.

4. The mechanism shall include:

(a) A voluntary trust fund established by the Conference of the Parties to facilitate the participation of representatives of developing States Parties, in particular least developed countries, landlocked developing countries and small island developing States, in the meetings of the bodies established under this Agreement;

(b) A special fund that shall be funded through the following sources:

(i) Annual contributions in accordance with article 14, paragraph 6;

(ii) Payments in accordance with article 14, paragraph 7;

(iii) Additional contributions from Parties and private entities wishing to provide financial resources to support the conservation and sustainable use of marine biological diversity of areas beyond national jurisdiction;

(c) The Global Environment Facility trust fund.

5. The Conference of the Parties may consider the possibility of establishing additional funds, as part of the financial mechanism, to support the conservation and sustainable use of marine biological diversity of areas beyond national jurisdiction, to finance rehabilitation and ecological restoration of marine biological diversity of areas beyond national jurisdiction.

6. The special fund and the Global Environment Facility trust fund shall be utilized in order to:

(a) Fund capacity-building projects under this Agreement, including effective projects on the conservation and sustainable use of marine biological diversity and activities and programmes, including training related to the transfer of marine technology;

(b) Assist developing States Parties in implementing this Agreement;

(c) Support conservation and sustainable use programmes by Indigenous Peoples and local communities as holders of traditional knowledge;

(d) Support public consultations at the national, subregional and regional levels;

(e) Fund the undertaking of any other activities as decided by the Conference of the Parties.

7. The financial mechanism should seek to ensure that duplication is avoided, and complementarity and coherence promoted, among the utilization of the funds within the mechanism.

8. Financial resources mobilized in support of the implementation of this Agreement may include funding provided through public and private sources, both national and international, including, but not limited to, contributions from States, international financial institutions, existing funding mechanisms under global and regional instruments, donor agencies, intergovernmental organizations, non-governmental organizations and natural and juridical persons, and through public-private partnerships.

9. For the purposes of this Agreement, the mechanism shall function under the authority, where appropriate, and guidance of the Conference of the Parties and shall be accountable thereto. The Conference of the Parties shall provide guidance on overall strategies, policies, programme priorities and eligibility for access to and utilization of financial resources.

10. The Conference of the Parties and the Global Environment Facility shall agree upon arrangements to give effect to the above paragraphs at the first meeting of the Conference of the Parties.

11. In recognition of the urgency to address the conservation and sustainable use of marine biological diversity of areas beyond national jurisdiction, the Conference of the Parties shall determine an initial resource mobilization goal through 2030 for the special fund from all sources, taking into account, inter alia, the institutional modalities of the special fund and the information provided through the capacity-building and transfer of marine technology committee.

12. Eligibility for access to funding under this Agreement shall be open to developing States Parties on the basis of need. Funding under the special fund shall be distributed according to equitable sharing criteria, taking into account the needs for assistance of Parties with special requirements, in particular the least developed countries, landlocked developing countries, geographically disadvantaged States, small island developing States and coastal African States, archipelagic States and developing middle-income countries, and taking into account the special circumstances of small island developing States and of least developed countries. The special fund shall be aimed at ensuring efficient access to funding through simplified application and approval procedures and enhanced readiness of support for such developing States Parties.

13. In the light of capacity constraints, Parties shall encourage international organizations to grant preferential treatment to, and consider the specific needs and special requirements of developing States Parties, in particular the least developed countries, landlocked developing countries and small island developing States, and taking into account the special circumstances of small island developing States and of least developed countries, in the allocation of appropriate funds and technical assistance and the utilization

of their specialized services for the purposes of the conservation and sustainable use of marine biological diversity of areas beyond national jurisdiction.

14. The Conference of the Parties shall establish a finance committee on financial resources. It shall be composed of members possessing appropriate qualifications and expertise, taking into account gender balance and equitable geographical distribution. The terms of reference and modalities for the operation of the committee shall be decided by the Conference of the Parties. The committee shall periodically report and make recommendations on the identification and mobilization of funds under the mechanism. It shall also collect information and report on funding under other mechanisms and instruments contributing directly or indirectly to the achievement of the objectives of this Agreement. In addition to the considerations provided in this article, the committee shall consider, *inter alia*:

- (a) The assessment of the needs of the Parties, in particular developing States Parties;
- (b) The availability and timely disbursement of funds;
- (c) The transparency of decision-making and management processes concerning fundraising and allocations;
- (d) The accountability of the recipient developing States Parties with respect to the agreed use of funds.

15. The Conference of the Parties shall consider the reports and recommendations of the finance committee and take appropriate action.

16. The Conference of the Parties shall, in addition, undertake a periodic review of the financial mechanism to assess the adequacy, effectiveness and accessibility of financial resources, including for the delivery of capacity-building and the transfer of marine technology, in particular for developing States Parties.

PART VIII IMPLEMENTATION AND COMPLIANCE

Article 53 Implementation

Parties shall take the necessary legislative, administrative or policy measures, as appropriate, to ensure the implementation of this Agreement.

Article 54
Monitoring of implementation

Each Party shall monitor the implementation of its obligations under this Agreement and shall, in a format and at intervals to be determined by the Conference of the Parties, report to the Conference on measures that it has taken to implement this Agreement.

Article 55
Implementation and Compliance Committee

1. An Implementation and Compliance Committee to facilitate and consider the implementation of and promote compliance with the provisions of this Agreement is hereby established. The Implementation and Compliance Committee shall be facilitative in nature and function in a manner that is transparent, non-adversarial and non-punitive.

2. The Implementation and Compliance Committee shall consist of members possessing appropriate qualifications and experience nominated by Parties and elected by the Conference of the Parties, with due consideration given to gender balance and equitable geographical representation.

3. The Implementation and Compliance Committee shall operate under the modalities and rules of procedure adopted by the Conference of the Parties at its first meeting. The Implementation and Compliance Committee shall consider issues of implementation and compliance at the individual and systemic levels, inter alia, and report periodically and make recommendations, as appropriate while cognizant of respective national circumstances, to the Conference of the Parties.

4. In the course of its work, the Implementation and Compliance Committee may draw on appropriate information from bodies established under this Agreement, as well as relevant legal instruments and frameworks and relevant global, regional, subregional and sectoral bodies, as may be required.

PART IX
SETTLEMENT OF DISPUTES

Article 56
Prevention of disputes

Parties shall cooperate in order to prevent disputes.

Article 57
Obligation to settle disputes by peaceful means

Parties have the obligation to settle their disputes concerning the interpretation or application of this Agreement by negotiation, inquiry, mediation, conciliation, arbitration,

judicial settlement, resort to regional agencies or arrangements, or other peaceful means of their own choice.

Article 58
Settlement of disputes by any peaceful means chosen by
the Parties

Nothing in this Part impairs the right of any Party to this Agreement to agree at any time to settle a dispute between them concerning the interpretation or application of this Agreement by any peaceful means of their own choice.

Article 59
Disputes of a technical nature

Where a dispute concerns a matter of a technical nature, the Parties concerned may refer the dispute to an ad hoc expert panel established by them. The panel shall confer with the Parties concerned and shall endeavour to resolve the dispute expeditiously without recourse to binding procedures for the settlement of disputes under article 60 of this Agreement.

Article 60
Procedures for the settlement of disputes

1. Disputes concerning the interpretation or application of this Agreement shall be settled in accordance with the provisions for the settlement of disputes provided for in Part XV of the Convention.
2. The provisions of Part XV of and Annexes V, VI, VII and VIII to the Convention shall be deemed to be replicated for the purpose of the settlement of disputes involving a Party to this Agreement that is not a Party to the Convention.
3. Any procedure accepted by a Party to this Agreement that is also a Party to the Convention pursuant to article 287 of the Convention shall apply to the settlement of disputes under this Part, unless that Party, when signing, ratifying, approving, accepting or acceding to this Agreement, or at any time thereafter, has accepted another procedure pursuant to article 287 of the Convention for the settlement of disputes under this Part.
4. Any declaration made by a Party to this Agreement that is also a Party to the Convention pursuant to article 298 of the Convention shall apply to the settlement of disputes under this Part, unless that Party, when signing, ratifying, approving, accepting or acceding to this Agreement, or at any time thereafter, has made a different declaration pursuant to article 298 of the Convention for the settlement of disputes under this Part.
5. Pursuant to paragraph 2 above, a Party to this Agreement that is not a Party to the Convention, when signing, ratifying, approving, accepting or acceding to this Agreement,

or at any time thereafter, shall be free to choose, by means of a written declaration, submitted to the depositary, one or more of the following means for the settlement of disputes concerning the interpretation or application of this Agreement:

- (a) The International Tribunal for the Law of the Sea;
- (b) The International Court of Justice;
- (c) An Annex VII arbitral tribunal;
- (d) An Annex VIII special arbitral tribunal for one or more of the categories of disputes specified in said Annex.

6. A Party to this Agreement that is not a Party to the Convention that has not issued a declaration shall be deemed to have accepted the option in paragraph 5 (c) above. If the parties to a dispute have accepted the same procedure for the settlement of the dispute, it may be submitted only to that procedure, unless the parties otherwise agree. If the parties to a dispute have not accepted the same procedure for the settlement of the dispute, it may be submitted only to arbitration under Annex VII to the Convention, unless the parties otherwise agree. Article 287, paragraphs 6 to 8, of the Convention shall apply to declarations made under paragraph 5 above.

7. A Party to this Agreement that is not a Party to the Convention may, when signing, ratifying, approving, accepting or acceding to this Agreement, or at any time thereafter, without prejudice to the obligations arising under this Part, declare in writing that it does not accept any or more of the procedures provided for in Part XV, section 2, of the Convention with respect to one or more of the categories of disputes set out in article 298 of the Convention for the settlement of disputes under this Part. Article 298 of the Convention shall apply to such a declaration.

8. The provisions of this article shall be without prejudice to the procedures on the settlement of disputes to which Parties have agreed as participants in a relevant legal instrument or framework, or as members of a relevant global, regional, subregional or sectoral body concerning the interpretation or application of such instruments and frameworks.

9. Nothing in this Agreement shall be interpreted as conferring jurisdiction upon a court or tribunal over any dispute that concerns or necessarily involves the concurrent consideration of the legal status of an area as within national jurisdiction, nor over any dispute concerning sovereignty or other rights over continental or insular land territory or a claim thereto of a Party to this Agreement, provided that nothing in this paragraph shall be interpreted as limiting the jurisdiction of a court or tribunal under Part XV, section 2, of the Convention.

10. For the avoidance of doubt, nothing in this Agreement shall be relied upon as a basis for asserting or denying any claims to sovereignty, sovereign rights or jurisdiction over land or maritime areas, including in respect to any disputes relating thereto.

Article 61
Provisional arrangements

Pending the settlement of a dispute in accordance with this Part, the parties to the dispute shall make every effort to enter into provisional arrangements of a practical nature.

PART X
NON-PARTIES TO THIS AGREEMENT

Article 62
Non-parties to this Agreement

Parties shall encourage non-parties to this Agreement to become Parties thereto and to adopt laws and regulations consistent with its provisions.

PART XI
GOOD FAITH AND ABUSE OF RIGHTS

Article 63
Good faith and abuse of rights

Parties shall fulfil in good faith the obligations assumed under this Agreement and exercise the rights recognized therein in a manner that would not constitute an abuse of right.

PART XII
FINAL PROVISIONS

Article 64
Right to vote

1. Each Party to this Agreement shall have one vote, except as provided for in paragraph 2 below.
2. A regional economic integration organization Party to this Agreement, on matters within its competence, shall exercise its right to vote with a number of votes equal to the number of its member States that are Parties to this Agreement. Such an organization shall not exercise its right to vote if any of its member States exercises its right to vote, and vice versa.

Article 65

Signature

This Agreement shall be open for signature by all States and regional economic integration organizations from 20 September 2023 and shall remain open for signature at United Nations Headquarters in New York until 20 September 2025.

Article 66

Ratification, approval, acceptance and accession

This Agreement shall be subject to ratification, approval or acceptance by States and regional economic integration organizations. It shall be open for accession by States and regional economic integration organizations from the day after the date on which the Agreement is closed for signature. Instruments of ratification, approval, acceptance and accession shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

Article 67

Division of the competence of regional economic integration organizations and their member States in respect of the matters governed by this Agreement

1. Any regional economic integration organization that becomes a Party to this Agreement without any of its member States being a Party shall be bound by all the obligations under this Agreement. In the case of such organizations, one or more of whose member States is a Party to this Agreement, the organization and its member States shall decide on their respective responsibilities for the performance of their obligations under this Agreement. In such cases, the organization and the member States shall not be entitled to exercise rights under this Agreement concurrently.
2. In its instrument of ratification, approval, acceptance or accession, a regional economic integration organization shall declare the extent of its competence in respect of the matters governed by this Agreement. Any such organization shall also inform the depositary, who shall in turn inform the Parties, of any relevant modification of the extent of its competence.

Article 68

Entry into force

1. This Agreement shall enter into force 120 days after the date of deposit of the sixtieth instrument of ratification, approval, acceptance or accession.
2. For each State or regional economic integration organization that ratifies, approves or accepts this Agreement or accedes thereto after the deposit of the sixtieth instrument of ratification, approval, acceptance or accession, this Agreement shall enter into force on the

thirtieth day following the deposit of its instrument of ratification, approval, acceptance or accession, subject to paragraph 1 above.

3. For the purposes of paragraphs 1 and 2 above, any instrument deposited by a regional economic integration organization shall not be counted as additional to those deposited by the member States of that organization.

Article 69

Provisional application

1. This Agreement may be applied provisionally by a State or regional economic integration organization that consents to its provisional application by so notifying the depositary in writing at the time of signature or deposit of its instrument of ratification, approval, acceptance or accession. Such provisional application shall become effective from the date of receipt of the notification by the depositary.

2. Provisional application by a State or regional economic integration organization shall terminate upon the entry into force of this Agreement for that State or regional economic integration organization or upon notification by that State or regional economic integration organization to the depositary in writing of its intention to terminate its provisional application.

Article 70

Reservations and exceptions

No reservations or exceptions may be made to this Agreement, unless expressly permitted by other articles of this Agreement.

Article 71

Declarations and statements

Article 70 does not preclude a State or regional economic integration organization, when signing, ratifying, approving, accepting or acceding to this Agreement, from making declarations or statements, however phrased or named, with a view, inter alia, to the harmonization of its laws and regulations with the provisions of this Agreement, provided that such declarations or statements do not purport to exclude or to modify the legal effect of the provisions of this Agreement in their application to that State or regional economic integration organization.

Article 72

Amendment

1. A Party may, by written communication addressed to the secretariat, propose amendments to this Agreement. The secretariat shall circulate such a communication to all

Parties. If, within six months from the date of the circulation of the communication, not less than one half of the Parties reply favourably to the request, the proposed amendment shall be considered at the following meeting of the Conference of the Parties.

2. An amendment to this Agreement adopted in accordance with article 47 shall be communicated by the depositary to all Parties for ratification, approval or acceptance.

3. Amendments to this Agreement shall enter into force for the Parties ratifying, approving or accepting them on the thirtieth day following the deposit of instruments of ratification, approval or acceptance by two thirds of the number of Parties to this Agreement as at the time of adoption of the amendment. Thereafter, for each Party depositing its instrument of ratification, approval or acceptance of an amendment after the deposit of the required number of such instruments, the amendment shall enter into force on the thirtieth day following the deposit of its instrument of ratification, approval or acceptance.

4. An amendment may provide, at the time of its adoption, that a smaller or larger number of ratifications, approvals or acceptances shall be required for its entry into force than required under this article.

5. For the purposes of paragraphs 3 and 4 above, any instrument deposited by a regional economic integration organization shall not be counted as additional to those deposited by the member States of that organization.

6. A State or regional economic integration organization that becomes a Party to this Agreement after the entry into force of amendments in accordance with paragraph 3 above shall, failing an expression of a different intention by that State or regional economic integration organization:

- (a) Be considered as a Party to this Agreement as so amended;
- (b) Be considered as a Party to the unamended Agreement in relation to any Party not bound by the amendment.

Article 73

Denunciation

1. A Party may, by written notification addressed to the Secretary-General of the United Nations, denounce this Agreement and may indicate its reasons. Failure to indicate reasons shall not affect the validity of the denunciation. The denunciation shall take effect one year after the date of receipt of the notification, unless the notification specifies a later date.

2. The denunciation shall not in any way affect the duty of any Party to fulfil any obligation embodied in this Agreement to which it would be subject under international law independently of this Agreement.

Article 74

Annexes

1. The annexes form an integral part of this Agreement and, unless expressly provided otherwise, a reference to this Agreement or to one of its parts includes a reference to the annexes relating thereto.
2. The provisions of article 72 relating to the amendment of this Agreement shall also apply to the proposal, adoption and entry into force of a new annex to the Agreement.
3. Any Party may propose an amendment to any annex to this Agreement for consideration at the next meeting of the Conference of the Parties. The annexes may be amended by the Conference of the Parties. Notwithstanding the provisions of article 72, the following provisions shall apply in relation to amendments to annexes to this Agreement:
 - (a) The text of the proposed amendment shall be communicated to the secretariat at least 150 days before the meeting. The secretariat shall, upon receiving the text of the proposed amendment, communicate it to the Parties. The secretariat shall consult relevant subsidiary bodies, as required, and shall communicate any response to all Parties not later than 30 days before the meeting;
 - (b) Amendments adopted at a meeting shall enter into force 180 days after the close of that meeting for all Parties, except those that make an objection in accordance with paragraph 4 below.
4. During the period of 180 days provided for in paragraph 3 (b) above, any Party may, by notification in writing to the depositary, make an objection with respect to the amendment. Such objection may be withdrawn at any time by written notification to the depositary and, thereupon, the amendment to the annex shall enter into force for that Party on the thirtieth day after the date of withdrawal of the objection.

Article 75

Depositary

The Secretary-General of the United Nations shall be the depositary of this Agreement and any amendments or revisions thereto.

Article 76

Authentic texts

The Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish texts of this Agreement are equally authentic.

ANNEX I

Indicative criteria for identification of areas

- (a) Uniqueness;
- (b) Rarity;
- (c) Special importance for the life history stages of species;
- (d) Special importance of the species found therein;
- (e) The importance for threatened, endangered or declining species or habitats;
- (f) Vulnerability, including to climate change and ocean acidification;
- (g) Fragility;
- (h) Sensitivity;
- (i) Biological diversity and productivity;
- (j) Representativeness;
- (k) Dependency;
- (l) Naturalness;
- (m) Ecological connectivity;
- (n) Important ecological processes occurring therein;
- (o) Economic and social factors;
- (p) Cultural factors;
- (q) Cumulative and transboundary impacts;
- (r) Slow recovery and resilience;
- (s) Adequacy and viability;
- (t) Replication;
- (u) Sustainability of reproduction;
- (v) Existence of conservation and management measures.

ANNEX II

Types of capacity-building and of the transfer of marine technology

Under this Agreement, capacity-building and transfer of marine technology initiatives may include but are not limited to:

(a) The sharing of relevant data, information, knowledge and research, in user-friendly formats, including:

- (i) The sharing of marine scientific and technological knowledge;
- (ii) The exchange of information on the conservation and sustainable use of marine biological diversity of areas beyond national jurisdiction;
- (iii) The sharing of research and development results;

(b) Information dissemination and awareness-raising, including with regard to:

- (i) Marine scientific research, marine sciences and related marine operations and services;
- (ii) Environmental and biological information collected through research conducted in areas beyond national jurisdiction;
- (iii) Relevant traditional knowledge in line with the free, prior and informed consent of the holders of such knowledge;
- (iv) Stressors on the ocean that affect marine biological diversity of areas beyond national jurisdiction, including the adverse effects of climate change, such as warming and ocean deoxygenation, as well as ocean acidification;
- (v) Measures such as area-based management tools, including marine protected areas;
- (vi) Environmental impact assessments;

(c) The development and strengthening of relevant infrastructure, including equipment, such as:

- (i) The development and establishment of necessary infrastructure;
- (ii) The provision of technology, including sampling and methodology equipment (e.g., for water, geological, biological or chemical samples);

- (iii) The acquisition of the equipment necessary to support and further develop research and development capabilities, including in data management, in the context of activities with respect to marine genetic resources and digital sequence information on marine genetic resources of areas beyond national jurisdiction, measures such as area-based management tools, including marine protected areas, and the conduct of environmental impact assessments;
- (d) The development and strengthening of institutional capacity and national regulatory frameworks or mechanisms, including:
 - (i) Governance, policy and legal frameworks and mechanisms;
 - (ii) Assistance in the development, implementation and enforcement of national legislative, administrative or policy measures, including associated regulatory, scientific and technical requirements at the national, subregional or regional level;
 - (iii) Technical support for the implementation of the provisions of this Agreement, including for data monitoring and reporting;
 - (iv) Capacity to translate information and data into effective and efficient policies, including by facilitating access to and the acquisition of knowledge necessary to inform decision makers in developing States Parties;
 - (v) The establishment or strengthening of the institutional capacities of relevant national and regional organizations and institutions;
 - (vi) The establishment of national and regional scientific centres, including as data repositories;
 - (vii) The development of regional centres of excellence;
 - (viii) The development of regional centres for skills development;
 - (ix) Increasing cooperative links between regional institutions, for example, North-South and South-South collaboration and collaboration among regional seas organizations and regional fisheries management organizations;
- (e) The development and strengthening of human and financial management resource capabilities and of technical expertise through exchanges, research collaboration, technical support, education and training and the transfer of marine technology, such as:
 - (i) Collaboration and cooperation in marine science, including through data collection, technical exchange, scientific research projects and programmes, and the development of joint scientific research projects in cooperation with institutions in developing States;

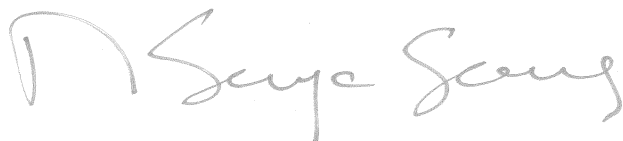
- (ii) Education and training in:
 - a. The natural and social sciences, both basic and applied, to develop scientific and research capacity;
 - b. Technology, and the application of marine science and technology, to develop scientific and research capacities;
 - c. Policy and governance;
 - d. The relevance and application of traditional knowledge;
- (iii) The exchange of experts, including experts on traditional knowledge;
- (iv) The provision of funding for the development of human resources and technical expertise, including through:
 - a. The provision of scholarships or other grants for representatives of small island developing States Parties in workshops, training programmes or other relevant programmes to develop their specific capacities;
 - b. The provision of financial and technical expertise and resources, in particular for small island developing States, concerning environmental impact assessments;
- (v) The establishment of a networking mechanism among trained human resources;
- (f) The development and sharing of manuals, guidelines and standards, including:
 - (i) Criteria and reference materials;
 - (ii) Technology standards and rules;
 - (iii) A repository for manuals and relevant information to share knowledge and capacity on how to conduct environmental impact assessments, lessons learned and best practices;
 - (g) The development of technical, scientific and research and development programmes, including biotechnological research activities.

I hereby certify that the foregoing text is a true copy of the Agreement under the United Nations Convention on the Law of the Sea on the Conservation and Sustainable Use of Marine Biological Diversity of Areas beyond National Jurisdiction, adopted at New York on 19 June 2023, the original of which is deposited with the Secretary-General of the United Nations.

Je certifie que le texte qui précède est une copie conforme de l'Accord se rapportant à la Convention des Nations Unies sur le droit de la mer et portant sur la conservation et l'utilisation durable de la diversité biologique marine des zones ne relevant pas de la juridiction nationale, adopté à New York le 19 juin 2023, dont l'original est déposé auprès du Secrétaire général des Nations Unies.

For the Secretary-General,
The Under-Secretary-General
for Legal Affairs and
United Nations Legal Counsel

Pour le Secrétaire général,
Le Secrétaire général adjoint
aux affaires juridiques et
Conseiller juridique des Nations Unies

A handwritten signature in dark ink, appearing to read 'Miguel de Serpa Soares', with a stylized initial 'M'.

Miguel de Serpa Soares

United Nations
New York, 20 July 2023

Organisation des Nations Unies
New York, le 20 juillet 2023

**SPORAZUM NA OSNOVU KONVENCIJE UJEDINJENIH NACIJA O PRAVU MORA O
OČUVANJU I ODRŽIVOJ UPOTREBI MORSKE BIOLOŠKE RAZNOVRSNOSTI U
PODRUČJIMA IZVAN NACIONALNE JURISDIKCIJE**

UJEDINJENE NACIJE 2023. GODINE

**SPORAZUM NA OSNOVU KONVENCIJE UJEDINJENIH NACIJA O PRAVU MORA O
OČUVANJU I ODRŽIVOJ UPOTREBI MORSKE BIOLOŠKE RAZNOVRSNOSTI U
PODRUČJIMA IZVAN NACIONALNE JURISDIKCIJE**

PREAMBULA

Strane ovog Sporazuma,

Podsjećajući na relevantne odredbe Konvencije Ujedinjenih nacija o pravu mora od 10. decembra 1982. godine, uključujući obavezu zaštite i očuvanja morske okoline,

Naglašavajući potrebu poštovanja ravnoteže prava, obaveza i interesa utvrđenih u Konvenciji,

Prepoznajući potrebu da se na usklađen i kolaborativan način riješe problemi gubitka biološke raznovrsnosti i degradacija ekosistema okeana, posebno zbog uticaja klimatskih promjena na morske ekosisteme, kao što su zagrijavanje i deoksigenacija okeana, kao i zakiseljavanje okeana, zagađenje, uključujući zagađenje plastikom, i neodrživa upotreba,

Svjesne potrebe da se uspostavi sveobuhvatan globalni režim u okviru Konvencije kako bi se pronašlo bolje rešenje za pitanja očuvanja i održive upotrebe morske biološke raznovrsnosti u područjima izvan nacionalne jurisdikcije,

Prepoznajući važnost doprinosa ostvarenju pravednog i pravičnog međunarodnog ekonomskog poretka koji uzima u obzir interese i potrebe cijelog čovječanstva, a posebno posebne interese i potrebe država u razvoju, bilo da su priobalne ili bez izlaza na more,

Takođe prepoznajući da podrška državama u razvoju, potpisnicama Sporazuma, kroz izgradnju kapaciteta i razvoj i prenos morske tehnologije, predstavlja ključni element za ostvarenje ciljeva očuvanja i održive upotrebe morske biološke raznovrsnosti u područjima izvan nacionalne jurisdikcije,

Podsjećajući na Deklaraciju Ujedinjenih nacija o pravima autohtonih naroda,

Potvrđujući da se nijedna odredba ovog Sporazuma neće tumačiti kao umanjenje ili ukidanje postojećih prava autohtonih naroda, uključujući ona utvrđena u Deklaraciji Ujedinjenih nacija o pravima autohtonih naroda, ili, gdje je primjenjivo, lokalnih zajednica,

Prepoznajući obavezu utvrđenu u Konvenciji da se, u mjeri u kojoj je to moguće, procijene potencijalni uticaji aktivnosti pod jurisdikcijom ili kontrolom države na morsku okolinu, kada država ima osnovane razloge da vjeruje da bi takve aktivnosti mogle izazvati značajno zagađenje ili štetne promjene u morskoj okolini,

Imajući u vidu obavezu utvrđenu u Konvenciji da preduzmu sve neophodne mjere kako bi se osiguralo da zagađenje koje proističe iz incidenata ili aktivnosti ne pređe granice područja u kojima se suverena prava ostvaruju u skladu sa Konvencijom,

Izražavajući želju da djeluju kao zaštitnici okeana u područjima izvan nacionalne jurisdikcije u ime sadašnjih i budućih generacija, štiteći, brinući se i osiguravajući odgovornu upotrebu morske okoline, održavajući integritet okeanskih ekosistema i očuvanjem inherentne vrijednosti biološke raznovrsnosti u područjima izvan nacionalne jurisdikcije,

Priznajući da generisanje, pristup i korišćenje digitalnih sekvenci informacija o morskim genetskim resursima iz područja izvan nacionalne jurisdikcije, zajedno sa poštenom i pravičnom raspodjelom dobiti koje proizilaze iz njihovog korišćenja, doprinose istraživanju i inovacijama, kao i opštem cilju ovog Sporazuma,

Poštujući suverenitet, teritorijalni integritet i političku nezavisnost svih država,

Podsjećajući da je pravni status država koje nisu potpisnice Konvencije ili bilo kojeg drugog srodnog sporazuma uređen pravilima međunarodnog ugovornog prava,

Takođe podsjećajući da su države odgovorne za ispunjavanje svojih međunarodnih obaveza koje se odnose na zaštitu i očuvanje morske okoline i mogu snositi odgovornost u skladu sa međunarodnim pravom, na način utvrđen u Konvenciji,

Opredijeljeni za ostvarenje održivog razvoja,

Težeći univerzalnom prihvatanju,

Dogovorile su se o sledećem:

DIO I OPŠTE ODREDBE

Član 1. Upotreba pojmova

Za svrhe ovog Sporazuma:

1. “Instrument upravljanja područjem” označava instrument, uključujući morsko zaštićeno područje, za geografski definisano područje putem kojeg se upravlja jednim ili više sektora ili aktivnosti sa ciljem postizanja određenih ciljeva očuvanja i održive upotrebe u skladu s ovim Sporazumom.
2. “Područja izvan nacionalne jurisdikcije” označavaju otvoreno more i Područje.

3. “Biotehnologija” označava svaku tehnologiju koja koristi biološke sisteme, žive organizme ili njihove derivate za izradu ili modifikaciju proizvoda ili procesa za posebne namjene.
4. “Sakupljanje *in situ*”, u vezi sa morskim genetskim resursima, označava prikupljanje ili uzorkovanje morskih genetskih resursa u područjima izvan nacionalne jurisdikcije.
5. “Konvencija” označava Konvenciju Ujedinjenih nacija o pravu mora od 10. decembra, 1982. godine.
6. “Kumulativni uticaji” označavaju kombinovane i postepeno narastajuće uticaje koji proističu iz različitih aktivnosti, uključujući poznate prošle i sadašnje i razumno predvidive aktivnosti, ili iz ponavljanja sličnih aktivnosti tokom vremena, kao i posledice klimatskih promjena, zakiseljavanja okeana i srodne uticaje.
7. “Procjena uticaja na životnu sredinu” označava proces identifikacije i procjene potencijalnih uticaja aktivnosti na osnovu kojih se donose odluke.
8. “Morski genetski resursi” označavaju bilo koji materijal biljnog, životinjskog, mikrobiološkog ili drugog porijekla iz mora koji sadrži funkcionalne jedinice nasleđa stvarne ili potencijalne vrijednosti.
9. “Morsko zaštićeno područje” označava geografski definisano morsko područje koje je određeno i kojim se upravlja kako bi se postigli posebni dugoročni ciljevi očuvanja biološke raznovrsnosti, i može, gdje je to prikladno, dozvoliti održivu upotrebu pod uslovom da je u skladu sa ciljevima očuvanja.
10. “Morska tehnologija” uključuje, između ostalog, informacije i podatke u korisnički pristupačnom formatu o morskim naukama i srodnim morskim operacijama i uslugama; priručnike, smjernice, kriterijume, standarde i referentne materijale; opremu za uzorkovanje i metodologiju; posmatračke objekte i opremu za posmatranje, analizu i eksperimentisanje *in situ* i u laboratoriji; računare i računarski softver, uključujući modele i tehnike modelovanja; srodnu biotehnologiju, te stručnost, znanje, vještine, tehničko, naučno i pravno znanje i analitičke metode u vezi s očuvanjem i održivom upotrebom morske biološke raznovrsnosti.
11. “Strana” označava državu ili regionalnu organizaciju za ekonomsku integraciju koja je pristala da bude obavezana ovim Sporazumom i za koju je ovaj Sporazum stupio na snagu.
12. “Regionalna organizacija za ekonomsku integraciju” označava organizaciju koju čine suverene države određenog regiona kojoj su njene države članice prenijele nadležnosti u vezi sa pitanjima obuhvaćenim ovim Sporazumom i koja je na odgovarajući način ovlašćena, u skladu sa svojim unutrašnjim procedurama, da potpiše, ratifikuje, odobri, prihvati ili pristupi ovom Sporazumu.
13. “Održiva upotreba” označava upotrebu komponenti biološke raznovrsnosti na način i po stopi koja ne dovodi do dugoročnog opadanja biološke raznovrsnosti, čime se održava njen potencijal da zadovolji potrebe i težnje sadašnjih i budućih generacija.

14. “Korišćenje morskih genetskih resursa” označava sprovođenje istraživanja i razvoja genetskog i/ili biohemijskog sastava morskih genetskih resursa, uključujući putem primjene biotehnologije, na način definisan u stavu 3. ovog člana.

Član 2.

Opšti cilj

Cilj ovog Sporazuma je da obezbijedi trenutno i dugoročno očuvanje i održivu upotrebu morske biološke raznovrsnosti u područjima izvan nacionalne jurisdikcije, kroz efikasnu primjenu relevantnih odredbi Konvencije i dalju međunarodnu saradnju i koordinaciju.

Član 3.

Područje primjene

Ovaj Sporazum se primjenjuje na područja izvan nacionalne jurisdikcije.

Član 4.

Izuzeci

Ovaj Sporazum se ne primjenjuje na ratne brodove, vojne vazduhoplove ili pomoćna vojna plovila. Osim za Dio II, ovaj Sporazum se ne primjenjuje na druga plovila ili vazduhoplove u vlasništvu ili pod upravom Strane koji se trenutno koriste isključivo u državne nekomercijalne svrhe. Međutim, svaka Strana će osigurati, usvajanjem odgovarajućih mjera koje ne narušavaju operacije ni operativne sposobnosti takvih plovila ili vazduhoplova u njenom vlasništvu ili pod njenom upravom, da takva plovila ili vazduhoplovi djeluju na način koji je u skladu s ovim Sporazumom, u mjeri u kojoj je to razumno i izvodivo.

Član 5.

Odnos između ovog Sporazuma i Konvencije i relevantnih pravnih instrumenata i okvira te relevantnih globalnih, regionalnih, subregionalnih i sektorskih tijela

1. Ovaj Sporazum će se tumačiti i primjenjivati u kontekstu Konvencije i na način koji je sa njom usklađen. Nijedna odredba ovog Sporazuma neće se tumačiti kao narušavanje prava, jurisdikcije i obaveza država prema Konvenciji, uključujući u pogledu isključive ekonomske zone i epikontinentalnog pojasa unutar i izvan 200 nautičkih milja.

2. Ovaj Sporazum će se tumačiti i primjenjivati na način koji ne narušava relevantne pravne instrumente i okvire, kao ni relevantna globalna, regionalna, subregionalna i sektorska tijela i koji promoviše usklađenost i koordinaciju sa tim instrumentima, okvirima i tijelima.

3. Ovaj Sporazum ne utiče na pravni status država koje nisu strane Konvencije ili bilo kojeg drugog povezanog sporazuma u pogledu tih instrumenata.

Član 6. Nedovođenje u pitanje

Ovaj Sporazum, uključujući sve odluke ili preporuke Konferencije strana ili bilo kojeg njenog pomoćnog tijela, te bilo koji akt, mjeru ili aktivnost preduzetu na osnovu njega, ne dovodi u pitanje i ne može se koristiti kao osnova za polaganje ili osporavanje bilo kakvih prava na suverenitet, suverena prava ili jurisdikciju, uključujući u vezi sa bilo kojim sporovima koji se na njih odnose.

Član 7. Opšta načela i pristupi

Radi postizanja ciljeva ovog Sporazuma, Strane će se rukovoditi sledećim načelima i pristupima:

- (a) Načelom “zagađivač plaća”;
- (b) Načelom zajedničke baštine čovječanstva, na način utvrđen Konvencijom;
- (c) Slobodom morskog naučnog istraživanja, zajedno sa drugim slobodama otvorenog mora;
- (d) Načelom pravičnosti i poštene i pravične raspodjele dobiti;
- (e) Načelom ili pristupom predostrožnosti, po potrebi;
- (f) Ekosistemskim pristupom;
- (g) Integriranim pristupom upravljanju okeanima;
- (h) Pristupom koji jača otpornost ekosistema, uključujući na negativne efekte klimatskih promjena i zakiseljavanja okeana, i koji takođe održava i obnavlja integritet ekosistema, uključujući kruženje ugljenika kao glavne uloge okeana u klimi;
- (i) Korišćenjem najboljih dostupnih naučnih saznanja i naučnih informacija;
- (j) Korišćenjem relevantnog tradicionalnog znanja autohtonih naroda i lokalnih zajednica, gdje je dostupno;

- (k) Poštovanjem, promocijom i razmatranjem svojih obaveza, po potrebi, u vezi sa pravima autohtonih naroda ili, po potrebi, lokalnih zajednica prilikom preduzimanja mjera za očuvanje i održivu upotrebu morske biološke raznovrsnosti u područjima izvan nacionalne jurisdikcije;
- (l) Neprenošenjem, direktno ili indirektno, štete ili opasnosti sa jednog područja na drugo i nepretvaranjem jedne vrste zagađenja u drugu prilikom preduzimanja mjera za sprečavanje, smanjenje i kontrolu zagađenja morske okoline;
- (m) Punim priznavanjem posebnih okolnosti malih ostrvskih država u razvoju i najslabije razvijenih država;
- (n) Priznavanjem posebnih interesa i potreba država u razvoju bez izlaza na more.

Član 8.

Međunarodna saradnja

1. Strane će sarađivati u okviru ovog Sporazuma radi očuvanja i održive upotrebe morske biološke raznovrsnosti u područjima izvan nacionalne jurisdikcije, uključujući kroz jačanje i unapređenje saradnje sa i promociju saradnje među relevantnim pravnim instrumentima i okvirima, te globalnim, regionalnim, subregionalnim i sektorskim tijelima u ostvarivanju ciljeva ovog Sporazuma.
2. Strane će nastojati da, po potrebi, promovišu ciljeve ovog Sporazuma prilikom učestvovanja u donošenju odluka u okviru drugih relevantnih pravnih instrumenata, okvira ili globalnih, regionalnih, subregionalnih ili sektorskih tijela.
3. Strane će promovisati međunarodnu saradnju u oblasti morskog naučnog istraživanja i u razvoju i prenosu morske tehnologije u skladu sa Konvencijom, kao podršku ciljevima ovog Sporazuma.

DIO II

MORSKI GENETSKI RESURSI, UKLJUČUJUĆI POŠTENU I PRAVIČNU RASPODJELU DOBITI

Član 9.

Ciljevi

Ciljevi ovog dijela su:

- (a) Poštena i pravična raspodjela dobiti koje proizilaze iz aktivnosti u vezi sa morskim genetskim resursima i digitalnim sekvencama informacija o morskim genetskim resursima iz područja izvan nacionalne jurisdikcije radi očuvanja i održive upotrebe morske biološke raznovrsnosti u područjima izvan nacionalne jurisdikcije;

- (b) Izgradnja i razvoj kapaciteta Strana, posebno država potpisnica u razvoju, a naročito najslabije razvijenih zemalja, zemalja bez izlaza na more, geografski nepovoljno smještenih država, malih ostrvskih država u razvoju, priobalnih afričkih država, arhipelaških država i zemalja u razvoju sa srednjim dohotkom, za sprovođenje aktivnosti u vezi sa morskim genetskim resursima i digitalnim sekvencama informacija o morskim genetskim resursima iz područja izvan nacionalne jurisdikcije;
- (c) Generisanje znanja, naučnog razumijevanja i tehnoloških inovacija, uključujući kroz razvoj i sprovođenje naučnog istraživanja mora, kao ključnih doprinosa sprovođenju ovog Sporazuma;
- (d) Razvoj i prenos morske tehnologije u skladu sa ovim Sporazumom.

Član 10.

Primjena

1. Odredbe ovog Sporazuma primjenjuju se na aktivnosti u vezi sa morskim genetskim resursima i digitalnim sekvencama informacija o morskim genetskim resursima iz područja izvan nacionalne jurisdikcije koje su prikupljene i generisane nakon stupanja na snagu ovog Sporazuma za odgovarajuću Stranu. Primjena odredbi ovog Sporazuma proširuje se i na korišćenje morskih genetskih resursa i digitalnih sekvenci informacija o morskim genetskim resursima iz područja izvan nacionalne jurisdikcije koje su prikupljene ili generisane prije stupanja na snagu, osim ako Strana ne napravi izuzetak u pisanom obliku u skladu sa članom 70. prilikom potpisivanja, ratifikacije, odobravanja, prihvatanja ili pristupanja ovom Sporazumu.

2. Odredbe ovog dijela ne primjenjuju se na:

- (a) Ribolov regulisan prema relevantnom međunarodnom pravu i aktivnosti povezane sa ribolovom; ili
- (b) Ribe ili druge žive morske resurse za koje se zna da su izvađeni tokom ribolova i aktivnosti povezanih sa ribolovom iz područja izvan nacionalne jurisdikcije, osim ako se takve ribe ili drugi živi morski resursi regulišu kao korišćenje u skladu s ovim Djelom.

3. Obaveze iz ovog dijela ne primjenjuju se na vojne aktivnosti neke Strane, uključujući vojne aktivnosti državnih plovila i vazduhoplova angažovanih u nekomercijalne svrhe. Obaveze iz ovog dijela koje se odnose na korišćenje morskih genetskih resursa i digitalnih sekvenci informacija o morskim genetskim resursima na područjima izvan nacionalne jurisdikcije primjenjuju se na nevojne aktivnosti Strane.

Član 11.
Aktivnosti u vezi sa morskim genetskim resursima područja izvan nacionalne jurisdikcije

1. Aktivnosti u vezi sa morskim genetskim resursima i digitalnim sekvencama informacija o morskim genetskim resursima područja izvan nacionalne jurisdikcije mogu sprovoditi sve Strane, bez obzira na njihov geografski položaj, i fizička ili pravna lica pod jurisdikcijom Strana. Takve aktivnosti se sprovode u skladu s ovim Sporazumom.
2. Strane će promovisati saradnju u svim aktivnostima koje se odnose na morske genetske resurse i digitalne sekvence informacija o morskim genetskim resursima područja izvan nacionalne jurisdikcije.
3. *In situ* prikupljanje morskih genetskih resursa iz područja izvan nacionalne jurisdikcije sprovodi se uz dužno poštovanje prava i legitimnih interesa priobalnih država u područjima unutar njihove nacionalne jurisdikcije, kao i uz poštovanje interesa drugih država u područjima izvan nacionalne jurisdikcije, u skladu sa Konvencijom. U tu svrhu, Strane će nastojati da sarađuju, prema potrebi, uključujući kroz posebne modalitete za rad Mehanizma za razmjenu informacija utvrđene članom 51., sa ciljem sprovođenja ovog Sporazuma.
4. Nijedna država ne smije polagati pravo na suverenitet ili suverena prava nad morskim genetskim resursima područja izvan nacionalne jurisdikcije, niti sprovoditi takva prava. Neće biti priznato nijedno takvo pravo ili ostvarivanje suvereniteta ili suverenih prava.
5. *In situ* prikupljanje morskih genetskih resursa iz područja izvan nacionalne jurisdikcije ne predstavlja pravni osnov za polaganje prava na bilo koji dio morskog okruženja ili njegovih resursa.
6. Aktivnosti u vezi sa morskim genetskim resursima i digitalnim sekvencama informacija o morskim genetskim resursima područja izvan nacionalne jurisdikcije su u interesu svih država i za dobrobit čitavog čovječanstva, posebno za unapređenje naučnih saznanja čovječanstva i promovisanje očuvanja i održive upotrebe morske biološke raznovrsnosti, uz posebno uvažavanje interesa i potreba država u razvoju.
7. Aktivnosti u vezi sa morskim genetskim resursima i digitalnim sekvencama informacija o morskim genetskim resursima područja izvan nacionalne jurisdikcije sprovode se isključivo u miroljubive svrhe.

Član 12.

Obavješćavanje o aktivnostima u vezi sa morskim genetskim resursima i digitalnim sekvencama informacija o morskim genetskim resursima područja izvan nacionalne jurisdikcije

1. Strane će preduzeti neophodne zakonodavne, administrativne ili političke mjere kako bi obezbijedile da se informacije dostavljaju Mehanizmu za razmjenu informacija u skladu s ovim dijelom.

2. Sledeće informacije se dostavljaju Mehanizmu za razmjenu informacija šest mjeseci unaprijed ili što je ranije moguće prije *in situ* prikupljanja morskih genetskih resursa iz područja izvan nacionalne jurisdikcije:

- (a) Uslovi i ciljevi pod kojima se vrši prikupljanje, uključujući, prema potrebi, svaki program kojem pripada;
- (b) Predmet istraživanja ili, ako je poznato, morski genetski resursi na koje se istraživanje odnosi ili se prikupljaju, i svrhe za koje će takvi resursi biti prikupljeni;
- (c) Geografska područja u kojima će se prikupljanje sprovoditi;
- (d) Sažetak metoda i sredstava koja će se koristiti za prikupljanje, uključujući naziv, tonažu, vrstu i klasu plovila, naučnu opremu i/ili metode proučavanja koje se koriste;
- (e) Informacije o drugim doprinosima planiranim velikim programima;
- (f) Očekivani datum prvog dolaska i konačnog odlaska istraživačkih plovila, ili postavljanja i uklanjanja opreme, prema potrebi;
- (g) Ime sponzorskih institucija i osobe odgovorne za projekat;
- (h) Mogućnosti za uključivanje naučnika iz svih država, posebno iz država u razvoju, u projekat;
- (i) U kojoj mjeri se smatra da bi države kojima treba i zahtijevaju tehničku pomoć, posebno države u razvoju, trebale da budu u mogućnosti da učestvuju ili budu zastupljene u projektu;
- (j) Plan upravljanja podacima pripremljen u skladu sa principima otvorenog i odgovornog upravljanja podacima, uzimajući u obzir savremenu međunarodnu praksu.

3. Po prijemu obavješćenja iz stava 2. gore, Mehanizam za razmjenu informacija automatski generiše standardizovanu identifikacionu oznaku serije na područjima izvan nacionalne jurisdikcije, "BBNJ".

4. U slučaju značajne izmjene informacija dostavljenih Mehanizmu za razmjenu informacija prije planiranog prikupljanja, ažurirane informacije se dostavljaju Mehanizmu za razmjenu informacija u razumnom vremenskom roku, a najkasnije do početka *in situ* prikupljanja, kada je to izvodljivo.

5. Strane će obezbijediti da se sledeće informacije, zajedno sa “BBNJ” standardizovanim identifikatorom serije, dostave Mehanizmu za razmjenu informacija čim postanu dostupne, a najkasnije godinu dana od dana prikupljanja *in situ* morskih genetskih resursa iz područja izvan nacionalne jurisdikcije:

- (a) Repozitorijum ili baza podataka u koju su ili će biti deponovane digitalne sekvence informacija o morskim genetskim resursima;
- (b) Gdje su ili će svi prikupljeni *in situ* morski genetski resursi biti deponovani ili čuvani;
- (c) Izveštaj sa detaljima geografskog područja iz kojeg su prikupljeni morski genetski resursi, uključujući informacije o geografskoj širini, dužini i dubini prikupljanja, i, ukoliko je dostupno, nalazima iz sprovedene aktivnosti;
- (d) Sve potrebne izmjene plana upravljanja podacima iz stava 2. tačke (j) ovog člana.

6. Strane će obezbijediti da se uzorci morskih genetskih resursa i digitalne sekvence informacija o morskim genetskim resursima iz područja izvan nacionalne jurisdikcije, koji se nalaze u repozitorijumima ili bazama podataka pod njihovom jurisdikcijom, mogu identifikovati kao uzorci i informacije porijeklom iz područja izvan nacionalne jurisdikcije, u skladu sa savremenom međunarodnom praksom i u mjeri u kojoj je to izvodljivo.

7. Strane će obezbijediti da se za repozitorijume, u mjeri u kojoj je to izvodljivo, i baze podataka pod njihovom jurisdikcijom priprema, na dvogodišnjoj osnovi, zbirni izvještaj o pristupu morskim genetskim resursima i digitalnim sekvencama informacija povezanim sa njihovim “BBNJ” standardnim identifikatorom serije, i da izvještaj učine dostupnim odboru za pristup i raspodjelu dobiti osnovanom u skladu sa članom 15.

8. Kada su morski genetski resursi iz područja izvan nacionalne jurisdikcije, i kada je izvodljivo, digitalne sekvence informacija o tim resursima predmet korišćenja, uključujući komercijalizacije, od strane fizičkih ili pravnih lica pod njihovom jurisdikcijom, Strane će obezbijediti da se sledeće informacije, uključujući “BBNJ” standardni identifikator serije, ako je dostupan, dostave Mehanizmu za razmjenu informacija čim postanu dostupne:

- (a) Ukoliko se mogu pronaći, rezultati korišćenja, kao što su publikacije, odobreni patenti, ako su dostupni i u mjeri u kojoj je to moguće, i razvijeni proizvodi;

- (b) Ukoliko su dostupne, detaljne informacije koje se nakon prikupljanja dostave Mehanizmu za razmjenu informacija u vezi sa morskim genetskim resursima koji su bili predmet korišćenja;
- (c) Gdje se nalazi originalni uzorak koji je predmet korišćenja;
- (d) Modaliteti predviđeni za pristup morskim genetskim resursima i digitalnim sekvencama informacija o morskim genetskim resursima koji se koriste, kao i plan upravljanja podacima za iste;
- (e) Kada se plasiraju na tržište, informacije, ako su dostupne, o prodaji relevantnih proizvoda i svim daljim koracima.

Član 13.

Tradicionalno znanje autohtonih naroda i lokalnih zajednica povezano sa morskim genetskim resursima u područjima izvan nacionalne jurisdikcije

Strane će preduzeti zakonodavne, administrativne ili političke mjere, kada je to relevantno i primjereno, sa ciljem da se obezbijedi da se tradicionalnom znanju autohtonih naroda i lokalne zajednice povezanim sa morskim genetskim resursima u područjima izvan nacionalne jurisdikcije, može pristupiti samo uz njihovu dobrovoljnu, prethodnu i informisanu saglasnost ili odobrenje i učešće takvih autohtonih naroda i lokalnih zajednica. Pristup takvom tradicionalnom znanju može se omogućiti putem Mehanizma za razmjenu informacija. Pristup i korišćenje takvog tradicionalnog znanja biće na osnovu međusobno dogovorenih uslova.

Član 14.

Pravedna i pravična raspodjela dobiti

1. Dobiti koje proizlaze iz aktivnosti u vezi sa morskim genetskim resursima i digitalnim sekvencama informacija o morskim genetskim resursima iz područja izvan nacionalne jurisdikcije dijele se na pravedan i pravičan način u skladu s ovim dijelom i doprinose očuvanju i održivoj upotrebi morske biološke raznovrsnosti područja izvan nacionalne jurisdikcije.

2. Nematerijalne dobiti se dijele u skladu s ovim Sporazumom u sledećem obliku, između ostalog:

- (i) Pristup uzorcima i zbirkama uzoraka u skladu sa savremenom međunarodnom praksom;
- (ii) Pristup digitalnim sekvencama informacija u skladu sa savremenom međunarodnom praksom,

- (iii) Otvoreni pristup naučnim podacima koji su vidljivi, dostupni, interoperabilni i ponovo upotrebljivi (FAIR), u skladu sa važećom međunarodnom praksom i otvorenim i odgovornim upravljanjem podacima;
- (iv) Informacije sadržane u obavještenjima, zajedno sa “BBNJ” standardizovanim identifikatorima serije, koje su dostavljene u skladu sa članom 12., u javno pretraživim i dostupnim oblicima;
- (v) Prenos morske tehnologije u skladu sa relevantnim modalitetima predviđenim u dijelu V ovog Sporazuma;
- (vi) Izgradnja kapaciteta, uključujući finansiranje istraživačkih programa i mogućnosti partnerstva, posebno onih koji su direktno relevantni i značajni za naučnike i istraživače u istraživačkim projektima, kao i posebne inicijative, naročito za države u razvoju, uzimajući u obzir posebne okolnosti malih ostrvskih država u razvoju i najslabije razvijenih zemalja;
- (vii) Povećana tehnička i naučna saradnja, naročito sa naučnicima iz i naučnim institucijama u državama u razvoju;
- (viii) U drugim oblicima dobiti koje odredi Konferencija strana, uzimajući u obzir preporuke odbora za pristup i raspodjelu dobiti osnovanog u skladu sa članom 15.

3. Strane će preduzeti neophodne zakonodavne, administrativne ili političke mjere kako bi osigurale da morski genetski resursi i digitalne sekvence informacija o morskim genetskim resursima iz područja van nacionalne jurisdikcije, zajedno sa svojim “BBNJ” standardizovanim identifikatorima serije, koji su predmet korišćenja od strane fizičkih ili pravnih lica pod njihovom jurisdikcijom, budu deponovani u javno dostupnim repozitorijumima i bazama podataka, koje se održavaju na nacionalnom ili međunarodnom nivou, najkasnije tri godine od početka takvog korišćenja, ili čim postanu dostupni, uzimajući u obzir važeću međunarodnu praksu.

4. Pristup morskim genetskim resursima i digitalnim sekvencama informacija o morskim genetskim resursima iz područja van nacionalne jurisdikcije u repozitorijumima i bazama podataka pod jurisdikcijom strane može biti podložan sledećim razumnim uslovima:

- (a) Potreba da se očuva fizički integritet morskih genetskih resursa;
- (b) Razumni troškovi povezani s održavanjem relevantne banke gena, bioarhiva ili baze podataka u kojoj se uzorak, podaci ili informacije čuvaju;
- (c) Razumni troškovi povezani sa omogućavanjem pristupa morskim genetskim resursima, podacima ili informacijama;
- (d) Drugi razumni uslovi u skladu sa ciljevima ovog Sporazuma

i mogućnostima da se takav pristup pod pravičnim i najpovoljnijim uslovima, uključujući na koncesionim i preferencijalnim osnovama, osigura istraživačima i istraživačkim institucijama iz država u razvoju.

5. Monetarne koristi od korišćenja morskih genetskih resursa i digitalnih sekvenci informacija o morskim genetskim resursima iz područja izvan nacionalne jurisdikcije, uključujući komercijalizaciju, biće pravično i pravedno raspodijeljene putem finansijskog mehanizma uspostavljenog u skladu sa članom 52., za očuvanje i održivo korišćenje morske biološke raznovrsnosti područja van nacionalne jurisdikcije.

6. Nakon stupanja na snagu ovog Sporazuma, razvijene Strane će davati godišnje doprinose u poseban fond iz člana 52. Stopa doprinosa jedne Strane iznosiće 50 procenata procijenjenog doprinosa te Strane budžetu koji usvoji Konferencija strana u skladu sa članom 47., stav 6. tačka (e). Takvo plaćanje će se nastaviti dok Konferencija strana ne donese odluku u skladu sa stavom 7. ispod.

7. Konferencija strana odlučuje o modalitetima za dijeljenje monetarnih koristi od korišćenja morskih genetskih resursa i digitalnih sekvenci informacija o morskim genetskim resursima iz područja izvan nacionalne jurisdikcije, uzimajući u obzir preporuke odbora za pristup i raspodjelu dobiti, osnovanog u skladu sa članom 15. Ako svi naponi da se postigne konsenzus ne uspiju, odluka se donosi tročetvrtinskom većinom Strana koje su prisutne i glasaju. Plaćanja će se vršiti putem posebnog fonda uspostavljenog u skladu sa članom 52. Modaliteti mogu uključivati sledeće:

- (a) Plaćanja po etapama;
- (b) Plaćanja ili doprinosi povezani sa komercijalizacijom proizvoda, uključujući plaćanje procenta prihoda od prodaje proizvoda;
- (c) Faznu naknadu, koja se plaća periodično, na osnovu raznovrsnog skupa pokazatelja kojima se mjeri ukupan nivo aktivnosti Strane;
- (d) Druge oblike koje odredi Konferencija strana, uzimajući u obzir preporuke odbora za pristup i raspodjelu dobiti.

8. Strana može dati deklaraciju u trenutku kada Konferencija strana usvoji modalitete, navodeći da ti modaliteti neće stupiti na snagu za tu Stranu u periodu do četiri godine, kako bi se omogućilo vrijeme za neophodnu primjenu. Strana koja da takvu deklaraciju će nastaviti da vrši plaćanja iz stava 6. ovog člana dok novi modaliteti ne stupe na snagu.

9. Prilikom odlučivanja o modalitetima za dijeljenje monetarnih dobiti od korišćenja digitalnih sekvenci informacija o morskim genetskim resursima iz područja izvan nacionalne jurisdikcije u skladu sa stavom 7. ovog člana, Konferencija strana će uzeti u obzir preporuke odbora za pristup i raspodjelu dobiti, uvažavajući da bi takvi načini podjele trebalo da se međusobno podržavaju i prilagođavaju drugim instrumentima za pristup i raspodjelu dobiti.

10. Konferencija strana će, uzimajući u obzir preporuke odbora za pristup i raspodjelu dobiti osnovanog u skladu sa članom 15., pregledati i ocjenjivati, na dvogodišnjoj osnovi, monetarne koristi od korišćenja morskih genetskih resursa i digitalnih sekvenci informacija o morskim genetskim resursima iz područja izvan nacionalne jurisdikcije. Prvi pregled će se obaviti najkasnije pet godina nakon stupanja na snagu ovog Sporazuma. Pregled uključuje razmatranje godišnjih doprinosa iz stava 6. ovog člana.

11. Strane će preduzeti neophodne zakonodavne, administrativne ili političke mjere, prema potrebi, sa ciljem osiguravanja da se koristi koje proističu iz aktivnosti u vezi sa morskim genetskim resursima i digitalnim sekvencama informacija o morskim genetskim resursima iz područja izvan nacionalne jurisdikcije od strane fizičkih ili pravnih lica pod njihovom jurisdikcijom dijele u skladu sa ovim Sporazumom.

Član 15.

Odbor za pristup i raspodjelu dobiti

1. Ovim se uspostavlja odbor za pristup i raspodjelu dobiti. On će služiti, *inter alia*, kao sredstvo za uspostavljanje smjernica za raspodjelu dobiti, u skladu sa članom 14., obezbjeđujući transparentnost i pravičnu i ravnopravnu podjelu i novčanih i nenovčanih dobiti.

2. Odbor za pristup i raspodjelu dobiti činiće 15 članova koji posjeduju odgovarajuće kvalifikacije iz srodnih oblasti, kako bi se obezbijedilo efikasno obavljanje funkcija odbora. Članove predlažu Strane, a bira ih Konferencija strana, vodeći računa o rodnoj balansiranoj zastupljenosti i o pravednoj geografskoj raspodjeli i obezbjeđujući zastupljenost država u razvoju u odboru, uključujući najslabije razvijene zemlje, male ostrvske države u razvoju i zemlje u razvoju koje nemaju izlaz na more. Referentni okvir i modalitete rada odbora odrediće Konferencija strana.

3. Odbor može davati preporuke Konferenciji strana o pitanjima koja se odnose na ovaj dio, uključujući sledeća pitanja:

- (a) Smjernice ili kodeks ponašanja za aktivnosti u vezi sa morskim genetskim resursima i digitalnim sekvencama informacija o morskim genetskim resursima iz područja izvan nacionalne jurisdikcije u skladu sa ovim dijelom;
- (b) Mjere za sprovođenje odluka donesenih u skladu sa ovim dijelom;
- (c) Stope ili mehanizme za raspodjelu novčanih dobiti u skladu sa članom 14.;

- (d) Pitanja u vezi s ovim dijelom u odnosu na Mehanizam za razmjenu informacija;
- (e) Pitanja u vezi s ovim dijelom u vezi sa finansijskim mehanizmom uspostavljenim prema članu 52.;
- (f) Sva druga pitanja u vezi s ovim dijelom koja Konferencija Strana može zatražiti da ih odbor za pristup i raspodjelu dobiti razmotri.

4. Svaka Strana će staviti na raspolaganje odboru za pristup i raspodjelu dobiti, putem Mehanizma za razmjenu informacija, informacije koje se zahtijevaju prema ovom Sporazumu, a koje će uključivati:

- (a) Zakonodavne, administrativne i političke mjere vezane za pristup i raspodjelu dobiti;
- (b) Kontakt podatke i druge relevantne informacije o nacionalnim kontakt tačkama;
- (c) Druge informacije koje se zahtijevaju u skladu s odlukama koje donese Konferencija strana.

5. Odbor za pristup i raspodjelu dobiti može se konsultovati i olakšati razmjenu informacija sa relevantnim pravnim instrumentima i okvirima i relevantnim globalnim, regionalnim, subregionalnim i sektorskim tijelima o aktivnostima u okviru svog mandata, uključujući raspodjelu dobiti, korišćenje digitalnih sekvenci informacija o morskim genetskim resursima, najbolje prakse, alate i metodologije, upravljanje podacima i naučene lekcije.

6. Odbor za pristup i raspodjelu dobiti može davati preporuke Konferenciji strana u vezi sa informacijama dobijenim u skladu sa stavom 5. iznad.

Član 16.

Praćenje i transparentnost

1. Praćenje i transparentnost aktivnosti u vezi sa morskim genetskim resursima i digitalnim sekvencama informacija o morskim genetskim resursima iz područja izvan nacionalne jurisdikcije postići će se obavještavanjem Mehanizma za razmjenu informacija, korišćenjem “BBNJ” standardizovanih identifikacionih oznaka serija u skladu s ovim dijelom i prema procedurama koje usvoji Konferencija strana na preporuku odbora za pristup i raspodjelu dobiti.

2. Strane će periodično podnositi izvještaje odboru za pristup i raspodjelu dobiti o sprovođenju odredbi iz ovog dijela o aktivnostima u vezi sa morskim genetskim resursima i digitalnim sekvencama informacija o morskim genetskim resursima iz područja van nacionalne jurisdikcije i raspodjeli dobiti od tih aktivnosti, u skladu sa ovim dijelom.

3. Odbor za pristup i raspodjelu dobiti će pripremiti izvještaj na osnovu informacija dobijenih putem Mehanizma za razmjenu informacija i učiniti ga dostupnim Stranama, koje mogu dostaviti komentare. Odbor za pristup i raspodjelu dobiti će dostaviti izvještaj, uključujući primljene komentare, na razmatranje Konferenciji strana. Konferencija strana, uzimajući u obzir preporuke odbora za pristup i

raspodjelu dobiti, može odrediti odgovarajuće smjernice za sprovođenje ovog člana, uzimajući u obzir nacionalne kapacitete i okolnosti Strana.

DIO III
MJERE KAO ŠTO SU INSTRUMENTI UPRAVLJANJA PODRUČJEM,
UKLJUČUJUĆI ZAŠTIĆENO MORSKO PODRUČJE

Član 17.
Ciljevi

Ciljevi ovog dijela su:

- (a) Očuvanje i održivo korišćenje područja koja zahtijevaju zaštitu, uključujući kroz uspostavljanje sveobuhvatnog sistema instrumenata upravljanja područjem, s ekološki reprezentativnim i dobro povezanim mrežama morskih zaštićenih područja;
- (b) Jačanje saradnje i koordinacije u korišćenju instrumenata upravljanja područjem, uključujući zaštićeno morsko područje, između država, relevantnih pravnih instrumenata i okvira i relevantnih globalnih, regionalnih, subregionalnih i sektorskih tijela;
- (c) Zaštita, očuvanje, obnavljanje i održavanje biološke raznovrsnosti i ekosistema, uključujući sa ciljem poboljšanja njihove produktivnosti i zdravlja, te jačanja otpornosti na stresne faktore, uključujući one povezane sa klimatskim promjenama, zakiseljavanjem okeana i zagađenjem mora;
- (d) Podrška sigurnosti hrane i drugim socioekonomskim ciljevima, uključujući zaštitu kulturnih vrijednosti;
- (e) Podrška Stranama državama u razvoju, a naročito najslabije razvijenim zemljama, zemljama u razvoju bez izlaza na more, državama u geografski nepovoljnom području, malim ostrvskim državama u razvoju, priobalnim afričkim državama, arhipelaškim državama i zemljama u razvoju sa srednjim dohotkom, uzimajući u obzir posebne okolnosti malih ostrvskih država u razvoju, kroz izgradnju kapaciteta i razvoj i prenos morske tehnologije u pogledu razvoja, sprovođenja, praćenja, upravljanja i primjene alata za upravljanje na određenim područjima, uključujući zaštićeno morsko područje.

Član 18.
Oblast primjene

Uspostavljanje instrumenata upravljanja područjem, uključujući zaštićeno morsko područje, neće obuhvatati nijedno područje unutar nacionalne jurisdikcije i neće se koristiti kao osnov za isticanje ili osporavanje bilo kakvih zahtjeva u pogledu suvereniteta, suverenih prava ili jurisdikcije, uključujući u vezi sa bilo kojim povezanim sporovima. Konferencija strana neće razmatrati predloge za donošenje odluka o uspostavljanju takvih instrumenata upravljanja područjem, uključujući zaštićeno morsko

područje, i ni u kom slučaju se takvi predlozi neće tumačiti kao priznavanje ili nepriznavanje bilo kakvih zahtjeva u pogledu suvereniteta, suverenih prava ili jurisdikcije.

Član 19.

Predlozi

1. Predloge u vezi s uspostavljanjem instrumenata upravljanja područjem, uključujući zaštićeno morsko područje, prema ovom dijelu, podnose Strane sekretarijatu, pojedinačno ili zajednički.
2. Strane će sarađivati i prema potrebi se konsultovati sa relevantnim zainteresovanim stranama, uključujući države i globalna, regionalna, subregionalna i sektorska tijela, kao i civilno društvo, naučnu zajednicu, privatni sektor, autohtone narode i lokalne zajednice, u svrhu izrade predloga, na način utvrđen ovim dijelom.
3. Predlozi će se formulisati na osnovu najboljih dostupnih naučnih saznanja i informacija i, gdje je dostupno, relevantnog tradicionalnog znanja autohtonih naroda i lokalnih zajednica, uzimajući u obzir pristup predostrožnosti i ekosistemski pristup.
4. Predlozi u vezi sa identifikovanim područjima sadržavaće sledeće ključne elemente:
 - (a) Geografski ili prostorni opis područja koje je predmet predloga, upućujući na indikativne kriterijume navedene u Aneksu I;
 - (b) Informacije o bilo kojim kriterijumima navedenim u Aneksu I, kao i bilo kojim kriterijumima koji mogu biti dodatno razvijeni i revidirani u skladu sa stavom 5. u nastavku primijenjenim u identifikovanju područja;
 - (c) Ljudske aktivnosti na tom području, uključujući korišćenje od strane autohtonih naroda i lokalnih zajednica, i njihov mogući uticaj, ako postoji;
 - (d) Opis stanja morskog okruženja i biološke raznovrsnosti u identifikovanom području;
 - (e) Opis ciljeva zaštite i, gdje je primjenjivo, održivog korišćenja koji će se primijeniti na to područje;
 - (f) Nacrt plana upravljanja koji obuhvata predložene mjere i opisuje predložene aktivnosti praćenja, istraživanja i revizije u cilju postizanja definisanih ciljeva;
 - (g) Trajanje predloženog područja i mjera, ako ih ima;

- (h) Informacije o bilo kojim konsultacijama koje su sprovedene sa državama, uključujući susjedne priobalne države i/ili relevantna globalna, regionalna, subregionalna i sektorska tijela, ako ih ima;
- (i) Informacije o instrumenata upravljanja područjem, uključujući zaštićeno morsko područje, koji se primjenjuju u sklopu relevantnih pravnih instrumenata i okvira i relevantnih globalnih, regionalnih, subregionalnih i sektorskih tijela;
- (j) Relevantni naučni doprinosi i, gdje je dostupno, tradicionalno znanje autohtonih naroda i lokalnih zajednica.

5. Okvirni kriterijumi za identifikaciju takvih područja obuhvatiće, prema potrebi, one navedene u Aneksu I, i mogu biti dodatno razvijeni i revidirani ukoliko to bude potrebno od strane Naučno-tehničkog tijela radi razmatranja i usvajanja od strane Konferencije strana.

6. Dodatni zahtjevi u pogledu sadržaja predloga, uključujući modalitete za primjenu okvirnih kriterijuma navedenih u stavu 5. ovog člana, i smjernice za predloge navedene u stavu 4. tačka (b) ovog člana biće razrađene od strane Naučno-tehničkog tijela, prema potrebi, radi razmatranja i usvajanja od strane Konferencije strana.

Član 20.

Objavljivanje i preliminarno preispitivanje predloga

Po prijemu predloga u pisanom obliku, sekretarijat će predlog javno objaviti i dostaviti ga Naučno-tehničkom tijelu na preliminarno preispitivanje. Svrha preispitivanja je da se utvrdi da li predlog sadrži informacije zahtijevane prema članu 19., uključujući okvirne kriterijume opisane u ovom dijelu i u Aneksu I. Rezultat tog preispitivanja će biti javno objavljen i biće proslijeđen predlagачu od strane sekretarijata. Predlagач će ponovo dostaviti predlog sekretarijatu, uzimajući u obzir preliminarno preispitivanje od strane Naučno-tehničkog tijela. Sekretarijat će obavijestiti Strane i javno objaviti dostavljeni predlog i omogućiti konsultacije u skladu sa članom 21.

Član 21.

Konsultacije o predlozima i ocjena predloga

1. Konsultacije o predlozima podnesenim prema članu 19. biće inkluzivne, transparentne i otvorene za sve relevantne zainteresovane strane, uključujući države i globalna, regionalna, subregionalna i sektorska tijela, kao i civilno društvo, naučnu zajednicu, autohtone narode i lokalne zajednice.

2. Sekretarijat će omogućiti konsultacije i prikupiti informacije na način koji slijedi:

- (a) Države, naročito susjedne priobalne države, će biti obaviještene i pozvane da podnesu, između ostalog:
 - (i) Mišljenja o prednostima i geografskom opsegu predloga;
 - (ii) Svaki drugi relevantan naučni doprinos;
 - (iii) Informacije o postojećim mjerama ili aktivnostima u susjednim ili povezanim područjima unutar nacionalne jurisdikcije i izvan nacionalne jurisdikcije;
 - (iv) Mišljenja o potencijalnim implikacijama predloga za područja unutar nacionalne jurisdikcije;
 - (v) Sve druge relevantne informacije;
- (b) Tijela relevantnih pravnih instrumenata i okvira i relevantnih globalnih, regionalnih, subregionalnih i sektorskih tijela biće obaviještena i pozvana da podnesu, između ostalog:
 - (i) Mišljenja o prednostima predloga;
 - (ii) Svaki drugi relevantan naučni doprinos;
 - (iii) Informacije o postojećim mjerama usvojenim od strane tog instrumenta, okvira ili tijela za relevantno područje ili za susjedna područja;
 - (iv) Mišljenja o bilo kojim aspektima mjera i drugih elemenata za nacrt plana upravljanja koji su identifikovani u predlogu, a koji spadaju u nadležnost tog tijela;
 - (v) Mišljenja o bilo kojim relevantnim dodatnim mjerama koje spadaju u nadležnost tog instrumenta, okvira ili tijela;
 - (vi) Sve druge relevantne informacije;
- (c) Autohtoni narodi i lokalne zajednice sa relevantnim tradicionalnim znanjem, naučna zajednica, civilno društvo i drugi relevantni zainteresovani subjekti biće pozvani da podnesu, između ostalog:
 - (i) Mišljenja o osnovama predloga;
 - (ii) Svaki drugi relevantan naučni doprinos;
 - (iii) Svako relevantno tradicionalno znanje autohtonih naroda i lokalnih zajednica;

(iv) Sve druge relevantne informacije.

3. Doprinosi primljeni u skladu sa stavom 2. biće javno objavljeni od strane sekretarijata.

4. U slučajevima kada predložena mjera utiče na područja koja su potpuno okružena ekskluzivnim ekonomskim zonama Država, predlagači treba da:

- (a) Sprovedu ciljane i proaktivne konsultacije, uključujući slanje prethodnog obavještenja, sa tim Državama;
- (b) Razmotre mišljenja i komentare tih Država na predloženu mjeru i dostave pisane odgovore koji se konkretno odnose na ta mišljenja i komentare i, kada je to prikladno, revidiraju predloženu mjeru u skladu sa tim.

5. Predlagač treba da razmotri doprinose primljene tokom konsultacionog perioda, kao i mišljenja i informacije Naučno-tehničkog tijela, i, po potrebi, revidira predlog u skladu sa tim ili odgovori na bitne doprinose koji nisu sadržani u predlogu.

6. Konsultacioni period treba da bude vremenski ograničen.

7. Revidirani predlog treba da bude dostavljen Naučno-tehničkom tijelu, koje će ocijeniti predlog i dati preporuke Konferenciji strana.

8. Modaliteti za proces konsultacija i ocjene, uključujući trajanje, biće dalje razrađeni od strane Naučno-tehničkog tijela, prema potrebi, na njegovom prvom sastanku, radi razmatranja i usvajanja od strane Konferencije strana, uzimajući u obzir posebne okolnosti malih ostrvskih država u razvoju.

Član 22.

Usvajanje instrumenata upravljanja područjem, uključujući zaštićeno morsko područje

1. Konferencija strana, na osnovu konačnog predloga i nacrtu plana upravljanja, uzimajući u obzir informacije i naučne doprinose primljene tokom procesa konsultacija uspostavljenog prema ovom dijelu, kao i naučne savjete i preporuke Naučno-tehničkog tijela:

- (a) Donosi odluke o uspostavljanju instrumenata upravljanja područjem, uključujući zaštićeno morsko područje, i sa njima povezane mjere;
- (b) Može donijeti odluke o mjerama koje su u skladu s onima usvojenim od strane relevantnih pravnih instrumenata i okvira i relevantnih globalnih, regionalnih, subregionalnih i sektorskih tijela, u saradnji i u koordinaciji sa tim instrumentima, okvirima i tijelima;
- (c) Može, kada su predložene mjere u nadležnosti drugih globalnih, regionalnih, subregionalnih ili sektorskih tijela, davati preporuke Stranama ovog Sporazuma i globalnim, regionalnim,

subregionalnim i sektorskim tijelima da promovišu usvajanje relevantnih mjera kroz takve instrumente, okvire i tijela, u skladu sa njihovim odgovarajućim mandatima.

2. Pri donošenju odluka prema ovom članu, Konferencija strana će poštovati nadležnosti relevantnih pravnih instrumenata i okvira i relevantnih globalnih, regionalnih, subregionalnih i sektorskih tijela, i ne smije ih ugrožavati.

3. Konferencija strana će organizovati redovne konsultacije kako bi unaprijedila saradnju i koordinaciju sa i među relevantnim pravnim instrumentima i okvirima i relevantnim globalnim, regionalnim, subregionalnim i sektorskim tijelima u pogledu instrumenata upravljanja područjem, uključujući zaštićeno morsko područje, kao i koordinaciju povezanih mjera koje su usvojene u odnosu na takve instrumente i okvire i od strane tih tijela.

4. Kada ostvarenje ciljeva i primjena ovog dijela zahtijeva dalju međunarodnu saradnju i koordinaciju u pogledu zaštite i održivog korišćenja morske biološke raznovrsnosti područja izvan nacionalnih nadležnosti, Konferencija strana može razmotriti i, u skladu sa stavovima 1. i 2. ovog člana, odlučiti, kada je to primjereno, da razvije mehanizam u vezi sa postojećim instrumentima upravljanja područjem, uključujući zaštićeno morsko područje, koji su usvojeni od strane relevantnih pravnih instrumenata i okvira ili relevantnih globalnih, regionalnih, subregionalnih ili sektorskih tijela.

5. Odluke i preporuke koje usvoji Konferencija strana u skladu s ovim dijelom ne smiju ugroziti djelotvornost mjera usvojenih u pogledu područja unutar nacionalne jurisdikcije i donosiće se uz odgovarajuće uvažavanje prava i dužnosti svih država, u skladu sa Konvencijom. U slučajevima kada mjere predložene u okviru ovog dijela utiču ili bi mogle uticati na vode iznad morskog dna i podmorskih područja nad kojima priobalna država ostvaruje suverena prava u skladu sa Konvencijom, tim mjerama će se uzeti u obzir poštovanje suverenih prava tih priobalnih država. U tom cilju biće sprovedene konsultacije, u skladu s odredbama ovog dijela.

6. U slučajevima kada instrument upravljanja područjem, uključujući morsko zaštićeno područje, uspostavljen prema ovom dijelu, naknadno pređe, bilo u cijelosti ili djelimično, unutar nacionalne jurisdikcije priobalne države, dio unutar nacionalne jurisdikcije odmah prestaje da bude na snazi. Dio koji ostaje u područjima izvan nacionalne jurisdikcije ostaje na snazi dok Konferencija strana, na svom sledećem sastanku, ne razmotri i ne donese odluku o tome da li će izmijeniti ili opozvati instrument upravljanja područjem, uključujući zaštićeno morsko područje, prema potrebi.

7. Po uspostavljanju ili izmjeni nadležnosti relevantnog pravnog instrumenta ili okvira ili relevantnog globalnog, regionalnog, subregionalnog ili sektorskog tijela, svaki instrument upravljanja područjem, uključujući zaštićeno morsko područje, ili povezane mjere koje je usvojila Konferencija strana prema ovom dijelu, a koje naknadno potpadnu pod nadležnost takvog instrumenta, okvira ili tijela, bilo u cijelosti ili djelimično, ostaće na snazi dok Konferencija strana ne razmotri i ne odluči, u bliskoj saradnji i koordinaciji sa tim instrumentom, okvirom ili tijelom, da li će održati, izmijeniti ili opozvati instrument upravljanja područjem, uključujući zaštićeno morsko područje, i povezane mjere, prema potrebi.

Član 23.

Donošenje odluka

1. Kao opšte pravilo, odluke i preporuke prema ovom dijelu suvajaće se konsenzusom.
2. Ako se ne postigne konsenzus, odluke i preporuke prema ovom dijelu usvajaće sa tročetvrtinskom većinom prisutnih Strana koje glasaju, nakon čega će Konferencija strana odlučiti, dvotrećinskom većinom prisutnih Strana koje glasaju, da su svi naponi da se postigne konsenzus iscrpljeni.
3. Odluke donesene prema ovom dijelu stupiće na snagu 120 dana nakon sastanka Konferencije strana na kojem su donesene i biće obavezujuće za sve Strane.
4. Tokom perioda od 120 dana predviđenog u stavu 3. ovog člana, svaka Strana može, slanjem obavještenja u pisanom obliku sekretarijatu, uputiti prigovor na odluku donesenu prema ovom dijelu, pri čemu ta odluka neće biti obavezujuća za tu Stranu. Prigovor na odluku može se povući u bilo kojem trenutku slanjem pisanog obavještenja sekretarijatu, a nakon toga, odluka će biti obavezujuća za tu Stranu 90 dana nakon datuma obavještenja u kojem se navodi da je prigovor povučen.
5. Strana koja upućuje prigovor prema stavu 4. ovog člana će, u pisanom obliku, prilikom upućivanja prigovora, dostaviti sekretarijatu objašnjenje razloga za prigovor, koji će biti zasnovan na jednom ili više od sledećih razloga:
 - (a) Odluka je u suprotnosti s ovim Sporazumom ili pravima i obavezama Strane koja podnosi prigovor u skladu sa Konvencijom;
 - (b) Odluka neopravdano diskriminiše Stranu koja podnosi prigovor formalno ili stvarno;
 - (c) Strana praktično ne može da se uskladi s odlukom u vrijeme prigovora, nakon što je učinila sve razumne napore da to učini.
6. Strana koja upućuje prigovor prema stavu 4. ovog člana treba, ukoliko je to praktično moguće, da usvoji alternativne mjere ili pristupe koji su ekvivalentni po učinku odluci na koju je uputila prigovor i neće usvajati mjere niti preduzimati radnje koje bi potkopale učinkovitost odluke na koju je uputila prigovor, osim ako takve mjere ili radnje nisu neophodne za ostvarivanje prava i obaveza Strane koja ulaže prigovor u skladu sa Konvencijom.
7. Strana koja ulaže prigovor će podnijeti izvještaj na sledećem redovnom sastanku Konferencije strana nakon slanja obavještenja iz stava 4. ovog člana, a nakon toga periodično, o svom sprovođenju stava 6. ovog člana kako bi se prikupile informacije za praćenje i preispitivanje u skladu sa članom 26.

8. Prigovor na odluku donesenu u skladu sa stavom 4. ovog člana može se obnoviti samo ako strana koja ulaže prigovor smatra da je to i dalje neophodno, i to svake tri godine nakon stupanja odluke na snagu, putem pisanog obavještenja upućenog sekretarijatu. Takvo pisano obavještenje mora da sadrži obrazloženje osnova za prvobitni prigovor.

9. Ako se obavještenje o obnovi ne primi u skladu sa stavom 8. ovog člana, prigovor će se smatrati automatski povučenim i, nakon toga, odluka će biti obavezujuća za tu stranu 120 dana nakon automatskog povlačenja tog prigovora. Sekretarijat će obavijestiti stranu 60 dana prije datuma automatskog povlačenja prigovora.

10. Odluke Konferencije strana donesene u skladu s ovim dijelom, kao i prigovori na te odluke, sekretarijat će javno objaviti i biće proslijeđeni svim državama i relevantnim pravnim instrumentima i okvirima i relevantnim globalnim, regionalnim, subregionalnim i sektorskim tijelima.

Član 24.

Hitne mjere

1. Konferencija strana će donositi odluke o usvajanju mjera u područjima izvan nacionalne jurisdikcije, koje će se primjenjivati na hitnoj osnovi, ukoliko je to potrebno, kada je prirodna pojava ili katastrofa izazvana ljudskim djelovanjem prouzrokovala ili će vjerovatno prouzrokovati ozbiljnu ili nepovratnu štetu morskoj biološkoj raznovrsnosti područja izvan nacionalne jurisdikcije, kako bi se spriječilo pogoršanje ozbiljne ili nepovratne štete.

2. Mjere usvojene prema ovom članu smatraće se neophodnim samo ako se, nakon konsultacija sa relevantnim pravnim instrumentima ili okvirima ili relevantnim globalnim, regionalnim, subregionalnim ili sektorskim tijelima, ozbiljna ili nepovratna šteta ne može blagovremeno staviti pod kontrolu primjenom drugih članova ovog Sporazuma ili u sklopu relevantnog pravnog instrumenta ili okvira ili relevantnog globalnog, regionalnog, subregionalnog ili sektorskog tijela.

3. Mjere usvojene na hitnoj osnovi biće zasnovane na najboljem dostupnom naučnom saznanju i naučnim informacijama i, gdje je dostupno, relevantnom tradicionalnom znanju autohtonih naroda i lokalnih zajednica, a zasnivaće se na pristupu predostrožnosti. Takve mjere mogu predložiti strane ili ih može preporučiti Naučno-tehničko tijelo i mogu biti usvojene između sjednica. Mjere će biti privremene i moraju biti ponovo razmotrene te se o njima odlučuje na narednom sastanku Konferencije strana nakon njihovog usvajanja.

4. Mjere prestaju da važe dvije godine nakon njihovog stupanja na snagu ili ranije, ako ih Konferencija strana ukine usvajanjem instrumenta upravljanja područjem, uključujući zaštićeno morsko područje, i povezanih mjera usvojenih u skladu s ovim dijelom, ili mjera usvojenih od strane relevantnog pravnog instrumenta ili okvira ili relevantnog globalnog, regionalnog, subregionalnog ili sektorskog tijela, ili odlukom Konferencije strana kada prestanu da postoje okolnosti koje su zahtijevale usvajanje tih mjera.

5. Procedure i smjernice za uspostavljanje hitnih mjera, uključujući procedure konsultacija, biće razrađene od strane Naučno-tehničkog tijela, po potrebi, radi razmatranja i usvajanja od strane Konferencije strana na njenoj prvoj sledećoj sjednici. Takve procedure biće inkluzivne i transparentne.

Član 25.

Sprovođenje

1. Strane će osigurati da se aktivnosti pod njihovom jurisdikcijom ili kontrolom koje se odvijaju u područjima izvan nacionalne jurisdikcije sprovode u skladu sa odlukama usvojenim prema ovom dijelu.

2. Nijedna odredba ovog Sporazuma neće spriječiti Stranu da usvoji strožije mjere u odnosu na svoje državljane i plovila ili u vezi sa aktivnostima pod njenom jurisdikcijom ili kontrolom, pored onih koje su usvojene u skladu s ovim dijelom, u skladu sa međunarodnim pravom i u cilju podrške ciljevima ovog Sporazuma.

3. Sprovođenje mjera usvojenih u skladu s ovim dijelom ne bi trebalo da nameće nesrazmjerno opterećenje Stranama koje su male ostrvske države u razvoju ili najslabije razvijene zemlje, direktno ili indirektno.

4. Strane će, gdje je to prikladno, promovisati usvajanje mjera unutar relevantnih pravnih instrumenata i okvira i relevantnih globalnih, regionalnih, subregionalnih i sektorskih tijela čije su članice, kako bi podržale sprovođenje odluka i preporuka koje je donijela Konferencija strana prema ovom dijelu.

5. Strane će podsticati one države koje imaju pravo da postanu strane ovog Sporazuma, a čije aktivnosti, plovila ili državljani djeluju u području koje je predmet uspostavljenog instrumenta upravljanja područjem, uključujući zaštićeno morsko područje, da usvoje mjere koje podržavaju odluke i preporuke Konferencije strana o instrumentima upravljanja područjem, uključujući zaštićeno morsko područje, uspostavljenim na osnovu ovog dijela.

6. Strana koja nije strana ili učesnica relevantnog pravnog instrumenta ili okvira, niti član relevantnog globalnog, regionalnog, subregionalnog ili sektorskog tijela, i koja se na drugi način ne saglasi da primjenjuje mjere uspostavljene u okviru takvih instrumenata, okvira i tijela, neće biti oslobođena obaveze da sarađuje, u skladu sa Konvencijom i ovim Sporazumom, na očuvanju i održivom korišćenju morske biološke raznovrsnosti područja izvan nacionalne jurisdikcije.

Član 26.

Praćenje i preispitivanje

1. Strane će, pojedinačno ili zajednički, izvještavati Konferenciju strana o sprovođenju instrumenata upravljanja područjem, uključujući zaštićeno morsko područje, uspostavljenih u skladu s ovim dijelom i povezanih mjera. Ti izvještaji, kao i informacije i revizije iz st. 2. i 3. u nastavku, biće javno objavljeni od strane sekretarijata.
2. Relevantni pravni instrumenti i okviri, kao i relevantna globalna, regionalna, subregionalna i sektorska tijela biće pozvani da dostave informacije Konferenciji strana o sprovođenju mjera koje su usvojili radi postizanja ciljeva instrumenata upravljanja područjem, uključujući zaštićeno morsko područje, uspostavljenih u skladu s ovim dijelom.
3. Instrumenti upravljanja područjem, uključujući zaštićeno morsko područje, uspostavljeni u skladu s ovim dijelom, uključujući povezane mjere, biće praćeni i periodično preispitivani od strane Naučno-tehničkog tijela, uzimajući u obzir izvještaje i informacije iz st. 1. i 2. ovog člana, respektivno.
4. U reviziji iz stava 3. ovog člana, Naučno-tehničko tijelo će procijeniti efikasnost instrumenata upravljanja područjem, uključujući zaštićeno morsko područje, uspostavljenih u skladu s ovim dijelom, uključujući povezane mjere, kao i napredak ostvaren u postizanju njihovih ciljeva, te će pružiti savjete i preporuke Konferenciji strana.
5. Nakon preispitivanja, Konferencija strana će, prema potrebi, donositi odluke ili preporuke o izmjeni, produženju ili ukidanju instrumenata upravljanja područjem, uključujući zaštićeno morsko područje, i svih povezanih mjera koje je usvojila Konferencija strana, na osnovu najboljih dostupnih naučnih saznanja i naučnih informacija, kao i, gdje je dostupno, relevantnog tradicionalnog znanja autohtonih naroda i lokalnih zajednica, uzimajući u obzir pristup predostrožnosti i pristup zasnovan na ekosistemu.

DIO IV

PROCJENE UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU

Član 27.

Ciljevi

Ciljevi ovog dijela su:

- (a) Operacionalizovati odredbe Konvencije o procjeni uticaja na životnu sredinu za područja izvan nacionalne jurisdikcije uspostavljanjem procesa, pragova i drugih zahtjeva za sprovođenje i izvještavanje o procjenama od strane Strana;

- (b) Osigurati da se aktivnosti obuhvaćene ovim dijelom procijene i sprovode na način da se spriječe, ublaže i se upravlja značajnim negativnim uticajima u cilju zaštite i očuvanja morske okoline;
- (c) Podržati razmatranje kumulativnih uticaja i uticaja na područja unutar nacionalne jurisdikcije;
- (d) Predvidjeti strateške procjene uticaja na životnu sredinu;
- (e) Postići koherentan okvir za procjene uticaja na životnu sredinu za aktivnosti u područjima izvan nacionalne jurisdikcije;
- (f) Izgraditi i ojačati kapacitete Strana, posebno država u razvoju koje su strane Sporazuma, naročito najslabije razvijenih zemalja, zemalja u razvoju bez izlaza na more, država u geografski nepovoljnom položaju, malih ostrvskih država u razvoju, priobalnih afričkih država, arhipelaških država i zemalja u razvoju sa srednjim dohotkom, za pripremu, sprovođenje i ocjenjivanje procjena uticaja na životnu sredinu i strateških procjena uticaja na životnu sredinu radi podrške ciljevima ovog Sporazuma.

Član 28.

Obaveza sprovođenja procjena uticaja na životnu sredinu

1. Strane će osigurati da se potencijalni uticaji planiranih aktivnosti pod njihovom jurisdikcijom ili kontrolom, koje se odvijaju u područjima izvan nacionalne jurisdikcije, procijene u skladu s ovim dijelom prije nego što budu odobrene.

2. Kada Strana koja ima jurisdikciju ili kontrolu nad planiranom aktivnošću koja će se sprovoditi u morskim područjima unutar nacionalne jurisdikcije utvrdi da ta aktivnost može prouzrokovati značajno zagađenje ili značajne i štetne promjene morske okoline u područjima izvan nacionalne jurisdikcije, ta Strana će osigurati sprovođenje procjene uticaja na životnu sredinu te aktivnosti u skladu s ovim dijelom ili kroz svoj nacionalni proces procjene. Strana koja sprovodi takvu procjenu u okviru svog nacionalnog procesa će:

- (a) Blagovremeno učiniti relevantne informacije dostupnim putem Mehanizma za razmjenu informacija tokom sprovođenja nacionalnog procesa;
- (b) Osigurati da se aktivnost prati na način koji je u skladu sa zahtjevima njenog nacionalnog procesa;
- (c) Osigurati da izvještaji o procjeni uticaja na životnu sredinu i svi relevantni izvještaji o praćenju budu dostupni putem Mehanizma za razmjenu informacija na način predviđen ovim Sporazumom.

3. Po prijemu informacija iz stava 2. tačke (a) ovog člana, Naučno-tehničko tijelo može dostaviti komentare Strani koja ima jurisdikciju ili kontrolu nad planiranom aktivnošću.

Član 29.

Odnos između ovog Sporazuma i procesa procjene uticaja na životnu sredinu prema relevantnim pravnim instrumentima i okvirima i relevantnim globalnim, regionalnim, subregionalnim i sektorskim tijelima

1. Strane će promovisati upotrebu procjena uticaja na životnu sredinu i usvajanje i sprovođenje standarda i/ili smjernica razvijenih u skladu sa članom 38. u okviru relevantnih pravnih instrumenata i okvira i relevantnih globalnih, regionalnih, subregionalnih i sektorskih tijela čije su članice.

2. Konferencija strana će razviti mehanizme u skladu s ovim dijelom za saradnju Naučno-tehničkog tijela sa relevantnim pravnim instrumentima i okvirima i relevantnim globalnim, regionalnim, subregionalnim i sektorskim tijelima koja regulišu aktivnosti u područjima izvan nacionalne jurisdikcije ili štite morsku okolinu.

3. Prilikom izrade ili ažuriranja standarda ili smjernica za sprovođenje procjena uticaja na životnu sredinu aktivnosti Strana ovog Sporazuma u područjima izvan nacionalne jurisdikcije u skladu sa članom 38., Naučno-tehničko tijelo će, prema potrebi, sarađivati sa relevantnim pravnim instrumentima i okvirima i relevantnim globalnim, regionalnim, subregionalnim i sektorskim tijelima.

4. Nije potrebno sprovesti preliminarnu procjenu niti procjenu uticaja na životnu sredinu planirane aktivnosti u područjima izvan nacionalne jurisdikcije, pod uslovom da Strana koja ima jurisdikciju ili kontrolu nad planiranom aktivnošću utvrdi:

(a) Da su potencijalni uticaji planirane aktivnosti ili kategorije aktivnosti već procijenjeni u skladu sa zahtjevima drugih relevantnih pravnih instrumenata ili okvira ili od strane relevantnih globalnih, regionalnih, subregionalnih ili sektorskih tijela;

(b) Da:

(i) Procjena koja je već sprovedena za planiranu aktivnost odgovara onoj koja se zahtijeva u skladu s ovim dijelom, i da su rezultati te procjene uzeti u obzir; ili

(ii) Da su propisi ili standardi relevantnih pravnih instrumenata ili okvira ili relevantnih globalnih, regionalnih, subregionalnih ili sektorskih tijela, koji su proizašli iz te procjene, dizajnirani da spriječe, ublaže ili upravljaju potencijalnim uticajima ispod praga za sprovođenje procjene uticaja na životnu sredinu u skladu s ovim dijelom, te da su ispoštovani.

5. Kada je procjena uticaja na životnu sredinu planirane aktivnosti u područjima izvan nacionalne jurisdikcije sprovedena u okviru relevantnog pravnog instrumenta ili okvira ili relevantnog globalnog, regionalnog, subregionalnog ili sektorskog tijela, nadležna Strana će osigurati da izvještaj o procjeni uticaja na životnu sredinu bude objavljen putem Mehanizma za razmjenu informacija.

6. Osim ako planirane aktivnosti koje ispunjavaju kriterijume iz stava 4. tačka (b) podtačka (i) ovog člana ne podliježu nadzoru i preispitivanju u okviru relevantnog pravnog instrumenta ili okvira ili relevantnog

globalnog, regionalnog, subregionalnog ili sektorskog tijela, Strane će pratiti i preispitivati te aktivnosti i osigurati da izvještaji o praćenju i preispitivanju budu objavljeni putem Mehanizma za razmjenu informacija.

Član 30.

Pragovi i faktori za sprovođenje procjena uticaja na životnu sredinu

1. Kada planirana aktivnost može imati više od manjeg ili privremenog dejstva na morsku okolinu, ili kada su efekti aktivnosti nepoznati ili nedovoljno istraženi, Strana koja ima jurisdikciju ili kontrolu nad aktivnošću će sprovesti preliminarnu procjenu aktivnosti u skladu sa članom 31., koristeći faktore navedene u stavu 2. u nastavku, i:

- (a) Preliminarna procjena mora biti dovoljno detaljna da bi Strana mogla procijeniti da li ima osnovane razloge da vjeruje da planirana aktivnost može izazvati značajno zagađenje ili značajne i štetne promjene u morskoj okolini, i mora uključivati:
 - (i) Opis planirane aktivnosti, uključujući njenu svrhu, lokaciju, trajanje i intenzitet; i
 - (ii) Početnu analizu potencijalnih uticaja, uključujući razmatranje kumulativnih uticaja i, prema potrebi, alternativa planiranoj aktivnosti;
- (b) Ako se na osnovu preliminarne procjene utvrdi da Strana ima razumne osnove da vjeruje da aktivnost može izazvati značajno zagađenje ili značajne i štetne promjene u morskoj okolini, sprovešće se procjena uticaja na životnu sredinu u skladu s odredbama ovog dijela.

2. Pri utvrđivanju da li planirane aktivnosti pod njihovom jurisdikcijom ili kontrolom ispunjavaju prag iz stava 1.ovog člana, Strane će uzeti u obzir, među ostalim, sledeće faktore:

- i. Vrstu i tehnologiju koja se koristi za aktivnost i način na koji se ona sprovodi;
- ii. Trajanje aktivnosti;
- iii. Lokaciju aktivnosti;
- iv. Karakteristike i ekosistem lokacije (uključujući područja od posebnog ekološkog ili biološkog značaja ili osjetljivosti);
- v. Potencijalne uticaje aktivnosti, uključujući potencijalne kumulativne uticaje i potencijalne uticaje na područja unutar nacionalne jurisdikcije;

- vi. Stepen u kojem su efekti aktivnosti nepoznati ili nedovoljno istraženi;
- vii. Druge relevantne ekološke ili biološke kriterijume.

Član 31.

Proces za sprovođenje procjena uticaja na životnu sredinu

1. Strane će osigurati da proces sprovođenja procjene uticaja na životnu sredinu u skladu s ovim dijelom uključuje sledeće korake:

- (a) *Preliminarna procjena.* Strane će blagovremeno sprovesti preliminarnu procjenu kako bi utvrdile da li je za planiranu aktivnost pod njihovom jurisdikcijom ili kontrolom potrebna procjena uticaja na životnu sredinu, u skladu sa članom 30., i svoju odluku javno objaviti:
 - i. Ako Strana utvrdi da procjena uticaja na životnu sredinu nije potrebna za planiranu aktivnost pod njenom jurisdikcijom ili kontrolom, učiniće relevantne informacije, uključujući one iz člana 30., stava 1 tačka (a), javno dostupnim putem Mehanizma za razmjenu informacija prema ovom Sporazumu;
 - ii. Na osnovu najboljih dostupnih naučnih saznanja i naučnih informacija i, gdje je dostupno, relevantnog tradicionalnog znanja autohtonih naroda i lokalnih zajednica, Strana može registrovati svoje stavove o potencijalnim uticajima planirane aktivnosti za koju je odluka donesena u skladu sa tačkom (a) podtačkom (i) ovog člana kod Strane koja je donijela odluku i kod Naučno-tehničkog tijela, u roku od 40 dana od objavljivanja odluke;
 - iii. Ako Strana koja je dostavila svoje stavove izrazi zabrinutost u vezi sa potencijalnim uticajima planirane aktivnosti za koju je odluka donesena, Strana koja je donijela tu odluku će razmotriti izraženu zabrinutost i može preispitati svoju odluku.
 - iv. Nakon razmatranja zabrinutosti koje je Strana iznijela u skladu sa tačkom (a) podtačkom (ii) ovog člana, Naučno-tehničko tijelo će razmotriti i može procijeniti potencijalne uticaje planirane aktivnosti na osnovu najboljih dostupnih naučnih saznanja i naučnih informacija i, gdje je dostupno, relevantnog tradicionalnog znanja autohtonih naroda i lokalnih zajednica, te, prema potrebi, može dati preporuke Strani koja je donijela odluku, nakon što toj Strani omogući da odgovori na iznijete zabrinutosti i uzimajući u obzir taj odgovor;
 - v. Strana koja je donijela odluku u skladu sa tačkom (a) podtačkom (i) ovog člana će razmotriti sve preporuke Naučno-tehničkog tijela;

vi. Dostavljeni stavovi i preporuke Naučno-tehničkog tijela biće javno dostupne, uključujući i putem Mehanizma za razmjenu informacija;

(b) *Definisanje sadržaja studije o uticaju na životnu sredinu.* Strane će osigurati da ključni uticaji na životnu sredinu i svi povezani uticaji, kao što su ekonomski, socijalni, kulturni i uticaji na ljudsko zdravlje, uključujući potencijalne kumulativne uticaje i uticaje na područja unutar nacionalne jurisdikcije, kao i alternative planiranoj aktivnosti, ako postoje, budu identifikovani za uključivanje u procjene uticaja na životnu sredinu koje će se sprovesti u skladu s ovim dijelom. Sadržaj će biti definisan korišćenjem najboljih dostupnih naučnih saznanja i naučnih informacija i, gdje je dostupno, relevantnog tradicionalnog znanja autohtonih naroda i lokalnih zajednica;

(c) *Procjena i evaluacija uticaja.* Strane će osigurati da se uticaji planiranih aktivnosti, uključujući kumulativne uticaje i uticaje na područja unutar nacionalne jurisdikcije, procijene i evaluiraju korišćenjem najboljih dostupnih naučnih saznanja i naučnih informacija i, gdje je dostupno, relevantnog tradicionalnog znanja autohtonih naroda i lokalnih zajednica;

(d) *Prevenција, ublažavanje i upravljanje potencijalnim štetnim dejstvima.* Strane će osigurati da:

(i) Mjere za prevenciju, ublažavanje i upravljanje potencijalnim štetnim dejstvima planiranih aktivnosti pod njihovom jurisdikcijom ili kontrolom budu identifikovane i analizirane kako bi se izbjegli značajni štetni uticaji. Takve mjere mogu uključivati razmatranje alternativa planiranoj aktivnosti pod njihovom jurisdikcijom ili kontrolom;

(ii) Gdje je to prikladno, ove mjere budu uključene u plan upravljanja životnom sredinom;

(e) Strane će osigurati javno obavještanje i konsultacije u skladu sa članom 32.;

(f) Strane će osigurati pripremu i objavljivanje izvještaja o procjeni uticaja na životnu sredinu u skladu sa članom 33.

2. Strane mogu zajednički sprovesti procjene uticaja na životnu sredinu, posebno za planirane aktivnosti pod jurisdikcijom ili kontrolom malih ostrvskih država u razvoju.

3. Spisak stručnjaka će biti formiran pod okriljem Naučno-tehničkog tijela. Strane koje imaju ograničene kapacitete mogu zatražiti savjet i pomoć od tih stručnjaka za sprovođenje i evaluaciju preliminarnih procjena i procjena uticaja na životnu sredinu za planiranu aktivnost pod njihovom jurisdikcijom ili kontrolom. Stručnjaci ne mogu biti imenovani za druge djelove procesa procjene uticaja na životnu sredinu za istu aktivnost. Strana koja je zatražila savjet i pomoć će osigurati da takve procjene uticaja na životnu sredinu budu dostavljene njoj na razmatranje i donošenje odluka.

Član 32.

Javno obavještanje i konsultacije

1. Strane će osigurati blagovremeno javno obavještanje o planiranoj aktivnosti, uključujući objavljivanje putem Mehanizma za razmjenu informacija i putem sekretarijata, te o planiranim i učinkovitim vremenski ograničenim mogućnostima, u mjeri u kojoj je to izvodivo, za učešće svih država, posebno susjednih priobalnih država i bilo kojih drugih država koje se graniče sa mjestom obavljanja aktivnosti koje mogu biti potencijalno najviše pogođene, kao i zainteresovanih strana u procesu procjene uticaja na životnu sredinu. Obavještanje i mogućnosti za učešće, uključujući i putem podnošenja komentara, sprovodiće se tokom cijelog procesa procjene uticaja na životnu sredinu, prema potrebi, uključujući prilikom identifikovanja sadržaja procjene uticaja na životnu sredinu u skladu sa članom 31., stavom 1. tačkom (b), i nakon pripreme nacrtu izvještaja o procjeni uticaja na životnu sredinu u skladu sa članom 33., a prije donošenja odluke o tome da li se aktivnost odobrava.
2. Potencijalno najviše pogođene države biće utvrđene uzimajući u obzir prirodu i potencijalne efekte planirane aktivnosti na morsku okolinu i uključivaće:
 - (a) Priobalne države za koje se može razumno pretpostaviti da će ta aktivnost uticati na ostvarivanje njihovih suverenih prava u svrhu istraživanja, eksploatacije, očuvanja ili upravljanja prirodnim resursima;
 - (b) Države na čijem se području planirane aktivnosti sprovode ljudske aktivnosti, uključujući ekonomske aktivnosti, koje se opravdano smatraju pogođenim.
3. Zainteresovane strane će u ovaj proces uključiti autohtone narode i lokalne zajednice sa relevantnim tradicionalnim znanjem, relevantna globalna, regionalna, subregionalna i sektorska tijela, civilno društvo, naučnu zajednicu i javnost.
4. Javno obavještanje i konsultacije će, u skladu sa članom 48., stavom 3., biti inkluzivni i transparentni, sprovode se na blagovremen način i biće ciljani i proaktivni kada se odnose na male ostrvske države u razvoju.
5. Suštinski komentari primljeni tokom procesa konsultacija, uključujući od susjednih priobalnih država i bilo kojih drugih država koje se graniče sa mjestom obavljanja planirane aktivnosti kada su one potencijalno najviše pogođene države, biće razmotreni i na njih će Strane odgovoriti ili ih razmotriti. Strane će posebno uzeti u obzir komentare koji se odnose na potencijalne uticaje na područja unutar nacionalne jurisdikcije i pružiti pisane odgovore, prema potrebi, posebno se osvrćući na te komentare, uključujući i sve dodatne mjere namijenjene za razmatranje tih potencijalnih uticaja. Strane će javno objaviti komentare koje su primile i odgovore ili opise načina na koji su ti komentari uzeti u obzir.

6. Kada planirana aktivnost utiče na područja otvorenog mora koja su potpuno okružena isključivim ekonomskim zonama država, Strane će:

- (a) Sprovesti ciljanje i proaktivne konsultacije, uključujući prethodno obavještanje, sa takvim okolnim državama;
- (b) Razmotriti stavove i komentare tih okolnih država o planiranoj aktivnosti i pružiti pisane odgovore posebno se osvrćući na te stavove i komentare i, prema potrebi, revidirati planiranu aktivnost u skladu sa tim.

7. Strane će osigurati pristup informacijama vezanim za proces procjene uticaja na životnu sredinu prema ovom Sporazumu. Nezavisno od toga, Strane neće biti obavezne da otkriju povjerljive ili zaštićene informacije. Činjenica da su povjerljive ili zaštićene informacije redigovane biće naznačena u javnim dokumentima.

Član 33.

Izvještaji o procjeni uticaja na životnu sredinu

1. Strane će osigurati pripremu izvještaja o procjeni uticaja na životnu sredinu za svaku procjenu sprovedenu u skladu s ovim dijelom.

2. Izvještaj o procjeni uticaja na životnu sredinu će sadržavati, najmanje, sledeće informacije: opis planirane aktivnosti, uključujući njenu lokaciju; opis rezultata procesa definisanja sadržaja studije; početnu procjenu morske okoline koja će vjerovatno biti pogođena; opis potencijalnih uticaja, uključujući potencijalne kumulativne uticaje i sve uticaje na područja unutar nacionalne jurisdikcije; opis mjera za prevenciju, ublažavanje i upravljanje potencijalnim uticajima; opis neizvjesnosti i nedostataka u znanju; informacije o procesu javnih konsultacija; opis razmatranja razumnih alternativa planiranoj aktivnosti; opis naknadnih aktivnosti, uključujući plan upravljanja životnom sredinom; i netehnički sažetak.

3. Strana će staviti nacrt izvještaja o procjeni uticaja na životnu sredinu na raspolaganje putem Mehanizma za razmjenu informacija tokom procesa javnih konsultacija, kako bi omogućila Naučno-tehničkom tijelu da razmotri i procijeni izvještaj.

4. Naučno-tehničko tijelo može, prema potrebi i blagovremeno, da dostavi komentare Strani na nacrt izvještaja o procjeni uticaja na životnu sredinu. Strana će uzeti u obzir sve komentare Naučno-tehničkog tijela.

5. Strane će objavljivati izvještaje o procjeni uticaja na životnu sredinu, uključujući putem Mehanizma za razmjenu informacija. Sekretarijat će osigurati da sve Strane budu blagovremeno obaviještene kada se izvještaji objave putem Mehanizma za razmjenu informacija.

6. Konačne izvještaje o procjeni uticaja na životnu sredinu razmatraće Naučno-tehničko tijelo, na osnovu relevantnih praksi, procedura i znanja prema ovom Sporazumu, u svrhu razvijanja smjernica i utvrđivanja najboljih praksi.

7. Izbor objavljenih informacija korišćenih u procesu preliminarne procjene za donošenje odluka o tome da li sprovesti procjenu uticaja na životnu sredinu, u skladu sa članovima 30. i 31., biće razmotren i revidiran od strane Naučno-tehničkog tijela, na osnovu relevantnih praksi, procedura i znanja prema ovom Sporazumu, u svrhu razvijanja smjernica i utvrđivanja najboljih praksi.

Član 34.

Donošenje odluka

1. Strana pod čijom jurisdikcijom ili kontrolom se nalazi planirana aktivnost biće odgovorna za odlučivanje o tome da li ona može da se sprovede.

2. Prilikom odlučivanja o tome da li se planirana aktivnost može sprovesti prema ovom dijelu, u potpunosti će se uzeti u obzir procjena uticaja na životnu sredinu sprovedena u skladu s ovim dijelom. Odluka o odobravanju planirane aktivnosti pod jurisdikcijom ili kontrolom Strane donosi se samo kada Strana, uzimajući u obzir mjere ublažavanja ili upravljanja, utvrdi da je učinila sve razumne napore da osigura da se aktivnost može sprovesti na način usklađen sa sprečavanjem značajnih štetnih uticaja na morsku okolinu.

3. Dokumenti o donošenju odluka će jasno navesti sve uslove odobrenja koji se odnose na mjere ublažavanja i zahtjeve za naknadnim praćenjem. Dokumenti o donošenju odluka će biti javno dostupni, uključujući putem Mehanizma za razmjenu informacija.

4. Na zahtjev Strane, Konferencija strana može pružiti savjet i pomoć toj Strani prilikom odlučivanja o tome da li se planirana aktivnost pod njenom jurisdikcijom ili kontrolom može sprovesti.

Član 35.

Praćenje uticaja odobrenih aktivnosti

Strane će, koristeći najbolja dostupna naučna saznanja i naučne informacije i, gdje je dostupno, relevantno tradicionalno znanje autohtonih naroda i lokalnih zajednica, nadzirati uticaje bilo koje aktivnosti u područjima izvan nacionalne jurisdikcije koje one odobre ili u kojima učestvuju, kako bi utvrdile da li je vjerovatno da će aktivnosti izazvati zagađenje ili imati štetne uticaje na morsku okolinu. Konkretno, svaka Strana će pratiti uticaje na životnu sredinu i sve povezane uticaje, kao što su ekonomski, socijalni, kulturni i uticaji na ljudsko zdravlje, odobrene aktivnosti pod svojom jurisdikcijom ili kontrolom, u skladu sa uslovima navedenim u odobrenju aktivnosti.

Član 36.
Izvještavanje o uticajima odobrenih aktivnosti

1. Strane, bilo pojedinačno ili kolektivno, će periodično izvještavati o uticajima odobrene aktivnosti i rezultatima praćenja zahtijevanog prema članu 35.
2. Izvještaji o praćenju će biti javno dostupni, uključujući putem Mehanizma za razmjenu informacija, a Naučno-tehničko tijelo može ih razmotriti i procijeniti.
3. Izvještaji o praćenju biće razmotreni od strane Naučno-tehničkog tijela, na osnovu relevantnih praksi, procedura i znanja prema ovom Sporazumu, u svrhu razvijanja smjernica o praćenju uticaja odobrenih aktivnosti, uključujući identifikaciju najboljih praksi.

Član 37.
Revizija odobrenih aktivnosti i njihovih uticaja

1. Strane će osigurati da se uticaji odobrene aktivnosti praćeni u skladu sa članom 35. revidiraju.
2. Ukoliko Strana sa jurisdikcijom ili kontrolom nad aktivnošću identifikuje značajne štetne uticaje koji nisu bili predviđeni u procjeni uticaja na životnu sredinu, u pogledu njihove prirode ili ozbiljnosti, ili koji proizilaze iz kršenja bilo kojih uslova utvrđenih u odobrenju aktivnosti, Strana će revidirati svoju odluku o odobravanju aktivnosti, obavijestiti Konferenciju strana, druge Strane i javnost, uključujući putem Mehanizma za razmjenu informacija, i:
 - (a) Zahtijevati predlaganje i sprovođenje mjera za sprečavanje, ublažavanje i/ili upravljanje tim uticajima ili preduzeti bilo koju drugu neophodnu radnju i/ili zaustaviti aktivnost, prema potrebi;
 - (b) Blagovremeno procijeniti sve sprovedene mjere ili preduzete radnje u skladu sa tačkom (a) ovog člana.
3. Na osnovu izvještaja primljenih prema članu 36., Naučno-tehničko tijelo može obavijestiti Stranu koja je odobrila aktivnost ukoliko smatra da aktivnost može imati značajne štetne uticaje koji nisu bili predviđeni u procjeni uticaja na životnu sredinu ili koji proizilaze iz kršenja bilo kojih uslova odobrenja odobrene aktivnosti, i, prema potrebi, može dati preporuke toj Strani.
4. (a) Na osnovu najboljih dostupnih naučnih saznanja i naučnih informacija i, gdje je dostupno, relevantnog tradicionalnog znanja autohtonih naroda i lokalnih zajednica, Strana može dostaviti svoje primjedbe Strani koja je odobrila aktivnost i Naučno-tehničkom tijelu da odobrena aktivnost može imati značajne štetne uticaje koji nisu bili predviđeni u procjeni uticaja na životnu sredinu, u pogledu njihove prirode ili ozbiljnosti, ili koji proizilaze iz kršenja bilo kojih uslova odobrenja odobrene aktivnosti;

- (b) Strana koja je odobrila aktivnost će razmotriti takve zabrinutosti;
- (c) Nakon razmatranja primjedbi koje je dostavila od strane Strane, Naučno-tehničko tijelo će razmotriti i može procijeniti to pitanje na osnovu najboljih dostupnih naučnih saznanja i naučnih informacija i, gdje je dostupno, relevantnog tradicionalnog znanja autohtonih naroda i lokalnih zajednica, i može obavijestiti Stranu koja je odobrila aktivnost ukoliko smatra da takva aktivnost može imati značajne štetne uticaje koji nisu bili predviđeni u procjeni uticaja na životnu sredinu ili koji proizilaze iz kršenja bilo kojih uslova odobrenja odobrene aktivnosti, i, nakon što toj Strani pruži priliku da odgovori na dotavljene primjedbe i uzimajući u obzir takav odgovor, prema potrebi može dati preporuke Strani koja je odobrila aktivnost;
- (d) Dostavljene primjedbe, sva izdata obavještenja i sve preporuke koje da Naučno-tehničko tijelo biće javno dostupni, uključujući putem Mehanizma za razmjenu informacija;
- (e) Strana koja je odobrila aktivnost razmotriće sva izdata obavještenja i sve preporuke koje da Naučno-tehničko tijelo.

5. Sve države, posebno susjedne priobalne države i bilo koje države koje se graniče sa mjestom obavljanja aktivnosti, kada su one potencijalno najviše pogođene države, kao i zainteresovane strane, biće informisane putem Mehanizma za razmjenu informacija i mogu biti konsultovane u procesima praćenja, izvještavanja i preispitivanja u vezi sa aktivnošću odobrenom prema ovom Sporazumu.

6. Strane će objaviti, uključujući putem Mehanizma za razmjenu informacija:

- (a) Izvještaje o preispitivanju uticaja odobrene aktivnosti;
- (b) Dokumenta o donošenju odluka, uključujući zapis o razlozima za odluku Strane, kada Strana promijeni svoju odluku o odobravanju aktivnosti.

Član 38.

Standardi i/ili smjernice koje će razviti Naučno-tehničko tijelo u vezi sa procjenama uticaja na životnu sredinu

1. Naučno-tehničko tijelo će razviti standarde ili smjernice za razmatranje i usvajanje od strane Konferencije Strana o:

- (i) Utvrđivanju da li su pragovi za sprovođenje preliminarne procjene ili procjene uticaja na životnu sredinu prema članu 30. ispunjeni ili prekoračeni za planirane aktivnosti, uključujući na osnovu neiscrpnih faktora navedenih u stavu 2. tog člana;

- (ii) Procjeni kumulativnih uticaja u područjima izvan nacionalne jurisdikcije i načinu na koji ti uticaji treba da se uzmu u obzir u procesu procjene uticaja na životnu sredinu;
- (iii) Procjeni uticaja, u područjima unutar nacionalne jurisdikcije, planiranih aktivnosti u područjima izvan nacionalne jurisdikcije i načinu na koji ti uticaji treba da se uzmu u obzir u procesu procjene uticaja na životnu sredinu;
- (iv) Procesu javnog obavješćavanja i konsultacija prema članu 32., uključujući utvrđivanje šta predstavlja povjerljive ili vlasničke informacije;
- (v) Potrebnom sadržaju izvještaja o procjeni uticaja na životnu sredinu i objavljenih informacija korišćenih u procesu preliminarne procjene u skladu sa članom 33., uključujući najbolje prakse;
- (vi) Praćenju i izvještavanju o uticajima odobrenih aktivnosti kako je predviđeno u članovima 35. i 36., uključujući identifikaciju najboljih praksi;
- (vii) Sprovođenju strateških procjena uticaja na životnu sredinu.

2. Naučno-tehničko tijelo može takođe razviti standarde i smjernice za razmatranje i usvajanje od strane Konferencije strana, uključujući:

- (a) Indikativnu neiscrpnu listu aktivnosti koje zahtijevaju ili ne zahtijevaju procjenu uticaja na životnu sredinu, kao i sve kriterijume vezane za te aktivnosti, koja će se periodično ažurirati;
- (b) Sprovođenje procjena uticaja na životnu sredinu od strane Strana ovog Sporazuma u područjima identifikovanim kao ona koja zahtijevaju zaštitu ili posebnu pažnju.

3. Svaki standard biće naveden u aneksu ovom Sporazumu, u skladu sa članom 74.

Član 39.

Strateške procjene uticaja na životnu sredinu

1. Strane će, pojedinačno ili u saradnji sa drugim Stranama, razmotriti sprovođenje strateških procjena uticaja na životnu sredinu za planove i programe koji se odnose na aktivnosti pod njihovom jurisdikcijom ili kontrolom, a koje će se sprovoditi u područjima izvan nacionalne jurisdikcije, kako bi se procijenili potencijalni efekti takvih planova ili programa, kao i alternativa, na morsku okolinu.

2. Konferencija Strana može sprovesti stratešku procjenu uticaja na životnu sredinu za određeno područje ili region kako bi prikupila i sintetizovala najbolje dostupne informacije o tom području ili regionu, procijenila trenutne i potencijalne buduće uticaje i identifikovala praznine u podacima i istraživačke prioritete.

3. Prilikom sprovođenja procjena uticaja na životnu sredinu u skladu s ovim dijelom, Strane će uzeti u obzir rezultate relevantnih strateških procjena uticaja sprovedenih prema stavovima 1. i 2. ovog člana, gdje su dostupni.

4. Konferencija Strana će razviti smjernice o sprovođenju svake kategorije strateških procjena uticaja na životnu sredinu opisanih u ovom članu.

DIO V

IZGRADNJA KAPACITETA

I PRENOS MORSKIH TEHNOLOGIJA

Član 40.

Ciljevi

Ciljevi ovog dijela su:

- (a) Pomoći Stranama, posebno Stranama u razvoju, u sprovođenju odredbi ovog Sporazuma, kako bi se postigli njegovi ciljevi;
- (b) Omogućiti inkluzivnu, pravednu i efikasnu saradnju i učešće u aktivnostima preduzetim prema ovom Sporazumu;
- (c) Razvijati morski naučni i tehnološki kapacitet Strana, uključujući u vezi s istraživanjem, posebno strana država u razvoju, u pogledu očuvanja i održive upotrebe morske biološke raznovrsnosti područja izvan nacionalne jurisdikcije, uključujući kroz pristup morskoj tehnologiji od strane Strana država u razvoju i prenos morske tehnologije tim Stranama;
- (d) Povećati, širiti i dijeliti znanje o očuvanju i održivoj upotrebi morske biološke raznovrsnosti područja izvan nacionalne jurisdikcije;
- (e) Konkretno podržati Strane države u razvoju, posebno najslabije razvijene zemlje, zemlje u razvoju bez izlaza na more, države u geografski nepovoljnom položaju, male ostrvske države u razvoju, priobalne afričke države, arhipelaške države i zemlje u razvoju sa srednjim dohotkom, kroz izgradnju kapaciteta i razvoj i prenos morske tehnologije prema ovom Sporazumu, u postizanju ciljeva koji se odnose na:
 - (i) Morske genetičke resurse, uključujući dijeljenje dobiti predviđeno članom 9.;
 - (ii) Mjere kao što su instrumenti upravljanja područjem, uključujući zaštićeno morsko područje, na način predviđen članom 17.;
 - (iii) Procjene uticaja na životnu sredinu, na način predviđen članom 27.

Član 41.
Saradnja u izgradnji kapaciteta
i prenosu morskih tehnologija

1. Strane će sarađivati, direktno ili putem relevantnih pravnih instrumenata i okvira i relevantnih globalnih, regionalnih, subregionalnih i sektorskih tijela, kako bi pomogle Stranama, posebno Stranama državama u razvoju, u postizanju ciljeva ovog Sporazuma kroz izgradnju kapaciteta i razvoj i prenos naučnih saznanja o moru i morskoj tehnologiji.

2. Pružajući izgradnju kapaciteta i prenos morskih tehnologija prema ovom Sporazumu, Strane će sarađivati na svim nivoima i u svim oblicima, uključujući kroz partnerstva sa svim relevantnim zainteresovanim stranama, kao što su, gdje je to primjereno, privatni sektor, civilno društvo i autohtoni narodi i lokalne zajednice kao nosioci tradicionalnog znanja, kao i kroz jačanje saradnje i koordinacije između relevantnih pravnih instrumenata i okvira i relevantnih globalnih, regionalnih, subregionalnih i sektorskih tijela.

3. Prilikom sprovođenja ovog dijela, Strane će u potpunosti priznati posebne potrebe Strana država u razvoju, posebno najslabije razvijenih zemalja, zemalja u razvoju bez izlaza na more, država u geografski nepovoljnom položaju, malih ostrvskih država u razvoju, priobalnih afričkih država, arhipelaških država i zemalja u razvoju sa srednjim dohotkom. Strane će osigurati da pružanje izgradnje kapaciteta i prenosa morskih tehnologija ne bude uslovljeno opterećujućim zahtjevima za izvještavanje.

Član 42.
Načini izgradnje kapaciteta
i prenosa morskih tehnologija

1. Strane će, u okviru svojih mogućnosti, osigurati izgradnju kapaciteta za Strane države u razvoju i sarađivati na ostvarivanju prenosa morskih tehnologija, posebno Stranama državama u razvoju kojima je to potrebno i koje to zahtijevaju, uzimajući u obzir posebne okolnosti malih ostrvskih država u razvoju i najslabije razvijenih zemalja, u skladu s odredbama ovog Sporazuma.

2. Strane će, u okviru svojih mogućnosti, obezbijediti resurse za podršku takvoj izgradnji kapaciteta i razvoju i prenosu morskih tehnologija i olakšati pristup drugim izvorima podrške, uzimajući u obzir svoje nacionalne politike, prioritete, planove i programe.

3. Izgradnja kapaciteta i prenos morskih tehnologija treba da budu proces koji je vođen od strane zemlje, transparentan, efikasan i iterativan, koji uključuje učešće, obuhvata različite sektore i uvažava rodnu ravnopravnost. Taj proces će se, gdje je to primjereno, zasnivati na postojećim programima i neće ih duplicirati, i biće vođen naučenim lekcijama, uključujući one iz aktivnosti izgradnje kapaciteta i prenosa morskih tehnologija u okviru relevantnih pravnih instrumenata i okvira i relevantnih globalnih, regionalnih, subregionalnih i sektorskih tijela. Kad god je to moguće, uzimaće se u obzir ove aktivnosti sa ciljem maksimiziranja efikasnosti i rezultata.

4. Izgradnja kapaciteta i prenos morskih tehnologija zasnivaće se na potrebama i prioritetima Strana država u razvoju i biće im prilagođeni, uzimajući u obzir posebne okolnosti malih ostrvskih država u razvoju i najslabije razvijenih zemalja, a identifikovani kroz procjene potreba na individualnoj osnovi, subregionalnom ili regionalnom nivou. Takve potrebe i prioriteti mogu biti samoprocijenjeni ili procijenjeni putem odbora za izgradnju kapaciteta i prenos morskih tehnologija i Mehanizma za razmjenu informacija.

Član 43.

Dodatni načini za prenos morskih tehnologija

1. Strane dijele dugoročnu viziju o važnosti potpunog ostvarenja razvoja i prenosa tehnologije za inkluzivnu, pravednu i efikasnu saradnju i učešće u aktivnostima preduzetim prema ovom Sporazumu i za potpuno ostvarenje njegovih ciljeva.

2. Prenos morskih tehnologija koji se sprovodi prema ovom Sporazumu odvijaće se pod poštenim i najpovoljnijim uslovima, uključujući na koncesionim i preferencijalnim osnovama, i u skladu sa međusobno dogovorenim uslovima i odredbama, kao i ciljevima ovog Sporazuma.

3. Strane će promovisati i podsticati ekonomske i pravne uslove za prenos morskih tehnologija Stranama u razvoju, uzimajući u obzir posebne okolnosti malih ostrvskih država u razvoju i najslabije razvijenih zemalja, što može uključivati pružanje podsticaja preduzećima i institucijama.

4. Prenos morskih tehnologija uzimaće u obzir sva prava nad takvim tehnologijama i biće sproveden uz dužno poštovanje svih legitimnih interesa, uključujući, između ostalog, prava i obaveze nosilaca, dobavljača i korisnika morskih tehnologija, uz posebno razmatranje interesa i potreba država u razvoju za ostvarenje ciljeva ovog Sporazuma.

5. Morska tehnologija koja se prenosi u skladu s ovim dijelom treba da bude primjerena, relevantna i, u mjeri u kojoj je to moguće, pouzdana, pristupačna, savremena, ekološki prihvatljiva i dostupna u pristupačnom obliku za Strane države u razvoju, uzimajući u obzir posebne okolnosti malih ostrvskih država u razvoju i najslabije razvijenih zemalja.

Član 44.
Vrste izgradnje kapaciteta
i prenosa morskih tehnologija

1. U cilju podrške ostvarivanju ciljeva iz člana 40., vrste izgradnje kapaciteta i prenosa morskih tehnologija mogu uključivati, ali nisu ograničene na, podršku stvaranju ili unapređenju ljudskih, finansijsko-menadžerskih, naučnih, tehnoloških, organizacionih, institucionalnih i drugih resursnih kapaciteta Strana, kao što su:

- a) Razmjena i upotreba relevantnih podataka, informacija, znanja i rezultata istraživanja;
- b) Širenje informacija i podizanje svijesti, uključujući u vezi sa relevantnim tradicionalnim znanjem autohtonih naroda i lokalnih zajednica, u skladu sa slobodnim, prethodnim i informisanim pristankom tih autohtonih naroda i, gdje je to primjereno, lokalnih zajednica;
- c) Razvoj i jačanje relevantne infrastrukture, uključujući opremu i kapacitete osoblja za njenu upotrebu i održavanje;
- d) Razvoj i jačanje institucionalnih kapaciteta i nacionalnih regulatornih okvira ili mehanizama;
- e) Razvoj i jačanje kapaciteta ljudskih i finansijskih resursa i tehničke stručnosti kroz razmjene, istraživačku saradnju, tehničku podršku, obrazovanje i obuku i prenos morskih tehnologija;
- f) Razvoj i razmjena priručnika, smjernica i standarda;
- g) Razvoj tehničkih, naučnih i programa istraživanja i razvoja;
- h) Razvoj i jačanje kapaciteta i tehnoloških alata za efikasno praćenje, kontrolu i nadzor aktivnosti u okviru ovog Sporazuma.

2. Dalji detalji o vrstama izgradnje kapaciteta i prenosa morskih tehnologija navedenih u ovom članu razrađeni su u Aneksu II.

3. Konferencija Strana, uzimajući u obzir preporuke odbora za izgradnju kapaciteta i prenos morskih tehnologija, periodično će, prema potrebi, preispitivati, procjenjivati i dalje razvijati i davati smjernice o indikativnoj i neiscrpoj listi vrsta izgradnje kapaciteta i prenosa morskih tehnologija razrađenih u Aneksu II, kako bi odražavali tehnološki napredak i inovacije i odgovarali na i prilagođavali se promjenjivim potrebama država, subregiona i regiona.

Član 45.

Praćenje i preispitivanje

1. Izgradnja kapaciteta i prenos morskih tehnologija sprovedeni u skladu s odredbama ovog dijela će se periodično pratiti i preispitivati.

2. Praćenje i preispitivanje iz stava 1. ovog člana vršiće odbor za izgradnju kapaciteta i prenos morskih tehnologija pod nadležnošću Konferencije strana i imaće za cilj:

- (a) Procjenu i preispitivanje potreba i prioriteta Strana država u razvoju u pogledu izgradnje kapaciteta i prenosa morskih tehnologija, uz posebno obraćanje pažnje na posebne zahtjeve Strana država u razvoju i posebne okolnosti malih ostrvskih država u razvoju i najslabije razvijenih zemalja, u skladu sa članom 42., stav 4.;
- (b) Preispitivanje potrebne, pružene i mobilisane podrške, kao i nedostataka u zadovoljenju utvrđenih potreba Strana država u razvoju u vezi s ovim Sporazumom;
- (c) Identifikaciju i mobilizaciju sredstava iz finansijskog mehanizma uspostavljenog u skladu sa članom 52. za razvoj i sprovođenje izgradnje kapaciteta i prenosa morskih tehnologija, uključujući za sprovođenje procjena potreba;
- (d) Mjerenje učinka na osnovu dogovorenih indikatora i preispitivanje analiza zasnovanih na rezultatima, uključujući rezultate, ishode, napredak i efikasnost izgradnje kapaciteta i prenosa morskih tehnologija prema ovom Sporazumu, kao i uspjehe i izazove;
- (e) Davanje preporuka za dalje aktivnosti, uključujući o načinu na koji se izgradnja kapaciteta i prenos morskih tehnologija mogu dodatno unaprijediti kako bi Strane države u razvoju, uzimajući u obzir posebne okolnosti malih ostrvskih država u razvoju i najslabije razvijenih zemalja, ojačale sprovođenje Sporazuma i postigle njegove ciljeve.

3. U podršci praćenju i preispitivanju izgradnje kapaciteta i prenosa morskih tehnologija, Strane će dostavljati izvještaje odboru za izgradnju kapaciteta i prenos morskih tehnologija. Ti izvještaji treba da budu u formatu i u intervalima koje odredi Konferencija strana, uzimajući u obzir preporuke odbora za izgradnju kapaciteta i prenos morskih tehnologija. Prilikom podnošenja izvještaja, Strane će, gdje je to primjenjivo, uzeti u obzir doprinose regionalnih i subregionalnih tijela o izgradnji kapaciteta i prenosu morskih tehnologija. Izvještaji koje dostavljaju Strane, kao i svi doprinosi regionalnih i subregionalnih tijela o izgradnji kapaciteta i prenosu morskih tehnologija, treba da budu javno dostupni. Konferencija Strana će osigurati da zahtjevi za izvještavanje budu pojednostavljeni i neopterećujući, posebno za Strane države u razvoju, uključujući u pogledu troškova i vremenskih zahtjeva.

Član 46.

Odbor za izgradnju kapaciteta i prenos morskih tehnologija

1. Ovim se uspostavlja odbor za izgradnju kapaciteta i prenos morskih tehnologija.
2. Odbor će se sastojati od članova koji posjeduju odgovarajuće kvalifikacije i stručnost, koji će objektivno služiti u najboljem interesu Sporazuma, a koje predlažu Strane i bira Konferencija strana, uzimajući u obzir rodno izbalansirani sastav i pravičnu geografsku zastupljenost, te obezbjeđujući zastupljenost najslabije razvijenih zemalja, malih ostrvskih država u razvoju i zemalja u razvoju bez izlaza na more. Mandat i način rada odbora utvrdiće Konferencija strana na svom prvom sastanku.
3. Odbor će podnositi izvještaje i preporuke o kojima će Konferencija strana raspravljati i preduzimati mjere po potrebi.

DIO VI

INSTITUCIONALNI ARANŽMANI

Član 47.

Konferencija strana

1. Ovim se uspostavlja Konferencija strana.
2. Prvi sastanak Konferencije strana sazvaće Generalni sekretar Ujedinjenih nacija najkasnije godinu dana nakon stupanja na snagu ovog Sporazuma. Nakon toga, redovni sastanci Konferencije strana održaće se u redovnim intervalima koje odredi sama Konferencija strana. Vanredni sastanci Konferencije strana mogu se održavati u drugim terminima, u skladu sa pravilima postupka.
3. Konferencija strana će se po pravilu sastajati u sjedištu sekretarijata ili u sjedištu Ujedinjenih nacija.
4. Konferencija strana će konsenzusom usvojiti, na svom prvom sastanku, poslovničke za sebe i svoja pomoćna tijela, finansijska pravila koja regulišu njeno finansiranje i finansiranje sekretarijata i svih pomoćnih tijela, te, kasnije, poslovničke i finansijska pravila za bilo koje dodatno pomoćno tijelo koje uspostavi. Dok se ne usvoje takvi poslovnički, primjenjivaće se poslovnički međuvladine konferencije o međunarodnom pravno obavezujućem instrumentu prema Konvenciji Ujedinjenih nacija o pravu mora o očuvanju i održivoj upotrebi morske biološke raznovrsnosti područja izvan nacionalne jurisdikcije.
5. Konferencija strana će nastojati da odluke i preporuke donosi konsenzusom. Osim ako ovim Sporazumom nije drugačije predviđeno, ako su svi naponi da se postigne konsenzus iscrpljeni, odluke i preporuke Konferencije strana o suštinskim pitanjima donosiće se dvotrećinskom većinom prisutnih Strana koje glasaju, a odluke o proceduralnim pitanjima donosiće se većinom prisutnih Strana koje glasaju.

6. Konferencija strana će kontinuirano pratiti i ocjenjivati sprovođenje ovog Sporazuma i, u tu svrhu:

- (a) Usvajaće odluke i preporuke vezane za sprovođenje ovog Sporazuma;
- (b) Preispitavaće i olakšavati razmjenu informacija među Stranama relevantnih za sprovođenje ovog Sporazuma;
- (c) Podstićaće, uključujući uspostavljanjem odgovarajućih procesa, saradnju i koordinaciju sa i među relevantnim pravnim instrumentima i okvirima i relevantnim globalnim, regionalnim, subregionalnim i sektorskim tijelima, sa ciljem promovisanja usklađenosti napora za očuvanje i održivu upotrebu morske biološke raznovrsnosti područja izvan nacionalne jurisdikcije;
- (d) Uspostavljaće takva pomoćna tijela kakva budu smatrana potrebnim za podršku sprovođenju ovog Sporazuma;
- (e) Usvajaće budžet tročtvrtinskom većinom prisutnih Strana koje glasaju ako su svi naponi da se postigne konsenzus iscrpljeni, u vremenskim razmacma i za finansijski period koji sama odredi;
- (f) Obavljaće i druge funkcije predviđene ovim Sporazumom ili koje budu neophodne za njegovo sprovođenje.

7. Konferencija Strana može odlučiti da zatraži od Međunarodnog suda za pravo mora da savjetodavno mišljenje o pravnom pitanju u vezi s usklađenošću predloga pred Konferencijom strana s ovim Sporazumom, o bilo kojem pitanju iz njene nadležnosti. Zahtjev za savjetodavno mišljenje neće se tražiti o pitanju koje je u nadležnosti drugih globalnih, regionalnih, subregionalnih ili sektorskih tijela, niti o pitanju koje nužno uključuje istovremeno razmatranje spora u vezi sa suverenitetom ili drugim pravima nad kontinentalnim ili ostrvskim kopnenim teritorijama ili zahtjevom u tom pogledu, niti o pravnom statusu područja pod nacionalnom jurisdikcijom. U zahtjevu će se naznačiti opseg pravnog pitanja o kojem se traži savjetodavno mišljenje. Konferencija strana može zahtijevati da se takvo mišljenje da po hitnom postupku.

8. Konferencija strana će, u roku od pet godina od stupanja na snagu ovog Sporazuma i nakon toga u intervalima koje sama odredi, procjenjivati i preispitivati adekvatnost i efikasnost odredaba ovog Sporazuma i, ako bude potrebno, predlagati načine za jačanje sprovođenja tih odredaba u cilju boljeg rešavanja pitanja očuvanja i održive upotrebe morske biološke raznovrsnosti područja izvan nacionalne jurisdikcije.

Član 48.

Transparentnost

1. Konferencija strana će promovisati transparentnost u procesima donošenja odluka i drugim aktivnostima koje se sprovode u skladu s ovim Sporazumom.
2. Svi sastanci Konferencije strana i njenih pomoćnih tijela biće otvoreni za posmatrače koji učestvuju u skladu sa pravilima postupka, osim ako Konferencija strana ne odluči drugačije. Konferencija strana će objavljivati i održavati javnu evidenciju svojih odluka.
3. Konferencija strana će promovisati transparentnost u sprovođenju ovog Sporazuma, uključujući putem javnog objavljivanja informacija i olakšavanja učešća i konsultacija sa relevantnim globalnim, regionalnim, subregionalnim i sektorskim tijelima, autohtonim narodima i lokalnim zajednicama sa relevantnim tradicionalnim znanjem, naučnom zajednicom, civilnim društvom i drugim relevantnim zainteresovanim stranama, gdje je to prikladno i u skladu s odredbama ovog Sporazuma.
4. Predstavnici država koje nijesu strane ovog Sporazuma, relevantnih globalnih, regionalnih, subregionalnih i sektorskih tijela, autohtonih naroda i lokalnih zajednica sa relevantnim tradicionalnim znanjem, naučne zajednice, civilnog društva i drugih relevantnih zainteresovanih strana koje imaju interes za pitanja koja se odnose na Konferenciju strana, mogu zatražiti da učestvuju kao posmatrači na sastancima Konferencije strana i njenih pomoćnih tijela. Poslovníkom Konferencije strana biće utvrđeni modaliteti za takvo učešće i oni ne smiju biti nerazumno restriktivni u tom pogledu. Poslovníkom će se takođe predvidjeti da takvi predstavnici imaju blagovremeni pristup svim relevantnim informacijama.

Član 49.

Naučno-tehničko tijelo

1. Ovim se uspostavlja Naučno-tehničko tijelo.
2. Naučno-tehničko tijelo će se sastojati od članova koji djeluju u svojstvu stručnjaka i u najboljem interesu Sporazuma, koje predlažu Strane, a bira Konferencija strana, s odgovarajućim kvalifikacijama, uzimajući u obzir potrebu za multidisciplinarnom stručnošću, uključujući relevantnu naučnu i tehničku stručnost, kao i stručnost u relevantnom tradicionalnom znanju autohtonih naroda i lokalnih zajednica, rodno izbalansiranu zastupljenost i pravičnu geografsku zastupljenost. Mandat i način rada Naučno-tehničkog tijela, uključujući proces izbora i trajanje mandata članova, odrediće Konferencija strana na svom prvom sastanku.
3. Naučno-tehničko tijelo može koristiti odgovarajuće savjete koji proizilaze iz relevantnih pravnih instrumenata i okvira, kao i relevantnih globalnih, regionalnih, subregionalnih i sektorskih tijela, kao i od drugih naučnika i stručnjaka, prema potrebi.

4. Pod ovlaštenjima i vođstvom Konferencije strana, i uzimajući u obzir multidisciplinarnu stručnost iz stava 2. ovog člana, Naučno-tehničko tijelo će pružati naučne i tehničke savjete Konferenciji strana, obavljati funkcije koje su mu povjerene ovim Sporazumom i druge funkcije koje odredi Konferencija strana, te podnositi izvještaje Konferenciji strana o svom radu.

Član 50. **Sekretarijat**

1. Ovim se uspostavlja sekretarijat. Konferencija strana će na svom prvom sastanku donijeti odluke o organizaciji funkcionisanja sekretarijata, uključujući odluku o njegovom sjedištu.

2. Dok sekretarijat ne počne sa obavljanjem svojih funkcija, Generalni sekretar Ujedinjenih nacija će, putem Odjeljenja za pitanja okeana i prava mora pri Kancelariji za pravne poslove Sekretarijata Ujedinjenih nacija, obavljati funkcije sekretarijata prema ovom Sporazumu.

3. Sekretarijat i država domaćin mogu zaključiti sporazum o sjedištu. Sekretarijat će uživati pravnu sposobnost na teritoriji države domaćina i imati privilegije i imunitete koje mu država domaćin dodijeli kao neophodne za vršenje njegovih funkcija.

4. Sekretarijat će:

- (a) Pružati administrativnu i logističku podršku Konferenciji strana i njenim pomoćnim tijelima za potrebe sprovođenja ovog Sporazuma;
- (b) Organizovati i pružati usluge za sastanke Konferencije strana i bilo kojih drugih tijela koja budu uspostavljena prema ovom Sporazumu ili odlukom Konferencije strana;
- (c) Blagovremeno distribuirati informacije koje se odnose na sprovođenje ovog Sporazuma, uključujući javno objavljivanje odluka Konferencije strana i njihovo dostavljanje svim Stranama, kao i relevantnim pravnim instrumentima i okvirima te relevantnim globalnim, regionalnim, subregionalnim i sektorskim tijelima;
- (d) Olakšavati saradnju i koordinaciju, po potrebi, sa sekretarijatima drugih relevantnih međunarodnih tijela i, posebno, zaključivati administrativne i ugovorne aranžmane koji mogu biti potrebni u tu svrhu i za efikasno obavljanje njegovih funkcija, uz odobrenje Konferencije strana;
- (e) Pripremati izvještaje o izvršavanju svojih funkcija prema ovom Sporazumu i podnositi ih Konferenciji strana;

- (f) Pružati pomoć u sprovođenju ovog Sporazuma i obavljati druge funkcije koje mu odredi Konferencija strana ili koje su mu povjerene ovim Sporazumom.

Član 51.

Mehanizam razmjene informacija

1. Ovim se uspostavlja Mehanizam razmjene informacija.
2. Mehanizam razmjene informacija će se prvenstveno sastojati od platforme s otvorenim pristupom. Posebne načine funkcionisanja Mehanizma razmjene informacija utvrdiće Konferencija strana.
3. Mehanizam razmjene informacija će:
 - (a) Služiti kao centralizovana platforma koja omogućava Stranama pristup, obezbjeđivanje i širenje informacija u vezi sa aktivnostima koje se sprovode u skladu s odredbama ovog Sporazuma, uključujući informacije koje se odnose na:
 - (i) Morske genetske resurse područja izvan nacionalne jurisdikcije iz dijela II ovog Sporazuma;
 - (ii) Uspostavljanje i sprovođenje instrumenata upravljanja područjem, uključujući zaštićeno morsko područje;
 - (iii) Procjene uticaja na životnu sredinu;
 - (iv) Zahtjeve za izgradnju kapaciteta i prenos morske tehnologije i mogućnosti u vezi sa tim, uključujući saradnju u području istraživanja i mogućnosti za obuku, informacije o izvorima i dostupnosti tehnoloških informacija i podataka za prenos morske tehnologije, mogućnosti za olakšan pristup morskoj tehnologiji i dostupnosti finansiranja;
 - (b) Olakšati usklađivanje potreba za izgradnjom kapaciteta sa dostupnom podrškom i sa pružaocima usluga prenosa morske tehnologije, uključujući državne, nevladine ili privatne subjekte zainteresovane za učešće u prenosu morske tehnologije kao donatori, i olakšati pristup relevantnom znanju i stručnosti;
 - (c) Pružiti veze ka relevantnim globalnim, regionalnim, subregionalnim, nacionalnim i sektorskim mehanizmima za razmjenu informacija i drugim genetskim bankama, repozitorijumima i bazama podataka, uključujući one koje se odnose na relevantna tradicionalna znanja autohtonih naroda i lokalnih zajednica, i, gdje je moguće, promovisati veze sa javno dostupnim privatnim i nevladinim platformama za razmjenu informacija;
 - (d) Oslanjati se na globalne, regionalne i subregionalne institucije za razmjenu informacija, gdje je primjenjivo, prilikom uspostavljanja regionalnih i subregionalnih mehanizama u okviru globalnog mehanizma;

- (e) Podsticati unapređenu transparentnost, uključujući olakšavanje razmjene podataka o osnovnim stanjima životne sredine i informacija u vezi sa očuvanjem i održivim korišćenjem morske biološke raznovrsnosti područja izvan nacionalne jurisdikcije između Strana i drugih relevantnih zainteresovanih strana;
- (f) Olakšati međunarodnu saradnju i kolaboraciju, uključujući naučnu i tehničku saradnju i kolaboraciju;
- (g) Obavljati druge funkcije koje mu Konferencija strana može povjeriti ili koje su mu dodijeljene ovim Sporazumom.

4. Mehanizmom razmjene informacija upravljaće sekretarijat, ne dovodeći u pitanje moguće saradnje sa drugim relevantnim pravnim instrumentima i okvirima te relevantnim globalnim, regionalnim, subregionalnim i sektorskim tijelima, koje odredi Konferencija strana, uključujući Međuvladinu okeanografsku komisiju Organizacije Ujedinjenih nacija za obrazovanje, nauku i kulturu, Međunarodnu upravu za morsko dno, Međunarodnu pomorsku organizaciju i Organizaciju za hranu i poljoprivredu Ujedinjenih nacija.

5. Prilikom upravljanja Mehanizmom razmjene informacija, puna pažnja će se posvetiti posebnim zahtjevima Strana država u razvoju, kao i posebnim okolnostima Strana koje su male ostrvske države u razvoju, te će im biti olakšan pristup Mehanizmu kako bi ga mogle koristiti bez nepotrebnih prepreka ili administrativnih opterećenja. Informacije će uključivati aktivnosti za promociju razmjene informacija, podizanje svijesti i širenje informacija u tim državama i sa njima, kao i pružanje posebnih programa za te države.

6. Povjerljivost informacija dostavljenih u skladu s ovim Sporazumom i prava na njih će biti poštovani. Nijedna odredba u ovom Sporazumu neće se tumačiti kao obaveza za dijeljenje informacija koje su zaštićene od objelodanjivanja prema domaćem zakonodavstvu neke Strane ili drugom važećem pravu.

DIO VII

FINANSIJSKI RESURSI I MEHANIZAM

Član 52.

Finansiranje

1. Svaka Strana će, u okviru svojih mogućnosti, obezbijediti sredstva za aktivnosti koje su namijenjene postizanju ciljeva ovog Sporazuma, uzimajući u obzir svoje nacionalne politike, prioritete, planove i programe.

2. Institucije uspostavljene ovim Sporazumom finansiraće se putem procijenjenih doprinosa Strana.

3. Ovim se uspostavlja mehanizam za obezbjeđivanje adekvatnih, dostupnih, novih i dodatnih te predvidivih finansijskih resursa u okviru ovog Sporazuma. Mehanizam će pomagati Stranama državama u razvoju u sprovođenju ovog Sporazuma, uključujući kroz finansiranje podrške izgradnji kapaciteta i prenosu morske tehnologije, i obavljati druge funkcije predviđene ovim članom za očuvanje i održivo korišćenje morske biološke raznovrsnosti.

4. Mehanizam će uključivati:

- (a) Dobrovoljni fond koji uspostavi Konferencija strana kako bi se olakšalo učešće predstavnika Strana država u razvoju, posebno najslabije razvijenih zemalja, zemalja u razvoju bez izlaza na more i malih ostrvskih država u razvoju, na sastancima tijela uspostavljenih u skladu s ovim Sporazumom;
- (b) Poseban fond koji će se finansirati iz sledećih izvora:
 - (i) Godišnjih doprinosa u skladu sa članom 14., stav 6.;
 - (ii) Uplata u skladu sa članom 14., stav 7.;
 - (iii) Dodatnih doprinosa Strana i privatnih subjekata koji žele da obezbijede finansijska sredstva za podršku očuvanju i održivom korišćenju morske biološke raznovrsnosti područja izvan nacionalne jurisdikcije;
- (c) Fonda povjerenja Globalnog fonda za životnu sredinu.

5. Konferencija strana može razmotriti mogućnost uspostavljanja dodatnih fondova, kao dijela finansijskog mehanizma, za podršku očuvanju i održivom korišćenju morske biološke raznovrsnosti područja izvan nacionalne jurisdikcije, kao i za finansiranje rehabilitacije i ekološke obnove morske biološke raznovrsnosti tih područja.

6. Poseban fond i fond povjerenja Globalnog fonda za životnu sredinu koristiće se za:

- (a) Finansiranje projekata izgradnje kapaciteta u okviru ovog Sporazuma, uključujući efikasne projekte očuvanja i održivog korišćenja morske biološke raznovrsnosti i aktivnosti i programa, uključujući obuke vezane za prenos morske tehnologije;
- (b) Pomoć državama u razvoju koje su Strane u sprovođenju ovog Sporazuma;
- (c) Podršku programima očuvanja i održivog korišćenja koje sprovode autohtoni narodi i lokalne zajednice kao nosioci tradicionalnog znanja;
- (d) Podršku javnim konsultacijama na nacionalnom, subregionalnom i regionalnom nivou;
- (e) Finansiranje sprovođenja bilo kojih drugih aktivnosti koje odredi Konferencija strana.

7. Finansijski mehanizam treba da nastoji da izbjegne dupliranje i da promoviše komplementarnost i usklađenost u korišćenju fondova unutar mehanizma.

8. Finansijski resursi mobilisani za podršku sprovođenju ovog Sporazuma mogu uključivati sredstva iz javnih i privatnih izvora, nacionalnih i međunarodnih, uključujući, ali ne ograničavajući se na, doprinose država, međunarodnih finansijskih institucija, postojećih mehanizama finansiranja pod globalnim i regionalnim instrumentima, donatorskih agencija, međuvladinih organizacija, nevladinih organizacija, fizičkih i pravnih lica, kao i kroz javno-privatna partnerstva.

9. Za svrhe ovog Sporazuma, mehanizam će funkcionisati pod nadležnošću, gdje je primjenjivo, i vođstvom Konferencije strana, kojoj će i biti odgovoran. Konferencija strana će pružati smjernice u vezi s ukupnim strategijama, politikama, programskim prioritetima i uslovima pristupa i korišćenja finansijskih resursa.

10. Konferencija strana i Globalni fond za životnu sredinu će se dogovoriti o aranžmanima za sprovođenje navedenih stavova na prvom sastanku Konferencije strana.

11. Prepoznajući hitnost potrebe za rešavanjem pitanja očuvanja i održivog korišćenja morske biološke raznovrsnosti područja izvan nacionalne jurisdikcije, Konferencija strana će odrediti početni cilj mobilizacije resursa za poseban fond do 2030. godine iz svih izvora, uzimajući u obzir, između ostalog, institucionalne modalitete posebnog fonda i informacije dostavljene putem komiteta za izgradnju kapaciteta i prenos morske tehnologije.

12. Pravo na pristup sredstvima u okviru ovog Sporazuma imaće Strane države u razvoju, na osnovu njihovih potreba. Sredstva iz posebnog fonda raspodjeljivaće se prema kriterijumima pravične raspodjele, uzimajući u obzir potrebe za pomoći Strana sa posebnim zahtjevima, posebno najslabije razvijenih zemalja, zemalja u razvoju bez izlaza na more, geografski nepovoljno smještenih država, malih ostrvskih država u razvoju i priobalnih afričkih država, arhipelaških država i zemalja u razvoju sa srednjim dohotkom, uzimajući u obzir posebne okolnosti malih ostrvskih država u razvoju i najslabije razvijenih zemalja. Cilj posebnog fonda biće da obezbijedi efikasan pristup sredstvima kroz pojednostavljene postupke prijave i odobravanja, kao i unapređenje spremnosti za podršku takvim stranama državama u razvoju.

13. S obzirom na ograničene kapacitete, Strane će ohrabrivati međunarodne organizacije da pruže preferencijalni tretman i uzmu u obzir specifične potrebe i posebne zahtjeve Strana država u razvoju, posebno najslabije razvijenih zemalja, zemalja u razvoju bez izlaza na more i malih ostrvskih država u razvoju, i uzimajući u obzir posebne okolnosti malih ostrvskih država u razvoju i najslabije razvijenih zemalja, prilikom raspodjele odgovarajućih fondova i tehničke pomoći i korišćenja njihovih specijalizovanih usluga u svrhe očuvanja i održivog korišćenja morske biološke raznovrsnosti područja izvan nacionalne jurisdikcije.

14. Konferencija strana će uspostaviti odbor za finansije i finansijske resurse. Odbor će se sastojati od članova koji posjeduju odgovarajuće kvalifikacije i stručnost, uzimajući u obzir rodnu ravnotežu i pravičnu geografsku zastupljenost. Mandat i načine funkcionisanja odbora utvrdiće Konferencija strana. Odbor će periodično izvještavati i davati preporuke o identifikaciji i mobilizaciji sredstava u okviru mehanizma. Takođe će prikupljati informacije i izvještavati o finansiranju u okviru drugih mehanizama i instrumenata koji direktno ili indirektno doprinose postizanju ciljeva ovog Sporazuma. Pored pitanja navedenih u ovom članu, odbor će razmatrati, između ostalog:

- (a) Procjenu potreba Strana, posebno Strana država u razvoju;
- (b) Dostupnost i blagovremeno isplaćivanje sredstava;
- (c) Transparentnost procesa odlučivanja i upravljanja u vezi sa prikupljanjem i raspodjelom sredstava;
- (d) Odgovornost Strana država u razvoju u pogledu dogovorene upotrebe sredstava.

15. Konferencija strana će razmatrati izvještaje i preporuke finansijskog odbora i preduzimati odgovarajuće mjere.

16. Konferencija strana će, pored toga, periodično preispitivati finansijski mehanizam kako bi procijenila adekvatnost, efikasnost i dostupnost finansijskih sredstava, uključujući za realizaciju izgradnje kapaciteta i prenosa morske tehnologije, posebno za Strane države u razvoju.

DIO VIII

SPROVOĐENJE I USKLADENOST

Član 53.

Sprovođenje

Strane će preduzeti neophodne zakonodavne, administrativne ili političke mjere, gdje je to prikladno, kako bi osigurale sprovođenje ovog Sporazuma.

Član 54.
Praćenje sprovođenja

Svaka Strana će pratiti sprovođenje svojih obaveza prema ovom Sporazumu i, u formatu i u intervalima koje odredi Konferencija strana, izvještavati Konferenciju o mjerama koje je preduzela radi sprovođenja ovog Sporazuma.

Član 55.
Odbor za sprovođenje i usklađenost

1. Ovim se uspostavlja Odbor za sprovođenje i usklađenost radi olakšavanja i razmatranja sprovođenja i promovisanja usklađenosti s odredbama ovog Sporazuma. Odbor za sprovođenje i usklađenost će biti podsticajnog karaktera i funkcionisaće na transparentan, neakuzatorni i nekažnjavajući način.

2. Odbor za sprovođenje i usklađenost će se sastojati od članova s odgovarajućim kvalifikacijama i iskustvom, koje imenuju Strane, a bira Konferencija strana, uz odgovarajuće razmatranje rodno balansirane i pravične geografske zastupljenosti.

3. Odbor za sprovođenje i usklađenost funkcionisaće na način i u skladu sa poslovníkom koji usvoji Konferencija strana na svom prvom sastanku. Odbor će razmatrati pitanja sprovođenja i usklađenosti na pojedinačnom i sistemskom nivou, između ostalog, i periodično izvještavati i davati preporuke, gdje je prikladno, Konferenciji strana, imajući u vidu odgovarajuće nacionalne okolnosti.

4. Tokom svog rada, Odbor za sprovođenje i usklađenost može se oslanjati na odgovarajuće informacije od tijela uspostavljenih prema ovom Sporazumu, kao i relevantnih pravnih instrumenata i okvira i relevantnih globalnih, regionalnih, subregionalnih i sektorskih tijela, gdje je to potrebno.

DIO IX
REŠAVANJE SPOROVA

Član 56.
Sprečavanje sporova

Strane će sarađivati radi sprečavanja sporova.

Član 57.
Obaveza mirnog rešavanja sporova

Strane su obavezne da rešavaju svoje sporove koji se tiču tumačenja ili primjene ovog Sporazuma pregovorima, istragom, posredovanjem, pomirenjem, arbitražom, sudskim rešavanjem, upućivanjem na regionalne agencije ili aranžmane ili drugim mirnim putem po sopstvenom izboru.

Član 58.

Rešavanje sporova bilo kojim mirnim putem po izboru Strana

Nijedna odredba u ovom dijelu neće ograničavati pravo bilo koje Strane ovog Sporazuma da u bilo kojem trenutku pristane da spor između njih koji se tiče tumačenja ili primjene ovog Sporazuma riješi bilo kojim mirnim putem po sopstvenom izboru.

Član 59.

Sporovi tehničke prirode

Kada spor uključuje pitanje tehničke prirode, Strane u sporu mogu uputiti spor na *ad hoc* panel stručnjaka koji one uspostave. Panel će se konsultovati sa Stranama u sporu i nastojće da riješi spor brzo, bez upućivanja na obavezujuće procedure za rešavanje sporova predviđene članom 60. ovog Sporazuma.

Član 60.

Postupci za rešavanje sporova

1. Sporovi koji se odnose na tumačenje ili primjenu ovog Sporazuma rešavaće se u skladu s odredbama o rešavanju sporova predviđenim u dijelu XV Konvencije.
2. Smatra se da su za potrebe rešavanja sporova koji uključuju stranu ovog Sporazuma koja nije strana Konvencije preuzete odredbe dijela XV i priloga V, VI, VII i VIII Konvencije.
3. Svaki postupak koji prihvati Strana ovog Sporazuma koja je takođe Strana Konvencije, u skladu sa članom 287. Konvencije, primjenjivaće se na rešavanje sporova prema ovom dijelu, osim ako ta Strana, prilikom potpisivanja, ratifikacije, odobravanja, prihvatanja ili pristupanja ovom Sporazumu, ili bilo kada nakon toga, nije prihvatila drugu proceduru u skladu sa članom 287. Konvencije za rešavanje sporova na osnovu ovog dijela.
4. Svaka deklaracija Strane ovog Sporazuma koja je takođe Strana Konvencije, u skladu sa članom 298. Konvencije, primjenjivaće se na rešavanje sporova prema ovom dijelu, osim ako ta Strana, prilikom potpisivanja, ratifikacije, odobravanja, prihvatanja ili pristupanja ovom Sporazumu, ili bilo kada nakon toga, ne podnese drugačiju deklaraciju u skladu sa članom 298. Konvencije za rešavanje sporova na osnovu ovog dijela.
5. U skladu sa stavom 2. ovog člana, Strana ovog Sporazuma koja nije Strana Konvencije, prilikom potpisivanja, ratifikacije, odobravanja, prihvatanja ili pristupanja ovom Sporazumu, ili bilo kada nakon toga, biće slobodna da izabere, pisanom deklaracijom dostavljenom depozitaru, jedno ili više sledećih sredstava za rešavanje sporova koji se odnose na tumačenje ili primjenu ovog Sporazuma:

- (a) Međunarodni sud za pravo mora;
- (b) Međunarodni sud pravde;
- (c) Arbitražni sud iz Aneksa VII;
- (d) Specijalni arbitražni tribunal iz Aneksa VIII za jednu ili više kategorija sporova navedenih u tom aneksu.

6. Smatraće se da je Strana ovog Sporazuma koja nije strana Konvencije i koja nije podnijela deklaraciju, prihvatila opciju iz stava 5. tačka (c) ovog člana. Ako su strane u sporu prihvatile isti postupak za rešavanje spora, on se može riješiti samo tim postupkom, osim ako se strane ne dogovore drugačije. Ako strane u sporu nisu prihvatile isti postupak za rešavanje spora, on se može podnijeti samo na arbitražu prema Aneksu VII Konvencije, osim ako se strane ne dogovore drugačije. Član 287., stavovi 6. do 8. Konvencije primjenjivaće se na deklaracije date u skladu sa stavom 5. ovog člana.

7. Strana ovog Sporazuma koja nije strana Konvencije može, prilikom potpisivanja, ratifikacije, odobravanja, prihvatanja ili pristupanja ovom Sporazumu, ili bilo kada nakon toga, ne dovodeći u pitanje obaveze koje proizilaze iz ovog dijela, pisanim putem izjaviti da ne prihvata bilo koji ili više postupaka predviđenih u dijelu XV, odjeljak 2. Konvencije u vezi sa jednom ili više kategorija sporova navedenih u članu 298. Konvencije za rešavanje sporova prema ovom dijelu. Član 298. Konvencije primjenjivaće se na takvu izjavu.

8. Odredbe ovog člana ne dovode u pitanje procedure za rešavanje sporova na koje su Strane pristale kao učesnice u relevantnom pravnom instrumentu ili okviru, ili kao članice relevantnog globalnog, regionalnog, subregionalnog ili sektorskog tijela koje se odnose na tumačenje ili primjenu takvih instrumenata i okvira.

9. Nijedna odredba ovog Sporazuma neće se tumačiti kao davanje nadležnosti sudu ili tribunalu nad bilo kojim sporom koji se odnosi ili nužno uključuje istovremeno razmatranje pravnog statusa područja unutar nacionalne jurisdikcije, niti nad bilo kojim sporom koji se tiče suvereniteta ili drugih prava nad kontinentalnim ili ostrvskim kopnenim teritorijama ili zahtjeva u vezi sa istim od strane Strane ovog Sporazuma, pod uslovom da ništa u ovom stavu neće biti tumačeno kao ograničenje nadležnosti suda ili tribunala prema dijelu XV, odjeljak 2. Konvencije.

10. Radi izbjegavanja sumnje, nijedna odredba ovog Sporazuma neće se koristiti kao osnova za potvrđivanje ili osporavanje bilo kakvih zahtjeva na suverenitet, suverena prava ili jurisdikciju nad kopnenim ili morskim područjima, uključujući u vezi sa sporovima koji se odnose na to.

Član 61.
Privremeni aranžmani

Dok se spor ne riješi u skladu s ovim dijelom, strane u sporu će uložiti sve napore kako bi sklopile privremene aranžmane praktične prirode.

DIO X
STRANE KOJE NISU STRANE OVOG SPORAZUMA

Član 62.
Strane koje nisu strane ovog Sporazuma

Strane će ohrabrivati države koje nisu strane ovog Sporazuma da postanu Strane i da usvoje zakone i propise koji su u skladu sa njegovim odredbama.

DIO XI
DOBRA VJERA I ZLOUPOTREBA PRAVA

Član 63.
Dobra vjera i zloupotreba prava

Strane će u dobroj vjeri ispunjavati obaveze preuzete ovim Sporazumom i ostvarivati prava priznata u njemu na način koji ne predstavlja zloupotrebu prava.

DIO XII
ZAVRŠNE ODREDBE

Član 64.
Pravo glasa

1. Svaka Strana ovog Sporazuma imaće jedan glas, osim na način predviđen u stavu 2. ovog člana.
2. Regionalna organizacija za ekonomsku integraciju koja je Strana ovog Sporazuma, u pitanjima iz svoje nadležnosti, ostvarivaće svoje pravo glasa sa brojem glasova jednakim broju svojih država članica koje su Strane ovog Sporazuma. Takva organizacija neće ostvarivati svoje pravo glasa ako neka od njenih država članica ostvari svoje pravo glasa, i obrnuto.

Član 65.
Potpisivanje

Ovaj Sporazum će biti otvoren za potpisivanje svim državama i regionalnim organizacijama za ekonomsku integraciju od 20. septembra, 2023. godine i ostaće otvoren za potpisivanje u sjedištu Ujedinjenih nacija u Njujorku do 20. septembra, 2025. godine.

Član 66.
Ratifikacija, odobravanje, prihvatanje i pristupanje

Ovaj Sporazum podliježe ratifikaciji, odobravanju ili prihvatanju od strane država i regionalnih organizacija za ekonomsku integraciju. Biće otvoren za pristupanje državama i regionalnim organizacijama za ekonomsku integraciju od dana nakon datuma zatvaranja za potpisivanje. Instrumenti ratifikacije, odobravanja, prihvatanja i pristupanja deponuju se kod Generalnog sekretara Ujedinjenih nacija.

Član 67.
**Podjela nadležnosti regionalnih organizacija za ekonomsku integraciju
i njihovih država članica
u vezi sa pitanjima koja uređuje ovaj Sporazum**

Svaka regionalna organizacija za ekonomsku integraciju koja postane Strana ovog Sporazuma, a da nijedna od njenih država članica nije Strana, biće obavezana svim obavezama prema ovom Sporazumu. U slučaju organizacija čije jedna ili više država članica jesu Strane ovog Sporazuma, organizacija i njene države članice odlučiće o svojim odgovornostima u izvršavanju njihovih obaveza prema ovom Sporazumu. U takvim slučajevima, organizacija i njene države članice neće imati pravo na istovremeno ostvarivanje prava iz ovog Sporazuma.

2. U svom instrumentu ratifikacije, odobravanja, prihvatanja ili pristupanja, regionalna organizacija za ekonomsku integraciju će navesti opseg svojih nadležnosti u vezi sa pitanjima koja uređuje ovaj Sporazum. Takva organizacija će takođe obavještavati depozitara, koji će zauzvrat obavještavati Strane, o svakoj relevantnoj izmjeni opsega svoje nadležnosti.

Član 68.
Stupanje na snagu

1. Ovaj Sporazum stupa na snagu 120 dana nakon datuma deponovanja šezdesetog instrumenta ratifikacije, odobravanja, prihvatanja ili pristupanja.

2. Za svaku državu ili regionalnu organizaciju za ekonomsku integraciju koja ratifikuje, odobri, prihvati ovaj Sporazum ili mu pristupi nakon deponovanja šezdesetog instrumenta ratifikacije, odobravanja, prihvatanja ili pristupanja, ovaj Sporazum stupa na snagu tridesetog dana nakon deponovanja njenog instrumenta ratifikacije, odobravanja, prihvatanja ili pristupanja, u skladu sa stavom 1. ovog člana.

3. Za potrebe stavova 1. i 2. ovog člana, nijedan instrument koji deponuje regionalna organizacija za ekonomsku integraciju neće se računati kao dodatni uz one koje deponuju države članice te organizacije.

Član 69.

Privremena primjena

1. Ovaj Sporazum može se privremeno primjenjivati od strane države ili regionalne organizacije za ekonomsku integraciju koja pristane na njegovu privremenu primjenu tako što će o tome pisanim putem obavijestiti depozitara u trenutku potpisivanja ili deponovanja svog instrumenta ratifikacije, odobravanja, prihvatanja ili pristupanja. Takva privremena primjena stupa na snagu od datuma prijema obavještenja od strane depozitara.

2. Privremena primjena od strane države ili regionalne organizacije za ekonomsku integraciju prestaje stupanjem Sporazuma na snagu za tu državu ili regionalnu organizaciju za ekonomsku integraciju ili obavještenjem depozitara od strane te države ili regionalne organizacije za ekonomsku integraciju u pisanom obliku o svojoj namjeri da okonča privremenu primjenu.

Član 70.

Rezerve i izuzeci

Ne mogu se staviti rezerve ili izuzeci na ovaj Sporazum, osim ako to nije izričito dozvoljeno drugim članovima ovog Sporazuma.

Član 71.

Deklaracije i izjave

Član 70. ne sprečava državu ili regionalnu organizaciju za ekonomsku integraciju da prilikom potpisivanja, ratifikacije, odobravanja, prihvatanja ili pristupanja ovom Sporazumu daje deklaracije ili izjave, kako god bile formulisane ili imenovane, sa ciljem, između ostalog, usklađivanja svojih zakona i propisa s odredbama ovog Sporazuma, pod uslovom da takve deklaracije ili izjave ne pretenduju da isključe ili izmijene pravno dejstvo odredaba ovog Sporazuma u njihovoj primjeni na tu državu ili regionalnu organizaciju za ekonomsku integraciju.

Član 72.

Amandmani

1. Strana može, pismenim putem upućenim sekretarijatu, da predloži amandmane na ovaj Sporazum. Sekretarijat će takav predlog dostaviti svim Stranama. Ako u roku od šest mjeseci od datuma dostavljanja predloga najmanje polovina Strana pozitivno odgovori na zahtjev, predloženi amandman će biti razmatran na narednom sastanku Konferencije strana.

2. Amandman na ovaj Sporazum, usvojen u skladu sa članom 47., dostavlja se od strane depozitara svim Stranama na ratifikaciju, odobravanje ili prihvatanje.

3. Amandmani na ovaj Sporazum stupaju na snagu za Strane koje ih ratifikuju, odobre ili prihvate, tridesetog dana nakon datuma deponovanja instrumenata ratifikacije, odobravanja ili prihvatanja od strane dvije trećine Strana ovog Sporazuma na dan usvajanja amandmana. Nakon toga, za svaku Stranu koja deponuje svoj instrument ratifikacije, odobravanja ili prihvatanja amandmana nakon deponovanja potrebnog broja takvih instrumenata, amandman stupa na snagu tridesetog dana nakon deponovanja njenog instrumenta ratifikacije, odobravanja ili prihvatanja.

4. Amandman može predvidjeti, u trenutku njegovog usvajanja, da se zahtijeva manji ili veći broj ratifikacija, odobravanja ili prihvatanja za njegovo stupanje na snagu nego što je predviđeno ovim članom.

5. Za potrebe stavova 3. i 4. ovog člana, nijedan instrument koji deponuje regionalna organizacija za ekonomsku integraciju neće se računati kao dodatni uz one koje deponuju države članice te organizacije.

6. Država ili regionalna organizacija za ekonomsku integraciju koja postane Strana ovog Sporazuma nakon stupanja na snagu amandmana u skladu sa stavom 3. ovog člana će se, ako ne izrazi drugačiju namjeru:

(a) Smatrati Stranom Sporazuma sa njegovim izmjenama;

(b) Smatrati Stranom neizmijenjenog Sporazuma u odnosu na bilo koju Stranu koja nije obavezana tim amandmanom.

Član 73.

Otkaz

1. Strana može, pisanim obavještenjem upućenim Generalnom sekretaru Ujedinjenih nacija, otkazati ovaj Sporazum i može naznačiti svoje razloge za to. Nepodnošenje razloga neće uticati na valjanost otkaza. Otkaz stupa na snagu godinu dana nakon datuma prijema obavještenja, osim ako obavještenje ne predvidi kasniji datum.

2. Otkaz ni na koji način neće uticati na obavezu bilo koje Strane da ispuni bilo koju obavezu sadržanu u ovom Sporazumu kojoj bi bila podložna prema međunarodnom pravu nezavisno od ovog Sporazuma.

Član 74.

Aneksi

1. Aneksi čine sastavni dio ovog Sporazuma i, osim ako nije izričito drugačije predviđeno, upućivanje na ovaj Sporazum ili na neki njegov dio uključuje i upućivanje na pripadajuće anekse.
2. Odredbe člana 72. koje se odnose na izmjene ovog Sporazuma takođe se primjenjuju na predlaganje, usvajanje i stupanje na snagu novog aneksa uz Sporazum.
3. Svaka Strana može predložiti izmjenu bilo kog aneksa uz ovaj Sporazum za razmatranje na narednom sastanku Konferencije strana. Aneksi mogu biti izmijenjeni od strane Konferencije strana. Nezavisno od odredaba člana 72., sledeće odredbe će se primjenjivati u vezi s izmjenama aneksa uz ovaj Sporazum:
 - (a) Tekst predložene izmjene mora biti dostavljen sekretarijatu najmanje 150 dana prije sastanka. Sekretarijat će, po prijemu teksta predložene izmjene, isti dostaviti Stranama. Sekretarijat će, po potrebi, konsultovati relevantna pomoćna tijela i dostaviti svaki odgovor svim Stranama najkasnije 30 dana prije sastanka;
 - (b) Izmjene usvojene na sastanku stupaju na snagu 180 dana nakon završetka tog sastanka za sve Strane, osim za one koje ulože prigovor u skladu sa stavom 4. ovog člana.
4. Tokom perioda od 180 dana predviđenog u stavu 3. tačka (b) ovog člana, bilo koja Strana može, slanjem pisanog obavještenja depozitaru, uložiti prigovor na amandman. Takav prigovor može biti povučen u bilo kom trenutku slanjem pisanog obavještenja depozitaru, a amandman aneksa će za tu Stranu stupiti na snagu tridesetog dana nakon datuma povlačenja prigovora.

Član 75.

Depozitar

Generalni sekretar Ujedinjenih nacija biće depozitar ovog Sporazuma i svih njegovih izmjena ili revizija.

Član 76.

Vjerodostojni tekstovi

Arapski, kineski, engleski, francuski, ruski i španski tekst ovog Sporazuma jednako su vjerodostojni.

ANEKS I

Okvirni kriterijumi za identifikaciju područja

- (a) Jedinstvenost;
- (b) Rijetkost;
- (c) Poseban značaj za životne cikluse vrsta;
- (d) Poseban značaj vrsta koje se tamo nalaze;
- (e) Značaj za ugrožene, endemske ili opadajuće vrste ili staništa;
- (f) Ranljivost, uključujući na klimatske promjene i zakiseljavanje okeana;
- (g) Krhkost;
- (h) Osjetljivost;
- (i) Biološka raznovrsnost i produktivnost;
- (j) Reprezentativnost;
- (k) Zavisnost;
- (l) Prirodnost;
- (m) Ekološka povezanost;
- (n) Važni ekološki procesi koji se tamo odvijaju;
- (o) Ekonomski i socijalni faktori;
- (p) Kulturni faktori;
- (q) Kumulativni i prekogranični uticaji;
- (r) Sporo obnavljanje i otpornost;
- (s) Adekvantnost i održivost;
- (t) Replikacija;
- (u) Održivost reprodukcije;
- (v) Postojanje mjera zaštite i upravljanja.

ANEKS II

Vrste izgradnje kapaciteta i prenosa morske tehnologije

U okviru ovog Sporazuma, inicijative izgradnje kapaciteta i prenosa morske tehnologije mogu uključivati, ali se ne ograničavaju na:

- (a) Razmjenu relevantnih podataka, informacija, znanja i istraživanja, u korisnički pristupačnim formatima, uključujući:
 - (i) Razmjenu morskih naučnih i tehnoloških znanja;
 - (ii) Razmjenu informacija o očuvanju i održivom korišćenju morske biološke raznovrsnosti područja izvan nacionalne jurisdikcije;
 - (iii) Razmjenu rezultata istraživanja i razvoja;
- (b) Širenje informacija i podizanje svijesti, uključujući u vezi sa:
 - (i) Morskim naučnim istraživanjima, morskim naukama i povezanim morskim operacijama i uslugama;
 - (ii) Ekološkim i biološkim informacijama prikupljenim istraživanjima u područjima izvan nacionalne jurisdikcije;
 - (iii) Relevantnim tradicionalnim znanjem, u skladu sa slobodnim, prethodnim i informisanim pristankom nosilaca takvog znanja;
 - (iv) Stresorima koji utiču na morsku biološku raznovrsnost područja izvan nacionalne jurisdikcije, uključujući negativne efekte klimatskih promjena, poput zagrijavanja i deoksigenacije okeana, kao i zakiseljavanja okeana;
 - (v) Mjerama kao što su instrumenti upravljanja područjem, uključujući zaštićeno morsko područje;
 - (vi) Procjenama uticaja na životnu sredinu;
- (c) Razvoj i jačanje relevantne infrastrukture, uključujući opremu, kao što su:
 - (i) Razvoj i uspostavljanje potrebne infrastrukture;
 - (ii) Obezbeđivanje tehnologije, uključujući opremu za uzorkovanje i metodologiju (npr. za uzorke vode, geološke, biološke ili hemijske uzorke);

- (iii) Nabavku opreme potrebne za podršku i dalje razvijanje istraživačkih i razvojnih kapaciteta, uključujući upravljanje podacima, u kontekstu aktivnosti u vezi sa morskim genetskim resursima i digitalnim sekvencama informacija o morskim genetskim resursima područja izvan nacionalne jurisdikcije, mjerama kao što su alati za upravljanje za pojedina područja, uključujući zaštićeno morsko područje, i sprovođenjem procjena uticaja na životnu sredinu;
- (d) Razvoj i jačanje institucionalnih kapaciteta i nacionalnih regulatornih okvira ili mehanizama, uključujući:
 - (i) Upravljanje, političke i pravne okvire i mehanizme;
 - (ii) Pomoć u razvoju, sprovođenju i primjeni nacionalnih zakonodavnih, administrativnih ili političkih mjera, uključujući povezane regulatorne, naučne i tehničke zahtjeve na nacionalnom, subregionalnom ili regionalnom nivou.
 - (iii) Tehnička podrška za sprovođenje odredaba ovog Sporazuma, uključujući za praćenje podataka i izvještavanje;
 - (iv) Sposobnost prenošenja informacija i podataka u djelotvorne i efikasne politike, uključujući olakšavanje pristupa i sticanja znanja neophodnog za informisanje donosioca odluka u stranama državama u razvoju;
 - (v) Uspostavljanje ili jačanje institucionalnih kapaciteta relevantnih nacionalnih i regionalnih organizacija i institucija;
 - (vi) Uspostavljanje nacionalnih i regionalnih naučnih centara, uključujući kao repozitorijuma podataka;
 - (vii) Razvoj regionalnih centara izvrsnosti;
 - (viii) Razvoj regionalnih centara za razvoj vještina;
 - (ix) Povećanje kooperativnih veza između regionalnih institucija, na primjer, saradnja Sjever-Jug i Jug-Jug i saradnja među organizacijama za regionalna mora i regionalnim organizacijama za upravljanje ribarstvom;
- (e) Razvoj i jačanje kapaciteta za upravljanje ljudskim i finansijskim resursima i tehničke ekspertize putem razmjena, istraživačke saradnje, tehničke podrške, obrazovanja i obuke i prenosa morske tehnologije, kao što su:
 - (i) Kolaboracija i saradnja u nauci o moru, uključujući kroz prikupljanje podataka, tehničke razmjene, naučnoistraživačke projekte i programe, i razvoj zajedničkih naučnoistraživačkih projekata u saradnji sa institucijama u državama u razvoju;

- (ii) Obrazovanje i obuka u oblastima:
 - a. Prirodnih i društvenih nauka, osnovnih i primijenjenih, radi razvoja naučnih i istraživačkih kapaciteta;
 - b. Tehnologije i primjene nauke o moru i morske tehnologije, radi razvoja naučnih i istraživačkih kapaciteta;
 - c. Politike i upravljanja;
 - d. Relevantnosti i primjene tradicionalnog znanja;
- (iii) Razmjena eksperata, uključujući eksperte za tradicionalno znanje;
- (iv) Obezbeđivanje finansiranja za razvoj ljudskih resursa i tehničke ekspertize, uključujući kroz:
 - a. Dodjelu stipendija ili drugih grantova za predstavnike malih ostrvskih država strana za učešće na radionicama, programima obuke ili drugim relevantnim programima radi razvoja njihovih specifičnih kapaciteta;
 - b. Pružanje finansijske i tehničke ekspertize i resursa, posebno za male ostrvske države, u vezi sa procjenama uticaja na životnu sredinu;
- (v) Uspostavljanje mehanizma umrežavanja među obučanim ljudskim resursima;
- (f) Razvoj i razmjena priručnika, smjernica i standarda, uključujući:
 - (i) Kriterijume i referentne materijale;
 - (ii) Standarde i pravila za tehnologiju;
 - (iii) Repozitorijum za priručnike i relevantne informacije za dijeljenje znanja i kapaciteta o tome kako sprovesti procjene uticaja na životnu sredinu, naučene lekcije i najbolje prakse;
- (g) Razvoj tehničkih, naučnih, istraživačkih i razvojnih programa, uključujući aktivnosti biotehnološkog istraživanja.

Ovim putem potvrđujem da je gore dati tekst vjerodostojna kopija Sporazuma na osnovu Konvencije Ujedinjenih nacija o pravu mora o očuvanju i održivoj upotrebi morske biološke raznovrsnosti u područjima izvan nacionalne jurisdikcije, usvojenog u Njujorku dana 19. juna, 2023. godine, čiji original je deponovan kod Generalnog sekretara Ujedinjenih nacija.

Za Generalnog sekretara,
Generalni podsekretar
za pravna pitanja i
pravni zastupnik Ujedinjenih nacija

Miguel de Serpa Soares

Ujedinjene nacije
Njujork, 20. jul, 2023. godine